

TE EKALEZIA A IESU MESIA I TE FEIA MO'A I TE MAU MAHANA HOPEA NEI • ATOPA 2012

Liahona

**Haapuai i te fare e
te utuafare, te mau
api 4, 16, 20, 22**

**Reo o te Feia Apî Paari no
ni'a i te viivii-ore, api 42**

**Maha papa'iraa mo'a tei
tauturu ia matou, api 54**

**I muri mai i te Paraimere,
api 58**

*Te Mesia i Amerika,
na Jeffrey Hein*

*I to te Mesia faaiteraa Ia'na
i te mau ati Nephi i Amerika i
muri mai to'na ti'a-faahou-raa
mai, « ua rave atura oia i
ta ratou mau tamarii rii,
haamaitai tatai hoê ihora ia
ratou, e ua pure atura i te
Metua no ratou.*

*« E oti a'e ra oia i te na
reiraraa, oto faahou ihora oia ;*

*« E ua parau atu ra oia i te
feia ra, na ô atu ra, A hi'o na
i ta outou mau tamarii rii »
(3 Nephi 17:21–23).*

Liahona, Atopa 2012

TE MAU PARAU PORO'I

4 Parau poro'i a te Peresideni-
raa Matamua : Te hoê taviri
no te hoê utuafare oaoa
Na te peresideni Dieter F. Uchtdorf

8 Parau poro'i no te
hahaereraa a te mau
tuahine : Faatura i ta
tatou mau fafauaraa

TE MAU TUHAA TAA Ê

22 Tauturu i te feia apî ia farii
i te mau iteraa pae varua
Na Melissa Merrill

28 Te buka a Alama :
Haapiiraa no teie tau
Na Elder Paul B. Pieper
*E toru haapiiraa no ô mai i te
mau ati Nephi ra e nehenehe
e tauturu maitai ia tatou ia
faaruru i te mau tamataraa
o teie tau.*

34 Nahea e ora i te
vahi o te enemi
Na te peresideni Boyd K. Packer
*Ite mai i roto ia outou iho nahea
te Varua Maitai e nehenehe
e riro mai ei faaûruraa no
te arata'i e no te paruru.*

TE MAU TUHAA MATAU

9 No te Puai o te Feia Apî :
Te ahu e te faaneheneheraa

10 Buka tapa'opa'oraa no
te amuiraa rahi no atopa :
Faanahonaho i ta tatou
tarena no te amuiraa rahi
Na Cheryl Burr

11 Te taviniraa i roto i te
Ekalesia : Te mau pahonoraa
a te Haapiiraa Sabati
Na Emma Addams

12 Eaha ta tatou e tiaturi nei :
E faaineine te oraraa atuatu
ia tatou no ananahi

14 Te mau mea iti e te ohie

16 To tatou nohoraa, to
tatou utuafare : Haapii i
te viivii-ore e te oraraa mâ
Na Matthew O. Richardson

20 Te mau parau tumu
o te evanelia : Haapii
i te parau-ti'a i te fare
Na Elder Delbert L. Stapley

38 Te reo o te feia mo'a i te
mau mahana hopea nei

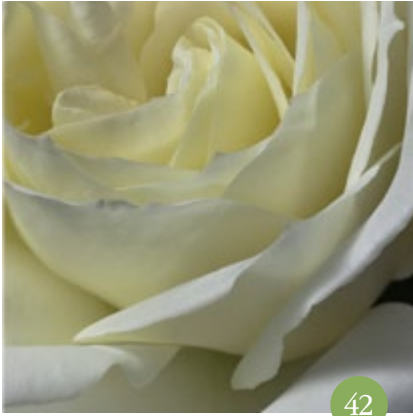
74 Te mau parau apî
no te Ekalesia

79 Te mau mana'o tauturu no
te pureraa pô utuafare

80 E tae atu i te taime e farerei
faahou ai tatou : E tae mai
â te mau mea maitai
Na Caitlin A. Rush

I NI'A I TE TAPO'I
Hoho'a faahoho'araa na Cody Bell.

FEIA APÎ PAARI

42

42 Te viivii-ore i roto i te hoê ao viivii

Te tauaparau nei e va'u feia apî paari i te rave'a no te vai viivii-ore noa i roto i te hoê ao aita e haafaufaa nei i te viivii-ore.

A hi'o na e ti'a anei ia outou ia ite i te Liahona i hunahia i roto i teie ve'a. Tautururaa : Ua faaohipa anei o Noa i te hoê Liahona ?

FEIA APÎ

46 Te mau uiraa e te mau pahonoraa

Eaha te auraa o te parau ra ia faatura i te autahu'araa o te Atua ?

48 Ia vai paari e ia riro ei hoa

Na Elder Robert D. Hales
E faaohie te mau hoa papû i te oraraa i te mau faaueraa.

51 Ahu no te oriraa

Na Crystal Martin
Ua hinaaro roa vau i te oomo i te hoê ahu aita e tapo'i nei i to'u nei tapono, are'a râ, ua haamana'o vau i ta'u nei haamaitairaa patereareha.

52 No te Puai o te Feia Apî : Te ahu e te faaneheneheraa—« Na te Varua Maitai e arata'i »

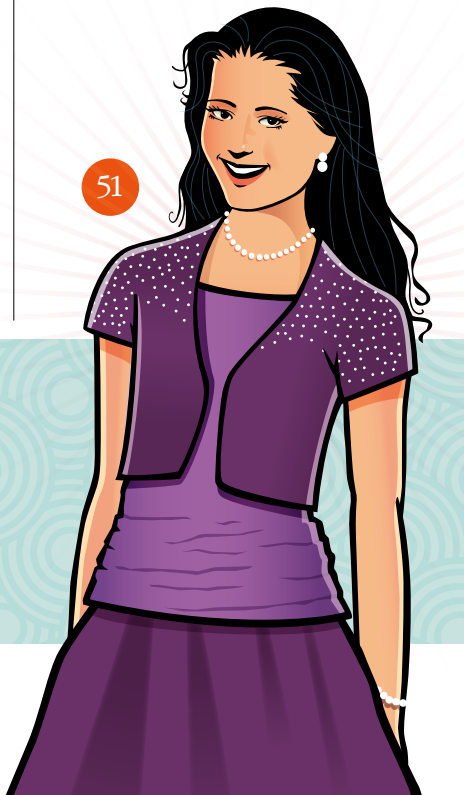
Na Mary N. Cook

54 Haapuaihia e te parau

E maha taure'are'a e paraparau ra no te tahi taime ua puta mai te hoê papa'iraa mo'a i roto i to ratou feruriraa no te taturu ia ratou.

57 Hoho'a pia : Te titiaifaro e te pirahao ho'i o te e'a

51

TAMARII (TE MAU)

58 I muri mai i te Paraimere

Teie te tahi ohipa o ta oe e nehenehe e ite atu i roto i te Feia Apî Tamaroa e aore râ Feia Apî Tamahine.

60 E Amiga here e

Na Maribel
Te hoê rata i te hoê hoa o te taiâ nei e faaru'e i te Paraimere.

61 Manava i te hoê tau apî o te ora

Na Marissa Widdison
Te faaineine ra o Noa, o Dylan, o Patrick e o Ben no te farii i te autahu'araa.

62 Pehe : Haere mai, Iesu te Fatu

63 Ite taa ê : No te aha e mea faufaa ia pee au ia Iesu Mesia ma te faaroo e noa'tu te vahi tei reira vau ?

Na Elder Dallin H. Oaks

64 Te afa'iraa mai i te paraimere i te fare nei : E roaa i te mau taata atoa te mau haamaitairaa o te Autahu'araa

66 Tata'i piti te mau haamaitairaa

Na Richard M. Romney
Farerei ia Sophie raua o Elodie, na maehaa e 10 matahiti i Madagascar.

68 Eita atoa anei e nehenehe e bapetizo ia'u ?

Na Hilary Watkins Lemon
Ua anaanatae roa o Paulo, e ono matahiti, ia riro mai ei melo no te Ekalesia.

70 Na te mau tamarii apî

81 Te mau taata no te papa'iraa mo'a i roto te Buka a Moromona

ATOPA 2012. 14 NO. 3
LIAHONA 10484 895

Ve'a haamanahia na te ao taatoa nei a te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei

Te Peresideniraa Matamua : Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Te Pūpū no te Tino Ahuru ma Piti Aposetolo : Boyd K. Packard, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Papa'i ve'a faatere : Craig A. Cardon
Feia tauturu e haamaramama : Shayne M. Bowen, Bradley D. Foster, Christoffel Golden Jr., Anthony D. Perkins

Faatere no te mau ve'a : David T. Warner
Ti'a faatere no te tururaa utuafare e te melo : Vincent A. Vaughn

Ti'a faatere no te mau ve'a a te Ekalesia : Allan R. Loyborg

Faatere ohipa : Garff Cannon

Faatere no te mau papa'iraa : R. Val Johnson
Mau tauturu no te faatere no te mau papa'iraa : LaRene Porter Gaunt

Tauturu no te mau haapurararaa : Melissa Zenteno
Pūpū papa'i ve'a : Susan Barrett, Ryan Carr, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Mindy Raye Friedman, Hikari Loftus, Lia McClanahan, Michael R. Morris, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Julia Woodbury

Faatere no te mau hoho'a : J. Scott Knudsen
Faatere i te mau Ohipa Peniraa : Tadd R. Peterson
Pūpū ihi tauhaa nihi : Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Thomas Child, Kerry Lynn C. Herrin, Colleen Hinkley, Eric P. Johnsen, Scott M. Mooy, Brad Teare

Taata faaau i te faturaa mana'o : Collette Nebeker Aune
Faatere no te hamaniraa : Jane Ann Peters
Pūpū ohipa hamaniraa : Connie Bowthorpe Bridge, Howard G. Brown, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Kathleen Howard, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Ty Pilcher, Gayle Tate Rafferty

Auraa e te mau ve'a : Jeff L. Martin

Faatere no te nene'iraa : Craig K. Sedgwick
Faatere no te opereraa : Evan Larsen

No te mau tapa'oraa e te mau moni hoo i rapae au i te Fenua Marite e Canada, a farerei i te faatere no ta outou Pū hooara buka aore rā te faatere no te paroita aore rā aama.

A hapono i te mau api parau e te mau aniraa na ni'a i te itenati i te liahona.lds.org ; na roto i te imere i te liahona@ldschurch.org ; e aore rā, na roto i te rata i te Liahona, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA.

Ua nenehia te Liahona (te hoē parau no te Buka a Moromona, oia hoi, « aveya » aore rā « arata'i ») na roto i te mau reo Albania, Armenia, Bislama, Bulgaria, Cambodia, Cebuano, Tinito, Croatia, Czech, Danemata, Holane, Paratane, Estonia, Fiji, Finnilane, Farani, Purutia, Heleni, Hindi, Hungarian, Icelani, Indonesia, Italia, Tapone, Kiribati, Korea, Latvia, Lithuania, Malagasy, Marshallese, Mongolia, Norwetia, Polane, Potiti, Romania, Russia, Samoa, Slovenia, Paniara, Tuete, Tagalog, Tahiti, Thai, Tonga, Ukrainia, Urdu, e Anami. (Te rahiraa taime e nenehia ai tei te huru ia o te reo)

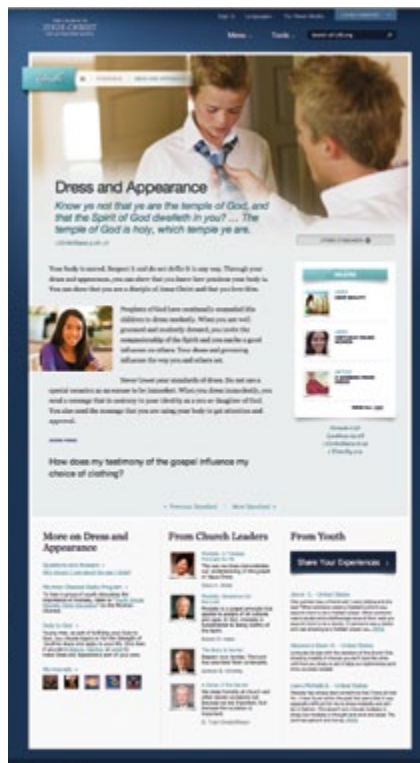
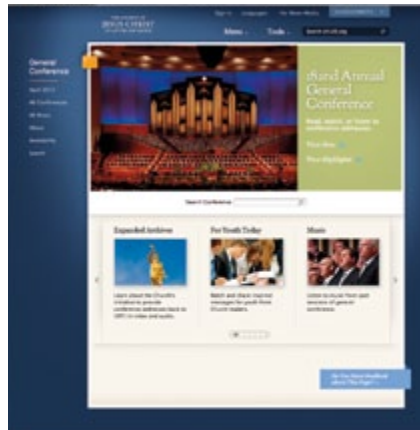
© 2012 na Intellectual Reserve, Inc. Faturaa paruruhia. Nene'ihia i te Mau Hau Amui no Marite.

E nehenehe te mau papa'iraa e te mau hoho'a i roto i te Liahona ia tapitihia no te faaohiparaa i roto i te Ekalesia aore rā i te utuafare eiaha rā no te hoo. Eita te mau hoho'a e nehenehe e tapitihia mai te mea te vai nei te mau haaviraa i roto i te reni faaiteraa no te hoho'a. E tia i te mau aniraa no te parau faturaa ia faataehia i te Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150, USA ; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada
October 2012 Vol. 14 No. 3. LIAHONA (USPS 311-480) Tahitian (ISSN 1521 4761) is published four times a year (April, May, October and November) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$4.00 per year; Canada, \$4.80 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

Te tahi atu i ni'a i te itenati Liahona.lds.org

NA TE FEIA PAARI

I muri mai i te tai'oraa no ni'a i te faa-oreraa hara i roto i te parau poro'i a te Peresideniraa Matamua (api 4), e hinaaro atoa paha outou e tai'o i te a'oraa hopea a te peresideni James E. Faust, « Te mana faaora o te faaoreraa hara » (Eperera 2007), i ni'a i te conference.lds.org.

NA TE FEIA APĪ

I te api 52, te faataa mai nei Mary N. Cook nahea to tatou faatura i te mau hiero e nehenehe e arata'i ia tatou i to tatou huru ahuraa. I ni'a i te youth.lds.org, e ite atu outou i te tahi ā ohipa no ni'a i « Te ahu e te faaneheneheraa » e no ni'a atoa i te tahi o te mau faatureraa no roto mai i te buka *No te Puai o te Feia Apī*.

NA TE MAU TAMARII

E nehenehe ta outou e tai'o no ni'a i na maehaa ra ia Elodie raua o Sophie no Madagascar i roto i te « Tata'i piti te mau haamaitairaa » (api 66) e e hi'o atoa i te tahi mau hoho'a arearea no raua i ni'a i te liahona.lds.org.

NA ROTO I TO OUTOU REO

Te vai nei te Liahona e te tahi atu ā mau materia a te Ekalesia na roto i te mau reo e rave rahi i ni'a i te www.languages.lds.org.

TE MAU PARAU TUMU I ROTO I TEIE VE'A

Te faaita ra te mau numera i te api matamua no te papa'iraa.

Aamu o te Ekalesia, 14
Ahu, 9, 51, 52
Amuiraa rahi, 10
Ati, 28
Autahu'araa, 46, 64
Bapetizoraa, 68
Buka a Moromona, 28, 81
Faafariuraa, 39
Faaineineraa, 12
Faaoereraa hapa, 4
Faarava'iraa ia'na iho, 12
Faaroo, 39, 80

Faatereraa, 20
Fafauraa (te mau), 8
Feia Apī Tamahine, 58, 60
Feia Apī Tamaroa, 58, 61
Haapa'oraa i te ture, 40, 57
Haapiiraa, 16, 20
Hamani-maitai-raa, 28
Hiero (te mau), 8, 52
Hi'oraa, 40
Hoa (te mau), 48
Iesu Mesia, 62, 63
Ohipa, 12

Paari, 48
Peropheta (te mau), 28
Pure, 38
Sabati, 40
Taviniraa, 20, 39
Ti'araa metua, 16, 20, 22
Tuatapaparaa i te papa'iraa mo'a, 11, 54
Utuaafare, 4, 16, 20, 22, 38, 66
Viivii-ore, 16, 42

**Na te peresideni
Dieter F. Uchtdorf**

Tauturu Piti i roto
i te Peresideniraa
Matamua

TE HOÊ TAVIRI NO TE HOÊ utuafare oaoa

Ua haamata te taata papa'i rahi no te fenua Rusia ra, o Leo Tolstoy, i ta'na buka *Anna Karenina* na roto i teie nei mau parau : « Hoê â huru te mau utuafare oaoa atoa ; no te mau utuafare mauruuru ore râ, no tera utuafare to'na iho mauruuru-ore-raa ».¹ Aita to'u papûraa mai ta Tolstoy ra no ni'a i te parau e, hoê â huru te mau utuafare oaoa, are'a râ, ua ite au i te hoê mea e itehia nei i rotopu ia ratou paatoa : e rave'a ta ratou no te faaore i te hapa e no te haamo'e i te mau hapehape o vetahi e no te hi'o mai i te maitai.

O ratou râ i roto i te mau utuafare mauruuru ore, i te tahi a'e pae, e ite noa ia ratou i te hapehape, e tape'a mai ratou i te inoino, e mai te huru ra e, eita e nehenehe e faaru'e i te mau mauuii tahito.

« Oia ihoa, tera râ... », teie te parau matamua a te feia mauruuru ore. « Oia ihoa, tera râ aita oe i ite i to'na faaino-
raa ia'u », ta te tahi ia parau. « Oia ihoa, tera râ aita oe i ite i to'na huru ino », te parau ia a te tahi atu.

Peneia'e ua tano na taata e piti ; peneia'e aita.

E rave rahi faito inoino. E rave rahi faito mauuii. Te mea râ ta'u i ite, o teie ia, pinepine roa tatou i te faati'a i to tatou riri e i te haamaha i to tatou nei mana'o na roto i te faati'araa i te aamu ia tatou iho no ni'a i te mau tumu e riro ai te mau ohipa a vetahi ê ei mau ohipa tatarahapa ore e te pipiri, e i te tahi pae, te faariroraa i to tatou iho nei mau hinaaro ei mea mo'a e te hape ore.

Te uri a te tamaiti hui arii

Te vai nei te hoê aamu tahito no te fenua Peretane (i te tuhaa fenua « Pays de Galles ») no te tenetere 13 no ni'a i

te hoê tamaiti hui arii tei ho'i mai i te fare e ua ite atura i ta'na uri e te toto i ni'a i te mata. Ua horo atura taua taata ra i roto i te fare, e ma te pe'ape'a rahi, ua ite atu oia e, ua taahuri te ro'i o ta'na aiû tamaroa e aita e aiû faahou i roto. No to'na riri, ua unuhi a'era te tamaiti hui arii i ta'na o'e e taparahi pohe atura i ta'na uri. Aita i maoro roa, ua faaroo oia i te ta'i o ta'na tamaroa—te ora ra te aiû ! I te hiti o te aiû, te tarava ra te hoê uri taehae, ua pohe te uri taehae. Ua paruru te uri i te aiû a te tamaiti hui arii i te uri taehae.

E aamu oto teie, tera râ, e haapiiraa atoa te reira. E faaiteraa te reira no te huru aamu o ta tatou e faati'a nei ia tatou iho no ni'a i te tumu vetahi e rave nei i tera e tera ohipa, e mana'o tu'ati ore rii ho'i i te ohipa mau—e te tahi taime aita atoa tatou e hinaaro ia ite mai i te ohipa mau. E mea au a'e na tatou ia haamana noa i to tatou riri na roto i te tape'araa i to tatou inoino e to tatou hae. Te tahi taime e ava'e taatoa e aore râ e matahiti taatoa tera inoino i te vairaa. Te tahi atoa taime e oraraa taatoa to'na vairaa.

Utuafe amahamaha

Aita i noaa i te hoê metua tane i te faaore i te hapa a ta'na tamaiti i to'na faaatea-ê-raa i te e'a i haapiihia e ana ra. E mau hoa to te tamaiti aita te metua tane i farii, e e rave rahi ohipa ta'na i rave e huritua nei i te mana'o o to'na metua tane. Ua tupu atura te hoê amahamaharaa i rotopu i te metua tane e te tamaiti, e aita i maoro roa, ua faaru'e te tamaiti i te fare e aita i ho'i faahou mai. E mea varavara roa raua i te paraparau faahou.

HAAPIIRAA NO ROTO MAI I TEIE PARAU PORO'I

« A faaineine ai outou i te haapiiraa, a ui ia outou iho nahea te parau tumu (e aore râ, te aamu e aore râ, te hoê ohipa tei tupu) ia au ai mai te hoê mea o ta te mau melo o te utuafare e aore râ o te piha haapiiraa i ite i roto i to ratou iho oraraa » (*Te haapiiraa : Aita e piiraa teitei a'e* [1999], 179). A feruri e ani manihni i te mau melo o te utuafare ia faaite mai i te tahi iteraa no ni'a i te faaore-raa hapa, no ratou iho anei e aore râ o ta ratou i ite mata atu. A tauaparau i teie mau iteraa ma te haapapû mai i te mau haamaitairaa no te faaoreraa hapa. A faaoti na roto i te faaiteraa i te iteraa papû no ni'a i te fau-faa ia faaore i te hapa a vetahi ê.

Ua mana'o anei te metua tane e, ua tano oia ? Peneia'e paha.

Ua mana'o anei te tamaiti e, ua tano oia ? Peneia'e paha.

Te mea râ ta'u i ite, e utuafare tera tei amahamaha e tei vai mauruuru ore no te mea eita ta te metua tane e ta te tamaiti atoa e nehenehe e faaore i te hapa a te tahi. Eita ta raua e nehenehe e haamo'e i to raua mau mana'o inoino te tahi i te tahi. Ua faai raua i to raua aau i te riri, eiaha râ te here e te faaoreraa hapa. Ua ere raua tata'itahi i te taima no te faaûru maitai i to te tahi oraraa. Ua rahi roa e ua hohonu roa te amahamaha i rotopu ia raua e ua riro atura raua tata'itahi ei taata tîfî i ni'a i to raua na moana taa ê.

Aua'e râ, ua faaineine to tatou Metua Mure Ore paari e te here i te hoê rave'a no te upootia i teia apoo te'ote'o. O te Tarachara rahi mure ore te faaiteraa rahi roa a'e no te faaore-raa hapa e te tahoê-faahou-raa. To'na puai, tei ni'a atu ia i to'u haro'aro'araa, noa'tu râ, te faaite papû nei au ma to'u aau atoa e ma to'u varua ho'i i te parau mau e te puai hope o te reira. Ua horo'a te Faaora Ia'na iho ei hoo no ta tatou mau hara. Na roto Ia'na e roaa ia tatou te faaoreraa hara.

Aita e utuafare maitai roa

Aore hoê a'e o tatou i te mea hara ore. E hape tatou tata'itahi, o outou e o vau atoa ho'i. Ua pepe a'enei tatou paatoa. Ua haapepe a'enei tatou i te tahi taata.

E mea na roto i te tusia a to tatou Faaora e roaa ai ia tatou te faateiteiraa e te ora mure ore. Ia farii tatou i Ta'na mau rave'a e ia upootia tatou i ni'a i to tatou te'ote'o na roto i te tamârûraa i to tatou nei aau, e nehenehe ta tatou e faatae i te tahoê-faahou-raa e te faaoreraa hapa i roto i to tatou mau utuafare e i roto i to tatou iho nei oraraa. E tauturu te Atua ia tatou ia faaore i te hapa, ia hinaaro ia taahi i te piti o te maile, e ia tatarahapa mata-mua roa noa'tu pai e, e ere na tatou te hape, ia haapae i te mau inoino tahito e ia ore e aupuru faahou â i te reira. Mauruuru i te Atua, tei horo'a i Ta'na Tamaiti Fanau Tahi, e mauruuru atoa i te Tamaiti, tei horo'a i To'na ora no tatou nei.

E nehenehe ta tatou e farii i te here o te Atua no tatou i te mau mahana atoa. Eita anei e ti'a ia tatou ia pûpû faahou atu â ia tatou iho no to tatou mau taata tupu mai tei haapiihia i roto i te himene iti « No te Mea Ua Rahi te Mau Haamaitairaa »² Ua iriti te Fatu i te uputa no tatou i te faaoreraa hara. E ere anei i te mea tano ia haapae i to tatou iho aau pipiri e to tatou te'ote'o no te iriti i taua uputa ra no te faaoreraa hapa ia ratou o ta tatou i taputona—i to tatou ihoa râ utuafare ?

I te hopea, eita te oaoa e hiti mai roto mai i te maitai-roa-raa, e hiti mai râ na roto i te faaohiparaa i te mau parau tumu hanahana, noa'tu te iti o te nuuraa i mua. Te parau ra te Peresideniraa Matamua e te Pûpû no te Tino Ahuru ma Piti Aposetolo e « E mea papû a'e te oaoa i roto i te oraraa utuafare ia faatumuhia te reira i ni'a i te mau haapiiraa a te Fatu ra o Iesu Mesia ». Te manuïa o te mau faaipoiporaa e o te mau utuafare ua faatumuhia ia e ua haamauhia ia i ni'a i te mau parau tumu no te faaroo, te pure, te tatarahapa, *te faaoreraa hara*, te faatura, te here, te aroha, te ohipa, e te mau faaoaoaraa maitai.³

Tei ropu maitai te faaoreraa hara i teie mau parau mau ohie, niuhia i ni'a i te opuaraa oaoa a te Metua i te Ao ra. No te mea e nati te faaoreraa hara i te mau parau tumu, e nati atoa ia te reira i te mau taata. E taviri te reira, e iriti te reira i te mau uputa i ponaohia, e haamataraa te reira o te e'a haavare ore, e o te hoê te reira tiaturiraa maitai a'e no te hoê utuafare oaoa.

Ia tauturu mai te Atua ia tatou no te faaore rii a'e i te hapa i roto i to tatou nei utuafare, no te faaore rii a'e i te hapa a te tahi e te tahi, e peneia'e atoa paha, no te faaore rii a'e i to tatou iho nei hapa. Te pure nei au e, e ite tatou i te faaoreraa hapa ei rave'a faahiahia i reira te rahiraa o te mau utuafare e ite mai ai i te hoê â huru oaoa. ■

TE MAU NOTA

1. Leo Tolstoy, *Anna Karenina*, trans. Constance Garnett (2008), 2.
2. « No te Mea Ua Rahi te Mau Haamaitairaa », *Te mau himene*, no. 130.
3. « Te utuafare : E Poro'i i to te Ao nei », *Liahona*, Novema 2010, 129 ; reta tei faahuru-ê-hia.

Te pure e te hau

Na Lauren W.

I te hoê pô ua maniania vau e to'u nei mama e ua taiâ roa'tura to'u aau. No reira ua faaoti au ia pure. Noa'tu to'u huru hae e to'u hinaaro ore ia « haafatata i te varua », ua ite râ vau e, e tauturu mai te pure ia'u ia faatupu i te aau oaoa a'e e te maniania ore. I to to'u mama faaru'eraa i to'u nei piha, ua haamata vau i ta'u pure. « E te Metua here i te Ao ra, tei mua vau ia Oe i teie pô no te mea... » Aita. Ua araara atura vau i to'u na mata e ua tatara vau i to'u na rima ; e mea huru ê roa teie parau. Ua tamata faahou vau. « Te Metua i te Ao ra ua hinaaro vau... » E mea huru ê atoa teie parau. Ua tae mai i to'u nei aau i te mana'o e, te tura'i nei o Satane ia haapae au i ta'u pure aniraa i te Metua i te Ao ra i te tauturu.

I tera ihoa taime ra, ua tae mai te faaûruraa ia haamauruuru atu ! E ua na reira vau, e ua haamata mai to'u nei mau mana'o i te manii mai, no te mau mea rahi ta'u e nehenehe e haamauruuru i to'u nei Metua i te Ra'i ra. Ia oti a'era to'u haamauruuru la'na, ua paraparau atura vau no taua fifi ra.

E i muri mai, ua tae i to'u nei aau i te hau faahiahia, te hoê ho'i mana'o tamahanahanaraa e te iteraa e, ua here to tatou nei Metua i te Ao ra e to'u na metua ia'u e ua roa mau vau ei tamarii na te Atua ra. Ua ti'a atura ia'u ia tatarahapa i mua i to'u nei metua vahine e ia farii atoa mai i ta'na tatarahaparaa.

E faatae mai te faaoreraa hapa i te oaoa

Ua haapii mai te peresideni Uchtdorf e, e ti'a ia tatou ia faaore i te hapa a te mau melo o to tatou nei utuafare. A hi'o nahea te ma'itiraa a Iosepha e a Anna i te faataui i te utuafare.

Te ha'uti ra o Iosepha raua o to'na tuahine o Anna. Haru mai nei Anna i te ha'uti a Iosepha. Eaha te mea ta Iosepha e ti'a ia rave ?

Ua riri Iosepha ia Anna. Ta'i atura Anna. Tama'i a'era te metua vahine ia Iosepha no to'na taputoraa e to'na tuahine. Ua pe'ape'a o Iosepha no ta'na ma'itiraa hape.

Faaore a'era Iosepha i ta Anna hape e imi ihora i te tahi ha'uti no te ha'uti atu. Ha'uti a'era raua ma te hau. Oaoa roa to raua metua vahine i te mea e, ua hamani maitai Iosepha i to'na tuahine e ua faahau i te utuafare. Ua oaoa Iosepha i te ma'itiraa ia faaore atu i te hape.

I muri a'era, na Iosepha raua Anna te hopoi'a e tauturu i to raua metua vahine ia faaineine i te tamaaraa i te ahiahi. Aita Iosepha e tauturu ra. Eaha te mea ta Anna e ti'a ia rave ?

Ua amuamu o Anna i ni'a i to'na metua vahine. Faatupu a'era Anna i te maniania no te mea, ona ana'e tera e rave ra. I te taime tamaaraa, aita e mata oaoa no taua maniania-raa ra.

Ua faaore Anna i te hape a Iosepha e ua tauturu atura i te faaineineraa i te tamaaraa. Mauuruu roa to raua metua vahine ia Anna no ta'na tauturu. Oaoa roa te utuafare i te tamaa-amui-raa i tera ra pô. E mana'o maitai to Anna no to'na ma'itiraa ia faaore i te hape.

Eaha *ta ta outou* mau ma'itiraa ia faaore atu i te hape e faatupu i ni'a iho i te oaoa o to outou utuafare ?

Te Faaroo,
Te Utuafare,
Te Totauturu

A tai'o i teie haapiiraa na roto i te pure, e mai te mea e tano, a aparau i te reira i te mau tuahine o ta outou e hahaere ra. A faaohipa i te mau uiraa no te tauturu ia outou ia haapuai i te mau tuahine e ia faariro i te Sotaiete Tauturu ei tuhaa itoito no to outou iho oraraa.

Faatura i ta tatou mau fafauraa

Efaaiteraa te hahaereraa a te mau tuahine no to tatou aupiiraa e e rave'a atoa te reira no te faatura i ta tatou mau fafauraa ia tavini e ia haapuai ia vetahi ê. E mea mo'a te hoê fafauraa e e euhe te reira i rotopu i te Atua e Ta'na mau tamarii. « Ia ite ana'e tatou e e mau tamarii tatou no te fafauraa, e ite ia tatou e o vai râ tatou e eaha ta te Atua e tia'i nei ia tatou », te parau ia a Elder Russell M. Nelson no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo. « Ua papa'ihia Ta'na ture i roto i to tatou aau. O Oia to tatou Atua e o tatou To'na nunaa ».¹

Ei tuahine hahaere, e nehenehe ta tatou e haapuai ia ratou o ta tatou e hahaere nei no te faaitoitoraa i ta ratou mau tutavaraa ia haapa'o i ta ratou mau fafauraa mo'a. Na roto i te reira, te tauturu nei tatou ia ratou ia faaineine ia ratou no te mau haamaitairaa o te ora mure ore. « Te mau tuahine atoa o te Ekalesia tei rave i te mau fafauraa i mua i te Fatu, e tonoraa hanahana to ratou ia tauturu e faora i te mau varua, ia arata'i i te mau tuahine o teie nei ao, ia haapuai i te mau nohoraa no Ziona, e no te patu i te basileia o te Atua »,² te parau ia a Elder M. Russell Ballard no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo.

Ia rave e ia haapa'o ho'i tatou i te mau fafauraa mo'a, e riro tatou ei mauhaa i roto i te rima o te Atua. E ti'a ia ia tatou ia faahiti i to tatou mau tiaturiraa e ia haapuai i to te tahi e to te tahi faaroo i te Metua i te Ao ra e ia Iesu Mesia.

No roto mai i te mau papa'iraa mo'a

1 Nephi 14:14 ; Mosia 5:5-7 ; 18:8-13 ;
Te Parau Haapiiraa e te mau Parau
Fafau 42:78 ; 84:106

TE MAU NOTA

1. Russell M. Nelson, « Te mau fafauraa », *Liahona*, Novema 2011, 88.
2. M. Russell Ballard, « Women of Righteousness », *Liahona*, Titema 2002, 39.
3. *E Mau Tamarii Tamahine i roto i to'u Basileia : te Aamu e te Ohipa a te Sotaiete Tauturu* (2011), 150.

Eaha ta'u e nehenehe e rave ?

1. Nahea ta'u mau fafauraa i te haapuai ia'u ?
2. Te nahea nei au i te tauturu i te mau tuahine ia haapa'o i ta ratou mau fafauraa ?

No roto mai i to tatou aamu

I te matahiti 1833, ua heheu mai te Fatu i te peropheta Iosepha Semita e, ua riro te hiero « ei vahi haamaitairaa no te mau feia mo'a atoa ». Ua riro te reira « ei vahi haapiiraa hoi no ratou atoa o te parauhia i te ohipa no te evanelia i roto i to ratou mau faataaraa e te mau toro'a hoi ; ia ti'a ia haapapuhia ratou i roto i te iteraa i ta ratou ohipa, i roto i te mana'o, i roto i te parau tumu, e i roto i te parau haapiiraa, i roto hoi i te mau mea atoa no ni'a i te basileia o te Atua i ni'a i te ao nei » (PH&PF 97:13-14).

I te omuaraa o te mau matahiti 1840 i Nauvoo, i Illinois, ua tauturu te mau tuahine o te Sotaiete Tauturu i te tahi e te tahi no te faaineine no te mau oro'a o te hiero. I roto i te mau oro'a no te autahu'araa teitei ta te Feia Mo'a i farii i roto i te hiero no Nauvoo, « [ua] faaitheia mai te mana no te huru Atua ». (PH&PF 84:20). « A haapa'o ai te Feia Mo'a i ta ratou mau fafauraa, ua haapuai e ua paturu teie mana ia ratou na roto i to ratou mau ati i te mau mahana e te mau matahi i mua ».³

I roto i te Ekalesia i teie mahana, te tamau nei te mau vahine e te mau tane haapa'o maitai na te ao taatoa nei i te tavini i roto i te hiero e ia ite i te puai i roto i te mau haamaitairaa o te nehenehe noa e fariihia na roto i te mau oro'a no te hiero.

TE AHU E TE FAANEHENEHERAA

I roto i te ao i teie mahana, e rave rahi aore e ite nei e aore râ e faatura nei i te huru mo'a o te tino, te ti'a nei te Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei ma te huru ahu e faaite nei e, ua ite tatou i te faito faufaa o to tatou nei tino (hi'o *No te Puai o te Feia Apî* [buka iti, 2011], 6–8). I te api 52 o teie nei ve'a, o Mary N. Cook, tauturu matamua i roto i te peresideniraa rahi no te Feia Apî Tamahine, te paraparau nei oia no teie faatureraa :

« Ia patuhia'na'e te hoê hiero, e haapa'orahi-hia te parururaa e te faaneheneheraa o te reira i roto e i rapae atoa. Te hoê taviri no te faaineineraa i te mau hiero, o te haro'araro'araa ia e, e *hoho'a* te hiero no te Fatu-To'na ia fare. Te *faatura* nei tatou i te mau hiero ei paturaa mo'a i reira te feia ti'amâ ana'e e tomo atu ai. Te *auraro* nei tatou i te mau hiero no te mea na te mau oro'a mo'a e te mau fafauraa o ta tatou e rave nei i reira e faati'a nei ia tatou ia ho'i atu i to tatou Metua i te Ao ra ra.

« E mea faufaa a'e to outou nei tino i te hoê noa a'e hiero nehenehe i ni'a i te fenua nei. E tamaroa e aore râ, e tamahine here outou na te Atua ! E mea hau atu â ia i teie nau parau tumu—te faahoho'araa, te faaturaraa e te aurarora—ia faaohipahia no te aupururaa e te parururaa i to outou tino ».

E nehenehe i teie mau mana'o i muri nei e tauturu ia outou ia haapii atu i ta outou mau tamarii i te mau parau tumu tano no te ahu e te faaneheneheraa. A haamana'o atoa râ e, e riro to outou hi'oraa no te faito ahu tano ei haapiiraa i ta outou mau tamarii no ni'a i te faufaa ia ahu i te ahu tano.

Te mau mana'o tauturu no te haapii i te feia apî

- A tai'o e te taure'are'a i te tuhaa no ni'a i te ahu e te faaneheneheraa tei roto i te *No te Puai o te Feia Apî*. Na te reira e horo'a mai i te taima tano no te tauaparau i te mau haapiiraa tumu, te mau haamaitairaa e te mau faaaraa o teie faatureraa e no te pahono atoa i te mau uiraa a ta outou tamaroa e aore râ, a ta outou tamahine.
- A feruri ia faatupu i te hoê pureraa pô utuafare i ni'a i te faufaa no te ahu e te faaneheneheraa. E nehenehe ta outou e ui atu i to outou utuafare e, ahani pai tei te fare pureraa te Fatu e outou na, eaha te ahu ta outou e hinaaro e oomo atu ? Eaha te hi'oraa ta outou e hinaaro e faaite atu Ia'na ? Eaha to outou mau mana'o hohonu ia ahu outou i te ahu tano ? E nehenehe atoa ta outou e paraparau no te ahu e tano no tera e tera ohipa, mai te haapiiraa, te ohipa, e aore râ te mau putuputuraa huiraatira.

Te mau mana'o tauturu no te haapii i te mau tamarii

- E faahoho'araa to tatou ahu no te mau mea faufaa no tatou nei. No te faahoho'a i teie parau tumu, a feruri ia faatupu i te hoê pureraa pô utuafare i reira te utuafare atoa e ahu ai mai te hoê misionare ra te huru e aore râ e ahu ai i te ahu sabati.
- I te apîraa ihoa, e nehenehe i te mau tamarii ia haamata i te ahu i te ahu tano. A tuatapapa e ta outou na tamarii i te mau arata'iraa i ni'a i te api 7 no te buka *No te Puai o te Feia Apî* e a horo'a'tu i te ahu e tu'ati i te reira mau arata'iraa. ■

TE MAU PAPA'IRAA MO'A NO NI'A I TE AHU E TE FAANEHENEHERAA

Genese 1:27 ;

1 Korinetia 6:19 ;

Alama 1:27

Buka tapa'opa'oraa no te **amuiraa rahi no atopa**

« Te mau mea ta'u, ta te Fatu, i parau atu ra, ua parauhia ia e au... na roto i to'u iho reo e aore râ na roto i te reo o ta'u mau tavini, hoe â ia » (PHEPF 1:38).

Faanahonaho i ta tatou tarena no te amuiraa rahi

Na Cheryl Burr

No te mea aita to matou taime i huehue roa no te tahi atu mau ohipa rau, ua ti'a ia matou ia farii i te Varua a faaroo noa ai matou i te amuiraa rahi.

Tau matahiti i teie nei, e mea apî noa â ta maua mau tamarii e ono, ua hinaaro e ua faaoti matou ia faaineine maitai no te amuiraa rahi. Ua paraparau matou no te faufaa rahi ia mata'ita'i i te amuiraa rahi ma te mana'o hau e te tino maha. E taime faufaa rahi te amuiraa rahi no te farii i te parau a'o no ô mai i ta tatou mau peropheta ora. No reira, ua tuu matou i te fâ e, eiaha e faanaho i te hoê noa'tu ohipa hau atu i te mau mahana na mua a'e i te amuiraa e no te roaraa o te amuiraa. Ua tapa'o matou i te reira mau mahana i ni'a i ta matou nei tarena, e ua faaoti papû matou tata'itahi eiaha e faanaho i te tahi noa'tu ohiparaa hau atu i taua mau mahana ra.

Mai te peu e faaoti outou i te pee i teie reni arata'i, e hi'oraa taa ê rii paha ta outou ia au i to outou utuafare e to outou ho'i oraraa, teie râ ta matou i faataa ei « ohiparaa hau atu », te ohiparaa no te fare haapiiaraa anei, te piiraa i te tahi atu mau tamarii ia haere mai i te fare, te haereraa'tu i te fare o te tahi hoa, te faatupuraa i te tahi faaoaoaraa e tamaraa e te mau hoa e aore râ e te mau fetii, te raveraa i te tahi opuaraa e ohipa i roto i te aua i te roaraa o te mau tuhaa pureraa no te amuiraa rahi, te raveraa i te ohipa haapiiaraa e tae roa i te taime hopea, e te fariira e te hora hau i te ohipa.

I te hepetoma na mua a'e i te amuiraa rahi, e mea huru fifi ia pato'i i te tahi o teie mau ohiparaa, noa'tu râ te reira, i te rahiraa o te taime e ma te anaanatae, ua rave te mau melo o te utuafare i te ma'itiraa maitai no te haapa'o i ta matou fâ. Ua itehia ia matou e, ua hinaaro roa ta maua mau tamarii rii ia amui atoa mai no te amuiraa rahi. I to'u nei mana'o, te tumu, no te mea ia ua paraparau tamau noa matou no te faufaa rahi o te amuiraa rahi i te hepetoma i ma'iri iho nei.

Ua oaoa roa vau i te faaiteraa'tu e, ua taui roa ta matou mata'ita'iraa i te amuiraa rahi no ta matou tutavaraa ia faaiti i ta matou tapura ohipa i te mau mahana na mua a'e e i te roaraa atoa o te amuiraa rahi. Ua ineine roa to matou aau e to matou feruriraa no te amuiraa rahi. Aita to matou taime i huehue roa no te tahi atu mau ohipa rau, ua ti'a ia matou ia farii i te Varua a parahi ai matou no te faaroo i te mau parau a'o a to tatou feia faatere.

Ua haapa'o noa matou i ta matou fâ no te amuiraa rahi i muri iho atoa i te amuiraa no te mea ua faa'i te reira i te hau i roto i to matou fare. Noa'tu e, aita faahou â te tahi o ta maua mau tamarii i te fare nei, te faaitoito noa nei maua ia ratou ia faateatea noa i ta ratou tarena i te mau mahana na mua a'e e i te roaraa atoa o te amuiraa rahi, mai ta matou e rave nei i te fare. Te tamata atoa nei matou i te faaherehere i te hoê taime no te mata'ita'i i te hoê tuhaa pureraa o te amuiraa rahi e te utuafare taatoa. Te tiaturi ra vau e, noa'tu e, ua faaipoipo ta maua mau tamarii e ua fanau i te tamarii, e tamau noa ratou i te faariro i te parururaa i te mata'ita'iraa i te amuiraa rahi ei ohipa faufaa rahi roa na roto i te faateatearaa i ta ratou tarena. ■

FAARIRO I TE AMUIRAA RAHI EI OHIPA MATAMUA

« A faaoti i teie nei ia faariro i te amuiraa rahi ei ohipa matamua i roto i to outou oraraa. A faaoti ia faaroo maite, e ia haapa'o i te mau haapiiaraa e horo'ahia mai ».

Elder Paul V. Johnson no te Hitu Ahuru, « Te mau haamaitairaa o te amuiraa rahi », *Liahona*, Novema 2005, 52.

TE MAU PAHONORAA A TE HAAPIIRAA SABATI

Na Emma Addams

Eohipa matau na'u te imiraa i te mau pahonoraa rahi i ta'u mau tamataraa—ia ani i te Fatu ia tauturu mai ia'u ia ite mai i taua mea ra e tata'i i te mau fifi atoa. Ua haapii au e, e riro teie reni arata'i i te faataupupu i te mau mea atoa.

I to'u haapiiraa i te piha haapiiraa no te haapiiraa tumu o te evanelia i roto i ta'u paroisa, ua faaoti papû vau i te ui i te mau uiraa hohonu e haamahiti mai i te anoenoe e te mau pahonoraa rahi e te apî e te aravihi. E nehenehe atoa e parau e, ua hinaaro vau i te ape i te faahiti-faahou-raa i taua mau pehe tahito ra, « Te mau pahonoraa a te Haapiiraa Sabati » o ta te mau melo e horo'a noa mai i te hepetoma tata'itahi.

A tuatapapa hohonu ai au i te Faufaa Apî no ta'u faaineineraa, ua hiti mahuta vau i te faaohiparaa o te ta'o *haapa'o*, tei na ni'a iho noa te faaohiparaa. Te tahi hi'oraa, te parau nei te Ioane 15:10, « I *haapa'o* outou i ta'u ra parau, e vai herehia'tu â outou e au ; mai ia'u i *haapa'o* i te parau a tau Metua ra » (reta tei faahuru-ê-hia).

I roto i Ta'na pure arai, te pure nei te Faaora no Ta'na mau pipî ia « riro ratou ei hoê ; mai ia oe, e tau Metua, i roto ia'u nei ra, e mai ia'u hoi i roto ia oe na, ia hoê atoa ratou i roto ia tâua » e « ei roto vau ia ratou, e ei roto oe ia'u, ia ti'a to ratou amuiraa » (Ioane 17:21, 23).

Te mea roa ta'u i imi na, o te rave'a ia e nehenehe ta'u e riro hoê e te Fatu, nahea ta'u e nehenehe e *haapa'o* i roto i To'na here, e nahea, i te pae hopea, e nehenehe ai ta'u e faarahi faahou â i to'u faaoroma'i—faaoroma'i o ta'u e hiaai roa nei ho'i no te faataui i ta'u mau iteraa, mai te mea rohirohi rahi roa ino i te mea faaitoito rahi e te haamo'a atoa.

E te mea huru ê, a imi noa ai au i na mea e piti, te haro'aro'araa i te ta'o *haapa'o* e te pahonoraa i te mau tamataraa o ta'u i faaruru noa na i te mau mahana atoa, ua faaho'i-roa-hia vau i te mau pahonoraa a te Haapiiraa Sabati o ta'u i tamata noa na i te haapae. Ua ite atura vau i te pahonoraa i ta'u mau tamataraa na roto i te tai'oraa i te mau papa'iraa mo'a, te pureraa i te mau mahana atoa, te taviniraa i to'u utuafare e ia vetahi ê atoa, e te haereraa i te hiero e i ta'u nei mau pureraa i te mahana sabati. Ua haapii mai au e, na te reira mau ohipa ohie e faatupu i te taa-ê-raa i rotopu i te tape'a-noa-raa e te tape'a-maite-noa-raa ma te faaoromai.

O te mau pahonoraa a te Haapiiraa Sabati te mau pahonoraa maitai roa a'e. ■

AUPURU I TO TATOU FAAROO

« Te taviniraa, te haapiiraa, te pureraa e te haamoriraa, e maha ia ohipa tumu i roto i te haamaitai-roa-raa 'i tei toe i to [tatau] faaroo'.

(1 Tesalonia 3:10.) la haapae noa'tu tatou i te aupuru i to tatou faaroo ia au i teie na maha rave'a taa ê, ua ati ia tatou...

« I roto i te hoê ao aau etaeta, e nehenehe i te Fatu e haaputa i to tatou aau ma te faaohipa i te "o'e a te Varua ra, o te parau a te Atua." (Ephesia. 6:17 ; hi'o atoa laroma 1:12.) Noa'tu râ i te reira, e ti'a i te haru tari'a ia 'anoihia i te faaroo' (Hebera 4:2) e i te taviniraa Keresetiano atoa, mai ta tatou i faaroo e i faaroo â ».

Elder Neal A. Maxwell (1926–2004) no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo, « Lest Ye Be Wearied and Faint in Your Minds », *Ensign*, Me 1991, 88.

FAAOHIPA I TE MAU MATERIA I HAAMANAHIA E TE EKALLESIA

« E faaohipa te mau orometua e te feia faatere i te mau papa'iraa mo'a, te mau haapiiraa a te mau peropheta i te mau mahana hopea nei, e te mau materia atoa no te faanahoraa haapiiraa no te haapii atu e no te faaite papû i te mau haapiiraa tumu o te evanelia. Te vai ra te mau materia i haamanahia no te mau piha haapiiraa e no te mau pūpū autahu'araa i roto i te *Te mau haamaramaramaraa no te faanahoraa haapiiraa*. la hinaaro-ana'e-hia, e nehenehe ta te mau orometua e te feia faatere e rave atoa mai i te mau ve'a o te Ekalesia mai te mau numera no te amuiraa rahi o te *Ensign* e te *Liahona* ei faananearaa i te mau materia no te faanahoraa haapiiraa.

Manuel 2 : Administration de l'Église (2010), 5.5.4.

E FAAINEINE te oraraa atuatu IA TATOU NO ANANAHI

Te tiaturi nei te Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei i te faaineineraa e te farava'iraa ia'na iho. Te tiaturi nei tatou i te faaineineraa pae haapiiraa no te tihepuraa ohipa, i te faaineineraa atoa i te pae moni no te mau tau fifi, e i te faaineineraa pae tino no te mau tau vero e te mau tamataraa. Te mea faufaa roa'itu, te tiaturi nei tatou i te faaineineraa pae varua no te Tae-pitiraa mai o Iesu Mesia e no te ora faahou â i mua i te aro o to tatou Metua i te Ao ra. Teie huru reni arata'i no te faaineineraa, o te oraraa atuatu ia.

E faahi'oraa te oraraa atuatu no to tatou huru mure ore : tei ô nei tatou « ia rave [tatou] i tei au i to [tatou] iho hinaaro, e ia ore [tatou] ia ravehia » (2 Nephi 2:26). Ua hinaaro te Fatu ia tatou ia amo i ta tatou hopoi'a e ia vai ti'amâ (hi'o PH&PF 78:14). Ua hinaaro Oia ia ora tatou i te oraraa atuatu no te taata tatou e riro mai araua'e : e taata matau i te hopoi'a, e taata horo'a, e taata feruriraa paari e e taata mârû. No te mea ho'i e, rahi noa'itu to tatou faarava'iraa ia tatou iho, rahi atoa'itu ia to tatou aravihi no te tauturu i to tatou utuafare e ia vetahi ê. Nahea ta tatou e nehenehe e faaamu i te taata po'ia mai te peu e, te po'ia atoa ra tatou ? Nahea ta tatou e nehenehe e horo'a atu i te ite mai te peu e, te ere ra tatou i te ite ? Nahea ta tatou e nehenehe

e faarahi i te faaroo o vetahi ê mai te peu e, te ere ra tatou i te faaroo ?

Teie te tahi o te mau parau tumu no te oraraa atuatu :

- Te faaineineraa « A faaineine outou, a faaineine outou no te mea e tae mai nei, no te mea e ua fatata mai te Fatu » (PH&PF 1:12).
- Te rima ohipa « Eiaha e faaea ohipa ore noa » (PH&PF 42:42).
- A imi ho'i i te ite, oia ia na roto ho'i i te haapii e na roto atoa i te faaroo (PH&PF 88:118).

Ia imi ana'e te mau melo o te Ekalesia i te mau rave'a atoa no te faarava'i ia ratou iho e aita ihoa ratou e nava'i, e fariu atu ia ratou na mua i ni'a i to ratou mau fetii no te ani i te tauturu. Ia ore te reira e nava'i, e nehenehe ta te Ekalesia e tauturu mai. E nehenehe ta te mau episekopo e te mau peresideni amaa e faaohipa i te « fare vairaa faufaa a te Fatu ra » no te tauturu i te mau melo (hi'o PH&PF 82:18–19). Te mau tautururaa atoa no roto mai i te Ekalesia, o teie ia te fâ, no te tautururaa i te mau melo ia tauturu ia ratou iho ma te faaitoito i te ohipa i roto i to ratou oraraa. ■

No te mau haamaramaramaraa hau atu, a hi'o Genese 41 ; PH&PF 38:30.

« E hopoi'a ta tatou paatoa no te imi i te ora no tatou iho e no to tatou utuafare, i te pae tino e i te pae varua. No te imiraa i te ora na roto i te mitoraa, e mea ti'a ia tatou ia faaohipa i te mau ture o te oraraa mito : e oaoa i te faito o ta tatou mau faufaa – ia mauruuru i te mau mea i fariihia e tatou, haapae i te tarahu rahi, e haaputu e faaineine ma te itoito no te mau mahana fifi ».

Elder Robert D. Hales no te Püpü no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo, « Te riroraa ei mau taata imi ora tarani i te pae tino e te pae varua », *Liahona*, Me 2009, 8.

E nehenehe ta tatou e ohipa no te faarava'i ia tatou iho i roto i te mau tuhaa i muri nei :

Puai pae varua : A tiaturi i te Fatu ; a haapa'o i te mau faaueraa ; a pure e a tuatapapa i te mau papa'iraa mo'a i te mau mahana atoa ; a tavini ia vetahi ê.

Ea maitai i te tino : A haapa'o i te Parau Paari ; a faaha'uti'uti i te tino ; a taoto tano ; a tape'a mâ noa i te nohorea e te tino.

Ite : A faarahi i te ite ; a titau i te mau aravihi no te ohipa ; a imi i « te mau buka maitai » (PH&PF 88:118).

Ohipa : A ohipa no te pahono i to oe iho mau hinaaro e i to te utuafare.

Haaputuraa maa : A haaputu i te pape mâ e a haaputu mārû atoa i te maa ua matau outou i te amu e i muri iho e haaputu rahi atu ai i te maa no te hoê tau roa a'é, mai te mau huru sitona e te mau huero pīpī.

Haapa'oraa faufaa : A aufau i te tufaa ahuru e te mau ô ; a ape i te mau haamau'araa tano ore ; a haaputupu i te moni.

PAHONORAA I TE MAU UIRAA

Te uiui haere nei paha te tahi mau taata e, te mito nei anei te Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei i te maa. Te parau mau, te haaputu nei matou i te maa e te pape no te faaineine no te taime e varavara mai te maa e te pape e aore râ no te taime e fifi te roaa mai e aore râ no te taime e fifi rii mai te moni. I te mau taime ati, e vai hau noa mai te feia i haaputu mai i te maa e e riro atoa ia ratou i te tauturu maitai a'e i to ratou iho utuafare e to ratou taata tupu i te taime fifi.

Te mau mea **iti** & te **ohie**

« Na roto i te mau mea iti e te papû ra e faatupuhia i te mau mea rarahi » (Alama 37:6).

TE MAU ORARAA FAAHIAHIA E HAAMANA'OHIA

Newel K. Whitney (1795–1850)

I raro nei, te afata i te aui : Hoê hoho'a nana'o no Newel K. Whitney. I raro nei, te afata i te atau : Te e'a ta'uma o te faretoa a Newel K. Whitney i Kirtland, Ohio, i reira hoi i faaterehia ai te Haapiiraa a te mau Peropheta. I raro roa : Te faretoa a Whitney.

Ua fanauhia o Newel Kimball Whitney i Vermont, HAM, i te 5 no feppure 1795. E taata aravihi oia i roto i te ohipa putu faufaa, e ua faatupu oia i te hoê auhoaraa e te hoê apitiraa ohipa e o Sidney Gilbert. I te omuaraa o ta raua ohipa putu faufaa, ua ratere haere pinepine raua. I roto i te hoê o te reira mau tere ohipa, ua farerei o Newel ia Elizabeth Ann Smith i Kirtland, Ohio. E toru matahiti no Newel raua o Ann haamatauraa e ua faaipoipohia raua i te matahiti 1823.

Ua imi amui o Newel e o Ann i te parau mau, e no te hoê tau, ua amui atu raua i roto i te taatiraa Campbel, e taatiraa teie o tei poro i te parau no te faaho'i-raa-hia

mai te Keretetano i tahito ra. I te hoê pô ua pure o Newel e o Ann « no te ani i te Fatu e nahea [raua] e farii ai i te horo'a o te Varua Maitai ». Ua faaite mai o Ann i te orama ta raua i farii ei pahonora i ta raua pure : « Ua tae mai te Varua i ni'a iho ia raua e ua tapo'ihia to raua fare i te maru ata . . . I muri iho, ua faaroo a'era maua i te hoê reo na roto mai i te ata, i te na ôraa mai e : 'A faaineine no te farii i te parau na te Fatu, no te mea, te tae mai nei te reira' ».¹

I muri noa mai i teie pahonora o te pure, i te ava'e atopa 1830, ua tae mai te mau misionare Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei i Keterani. I te ava'e novema, ua bapetizohia

o Newel raua o Ann. Tau ava'e noa i muri mai, ua tae mai ra o Iosepha raua o Emma Smith e ua patoto mai i ni'a i te uputa o te utuafare Whitney. A aroha ai o Iosepha ia Newel ma te faahiti i to'na i'oa, aita ta Newel e nehenehe e parau e, ua ite oia i te i'oa o te Peropheta, no reira ua pahono atura o Iosepha e, « O Iosepha vau, te Peropheta ; ua pure oe ia tae mai au i ô nei, i teie nei eaha ta oe e hinaaro nei ia'u ? »² Ua taepa o Whitney ma ia Iosepa e o Emma Smith i to raua utuafare e rave rahi hepetoma te maoro, e ua itehia te hoê fare no raua i te ava'e setepa 1832.

Taa ê noa'tu te imiraa i te hoê vahi faaearaa no te taea'e e te tuahine Smith, ua horo'a atoa o Newel i te tahua i ni'a o ta'na faretoa ei vahi ohiparaa na te Ekalesia. Ua faatupu te feia faatere o te Ekalesia i te mau apooraa e i te Haapiiraa a te mau Peropheta i roto i te faretoa a Whitney.

I te ava'e titema 1831, ua piihia o Newel te piti o te episekopo o te Ekalesia e i muri a'e, ua riro oia ei ti'a faatere no te tereraa faufaa a te Ekalesia, no te tauturu i te Ekalesia ia faatere i ta'na faufaa e eiaha ia tarahu. I te pu'e tau haapoheraa raua no te matahiti 1838, ua reva'tu te utuafare Whitney i Far West, Missouri, e ua pii-faahou-hia o Newel ei episekopo i reira, e hoê 10 matahiti i muri mai, ua ratere to'na utuafare no te haere i Roto Miti, i reira oia i tavini ai ei Episekopo Faatere Rahi no te Ekalesia.

Ua pohe o Newel i te 24 no setepa 1850, i Roto Miti no te aho pau.

TE MAU NOTA

1. Elizabeth Ann Whitney, faahitihia i roto i te Edward Tullidge, *The Women of Mormondom* (1877), 41–42.
2. Iosepha Semita, faahitihia i roto i te Elizabeth Ann Whitney, « A Leaf from an Autobiography », *Woman's Exponent*, 15 no atete 1878, 51.

Dan Jones (1810–62)

Ua hau i te hoê mirioni misionare tei pihia mai te taime a faatiahia ai te Ekalesia, tera râ, ua riro o Dan Jones ei misionare taa ê i roto i tera hoê mirioni. No ni'a i taua misionare ra no te fenua no 'Galles', teie te parau a te Peresideni Gordon B. Hinckley (1910–2008), « no ni'a i te rahiraa o te feia i faafariuhia, e nehenehe e tai'o ia Dan Jones i roto i na misionare e ono ei mau misionare manuia roa a'e i roto i te aamu o te Ekalesia ».¹

Hou a riro ai oia ei misionare, ua faaru'e o Dan i te fenua no 'Galles' no te haere atu i te mau Hau Amui no Marite e ua rave i te ohipa i ni'a i te anavai Mississippi ei raatira no te pahi auahi ra *Maid of Iowa*, na ni'a ho'i i te reira pahi te Feia Mo'a no te mau Mahana Hopea nei tere-raa i Nauvoo, Illinois. Ua tomo mai oia i roto i te Ekalesia i te matahiti 1843 e ua riro mai ei hoa rahi no te Peropheta Iosepha Semita.

Ua riro te mau misioni a Dan ei faatupuraa i te parau tohu hopea a Iosepha Semita. I te pô hou te Peropheta Iosepha Semita a taparahi-pohe-hia ai, ua faaroo oia i te haruru pupuhi i rapae i te haamaramarama o te Fare Tapearaa no Karateti, no reira, ua tarava oia i ni'a i te tahua. Tei piha'i iho noa o Dan Jones ia'na. Ua ui atura te Peropheta ia Dan e, te mäta'u ra anei oia ia pohe. Ua pahono maira oia e, « Te mana'o ra anei oe e, ua tae mai taua taime ra ? I roto i teie huru ohipa, aita vau e mana'o nei

e, e mea ri'ari'a te pohe ». I reira, ua tohu ihora o Iosepha, « E ite faahou â oe i te fenua no 'Galles', e e faatupu oe i te ohipa i faataahia na oe hou a pohe ai oe ».²

Ua tupu te fafauaraa a te Peropheta i te matahiti 1845, i te taime a pihia ai o Dan e ta'na vahine o Jane, ia haere e tavini i 'Galles'. Ua faaohipa o Dan i to'na tareni paraparau no te haapii i te evanelia ma te puai rahi. E mea papû maitai oia i te reo no 'Galles' e i te reo Peretane, e te parau ra te taata e, no te au ta'na paraparau, e nehenehe ta'na e tapea i te anaanatae o te taata e rave rahi hora te maoro i roto i te tahi reo e i te tahi reo.

I te fenua no 'Galles' ua nene'i o Dan i te mau ve'a, te mau parau faatiani e te mau buka i roto i te reo 'Galle' na te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei. I raro a'e i te faatereraa a Dan Jones, ua haamau te mau misionare i te fenua no 'Galles' e 29 amaa e ua bapetizo fatata e 1.000 taata i te matahiti

tata'itahi i roto i ta'na misioni mata-mua. Ua pii-faahou-hia oia no te piti o te misioni i te fenua no 'Galles' i te matahiti 1852, e noa'tu te tupuraa i te rahi te ohipa hamani-ino-raa i te Ekalesia, ua bapetizohia e 2.000 taata i roto e maha matahiti.

I to'na ho'iraa mai i Utaha, ua tauturu o Dan i te hopoiraa mai i Utaha e rave rahi taata faafariuhia no te fenua no 'Galles'. I to'na poheraa i te 51raa o to'na matahiti, ua tauturu oia i te hopoiraa mai fatata e 5.000 taata i te mau Hau Amui no Marite.

TE MAU NOTA

1. Gordon B. Hinckley, « The Thing of Most Worth », *Tambuli*, Mati 1994.
2. Iosepha Semita, i roto i te *History of the Church*, 6:601.

Na te au'i : Hoho'a o te misionare no 'Galles', Dan Jones. E pahi auahi, mai te hoê o ta Dan Jones i pairati, te tapiri nei i Nauvoo, Illinois. Te tauturu nei o Dan Jones i te mau ratere no 'Galles'.

Haapii

ITE VIIVI-ORE E TE ORARAA MÂ

Na Matthew O. Richardson

Tauturu piti i roto i te peresideniraa rahi no te Haapiiraa Sabati

E nehenehe ta te mau metua e faaohipa i teie na ono rave'a aravihi no te haapii atu i ta ratou mau tamarii no ni'a i te parau no te herehereraa.

Ua fana'o vau i te farereiraa i te feia apî e te feia apî paari tei tere na te oraraa huru rau i to ratou fenua na te ao atoa nei. I te hoê taime, ua paraparau vau i te hoê pŭpŭ taure'are'a faahiahia mau no ni'a i te oraraa mâ, te viivii-ore e te oraraa i te peu morare. I muri mai i to'u faaiteraa ia ratou i to'u mana'o faahiahia no ta ratou mau parau, to ratou tiaturi, to ratou hoho'a e ta ratou raveraa, ua ani atura vau, « Nahea outou i te fariiraa i te ohie e te papû i roto i ta outou mau pahonoraa, e nahea atoa to outou aravihi no teie tumu parau atâta ? » Ua parau vitiviti mai te hoê taure'are'a tamahine e, « E metua to'u no te haapii mai ». Ua taueue te upoo o te tahi mau pu'eraa no te paturu i te reira. Te haafaufaa nei teie faaiteraa ohie e te hohonu i te faaûruraa a te mau metua i roto i te oraraa o ta ratou mau tamarii—i ta ratou ihoa râ hopoi'a no te haapii i te oraraa mâ, te viivii-ore, te parau no te herehereraa e te mau faahoaraa tano.

Te pe'ape'a râ, e au e, aita pai te rahiraa o te mau metua e haapii nei i ta ratou mau tamarii, i te faito e ti'a ia ratou, no ni'a i te parau no te peu i te pae no te apeni. Te tahi hi'oraa, i roto i te hoê tuatapaparaa i rotopu i na 200 feia api paari e Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei itoito, ua itehia e au nei, e 15 noa i ni'a i te hanere o ratou o te faaïro nei i to ratou na metua ei rave'a matamua no te haapii mai i te parau no te peu i te pae no te apeni. E parau teie mau melo apî e, ua haapii ratou i teie tumu parau faufaa rahi na mua roa na

roto i te mau hoa e aore râ te tahi atu taure'a-re'a, na roto i te itenati, te mau ve'a, te mau faaanaanataeraa, te mau buka, te fetii, e aore râ te feia faatere o te Ekalesia.

E parau mau, e ere te reira i te hoê tumu parau ohie ia haapii atu. Tera râ, te tiaturi nei au e, o te mau metua te mau orometua maitai roa a'e no te faaite i teie mau parau tumu mo'a. E tauturu te mau rave'a aravihi i muri nei ia outou ia faati'a i te tahi mau parau tumu ohie e te manuia e te vai maoro na reira atoa i te tahi mau raveraa e faaitoito i te aporaa mai e te haapiiraa'tu—no te haapiiraa ihoa râ i ta outou mau tamarii nahea i te ora i te oraraa mâ e te viivii-ore.

E mea ti'a ia haamata oioi te aporaa mai e te haapiiraa'tu. No te mau metua e haapii manuia nei i ta ratou mau tamarii no ni'a i te peu i te pae no te apeni, te maramarama nei ratou e, e faaruru te rahiraa o te mau tamarii i taua huru tumu parau ra i to ratou matahiti apî, tera matahiti ihoa râ aita na metua e mana'o roa nei e aita atoa e hinaaro roa nei. E rave rahi tamarii e faaruru nei i te peu i te pae no te apeni i ni'a i te itenati i te 11raa ihoa o to ratou matahiti e te vai ra e mea apî atu â. Te mau ohipa faaanaanataeraa, te mau ohipa tu'aro, te mau faatianianiraa, e tae noa'tu i te mau haaparareraa a te huiraa'ira, ua î roa ia i te mau hoho'a i te pae no te apeni e tera mau huru ohipa e faahiti nei i te mana'o no te reira.

E ui tano mai te tahi mau metua, « I te hea taime e ti'a ai ia'u ia haamata i te paraparau i te mau peu i te pae no te apeni ? » Tei te huru i te matahiti e te paari o te tamarii e tae noa'tu i te huru o te ohipa. E tae mai te arata'iraa a te Varua ia pure e ia hi'o maite te mau metua i te raveraa o ta ratou mau tamarii, ia faaroo maitai ratou i ta ratou mau tamarii, e ia rave ratou i te taime no te feruri e no te haro'aro'a i te taime tano e te ohipa tano e ti'a e haapii atu. Te tahi hi'oraa, te haamana'o ra vau i to'u tamaiti i te aniraa ia'u i te tahi mau uiraa no ni'a i te tino, e pae noa matahi to'na i tera tau. Noa'tu te huru hara'o'o o te reira, ua papû roa e, tera iho te taime tano no te paraparau atu. Teie râ, i to'u feruriraa nahea vau ia pahono atu, ua puta papû mai te mana'o e, e ere te

taime tano no te paraparau i ta'u tamaiti no ni'a i te mau mea atoa e au i te apeni.

**E mea ti'a i te aporaa mai e te haapii-
raa'tu i te tupu tamau noa.** Te aporaa mai, e ohipa tamau te reira e ere râ i te ohipa no te taime hoê noa. I te taime no te haapii-
raa'tu i te mau tamarii no ni'a i te parau no te herehere-
raa e te tahi mau ohipa e au, e pii pinepine te
taata i te reira « te paraparauraa ». Ua opuahia
anei e aore anei, te titau nei teie parau i te mau
metua ia haapii i teie tumu parau i roto i te
hoê noa tau'araa parau. E ere te reira i te rave'a
manuia maitai no te hoê tamarii ia apo mai. Ua
haapii mai te Faaora e, e haapii tatou « na ni'a
iho i te faaue, ua a'o, e ua na ni'a iho i te a'o »
(2 Nephi 28:30). E rahi atu â to tatou manuia
i te haapii-
raa'tu, ia na ni'a iho faahou â tatou
i te tumu parau e ta tatou mau tamarii a rahi
noa ai ratou e a paari noa ai. Te mau metua e
maramarama maitai nei i teie parau tumu, e
faaineine maitai ia ratou i te pae feruriraa, i te
pae aau, e i te pae varua no te haapii i ta ratou
mau tamarii no ni'a i te mau ohipa e au i te
parau no te apeni, i te roaraa o te oraraa tama-
rii e i te roaraa atoa o te oraraa taure'are'a.

**E riro te aporaa mai e te haapii-
raa'tu
mai te mau hinere i rotopu i te taata
haapii e te taata apo.** I te taime no te haa-
pii-
raa i te mau tamarii no ni'a i te parau no te
apeni, e taiâ rahi roa ino te rahiraa o te mau
metua i ni'a i te *eaaha* o ta ratou e parau atu.
E mea faufaa iho ia te reira, atira noa'tu, te
aporaa mai e te haapii-
raa'tu manuia maitai
a'e, tei ni'a atu â ia i te faito no te aparauraa
e te parauraa no ni'a i tera ohipa. Oia mau,
te *huru* ta te mau metua haapii-
raa i ta ratou
mau tamarii, o te reira paha ia te mea faufaa
a'e i ta ratou mau parau. Te turu nei te mau
ma'imiraa i te parau e, te mau metua e faaûru
rahi nei i ta ratou mau tamarii ia paraparau
ratou i te parau no te apeni, o ratou ia e faa-
roo ohie nei, o ratou e faaite nei i te here e te
mana'ona'oraa, e o ratou atoa ho'i e haapa'o
maite nei i te oraraa o ta ratou mau tamarii.¹

Te tahi mana'o no roto mai i ta'u mau
uiuiraa i rotopu i te taure'are'a Feia Mo'a i te
Mau Mahana Hopea Nei, o teie ia te matara
pinepine mai, ua hinaaro ratou i to ratou na
metua ia faaroo ohie mai e aore râ ia para-
parau ohie mai i te parau no te apeni. Ua

**Te mau metua e
faaûru rahi nei i ta
ratou mau tamarii ia
paraparau ratou i te
parau no te apeni, o
ratou ia e faaroo ohie
nei, o ratou e faaite nei
i te here e te mana'o-
na'oraa, e o ratou atoa
ho'i e haapa'o maite nei
i te oraraa o ta ratou
mau tamarii.**

faaite mai teie nau feia apî paari e, aita ratou e hinaaro noa i to ratou na metua ia amui mai i roto i teie ohipa, ua hinaaro atoa râ ratou i to ratou na metua ia « *tauaparau mai* ia ratou eiaha râ ia *parau noa mai* ia ratou ». Ua hiaai ratou i te tau'araa parau « ohie », « au i te tereraa mau », « au maitai » e te faatupu ore i te « huru-ê-raa ». E ti'a i te reira ia faaitoito i te mau metua ia ohipa puai a'e no te faaohieraa i te haafatataraa'tu, no te haavataraa i te tahi taime, no te faariroraa i te reira ei mea au i te tereraa mau, e no te vai iria ore noa i mua i te hoê tumu parau, te hoê ohipa e aore râ te taime e toe ra. Mai te mea e hoo e ti'a i te mau metua ia aufau no te haapii manuia i ta ratou mau tamarii no ni'a i te mau mea faufaa rahi, o te ohiparaa ia no te tauturu i ta ratou mau tamarii ia faatupu i te au maitai e te taiâ ore no te paraparau mai i te mau tumu parau atoa—te mau parau ihoa râ o te taata iho.

E mea manuia a'e te aporaa mai e te haapiiraa'tu mai te peu e tumu parau ti'a mau te reira e te mea mau. Tei te huru o ta tatou raveraa, te haapiiraa'tu no ni'a i te parau no te herehereraa, e nehenehe te reira e riro ei mea huru ê rii e te papû ore e te nahonaho ore e te faahapa. Te hoê taviri no te manuiaraa, o te iteraa ia e, ua riro te rahiraa o te mau uiraa e o te mau mana'ona'oraa o te mau tamarii ei pahonoraa i te tahi ohipa o te oraraa e te tahi iteraa o to'na mata. Ia haapa'o maitai tatou, ia faaroo maite tatou, e ia hi'o maite tatou i ta tatou mau tamarii, e haro'aro'a tatou i te mea e ti'a ia haapii atu.

Te tahi hi'oraa, te mau hoho'a, te haapeuraa, te mau peu, te mau faanahoraa teata, te mau faatianiraa, e aore râ te mau parau no te himene, e rave'a pauroa te reira no te paraparauraa no ni'a i te mau faatureraa morare. E tae faahou mai te tahi mau taime tano ia hi'o tatou i ta tatou mau tamarii, ta ratou mau faahoaraa e ta ratou mau raveraa e vetahi ê, te huru ratou e to ratou mau hoa e ahu nei, te huru paraparauraa, to ratou faito taamura a i te taata no te tahi apeni, na reira atoa to ratou faito haaro'aro'a i te viivii-ore e i te mau faatureraa morare o te sotaiete. Ua rau roa te mau taime tano no te paraparau i te mau tamarii no ni'a i te peu morare e te oraraa mâ.

Peneia'e te mea faufaa rahi roa i roto i te haapiiraa oraraa, e roaa mai ia ia faaite te mau metua i te hi'oraa no te viivii-ore, no te ahu tano e no te oraraa mâ i roto i to ratou iho oraraa. E faaroo ohie a'e mai e e pee ohie atoa mai te mau tamarii i te parau a'o a to ratou na metua mai

*Ia haapa'o
maitai tatou,
ia faaroo
maite tatou, e
ia hi'o maite
tatou i ta tatou
mau tamarii,
e haro'aro'a
tatou i te
mea e ti'a ia
haapii atu.*

te mea e, e niuhia taua parau a'o ra i ni'a i te hi'oraa maitai o to ratou na metua.

E huritua atoa to te reira. Mai ta Elder Robert D. Hales no te Pûpû no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo i parau : « Rahi roa te taime, e paraparau puai a'e ta tatou ohipa i ta tatou mau parau. Ua haapii mai te peresideni Brigham Young (1801–77) : 'E ti'a ia tatou ia tuu [i mua i ta tatou mau tamarii] i te huru hi'oraa ta tatou e hinaaro ia pee ratou. Te ite ra anei tatou i te reira ? Pinepine roa tatou i te ite i te mau metua i te titauraa i te hoê tamarii e aita ana'e, i te mau tamarii i te haapa'o-maitai-raa i te ture, te raveraa maitai, te parau maitai, te hoho'a mata au, te reo mârû e te mata haapa'o maite, are'a râ ratou, ua î roa ia i te maramara e te faahaparaa. Auê ho'i te tu'ati ore e te tano ore o te reira !' E ite mai ihoa ta tatou mau

tamarii i teie huru tu'ati ore to tatou, e araua'e paha ratou e faatumu ai i ta ratou iho mau raveraa i ni'a i te reira.²

E apo maitai a'e te mau taata apo haapiiraa ia maramarama ratou i te mea e haapiihia ra e te taata haapii. Rahi roa te feia apî e te feia apî paari o te tapitapi nei i te mea e, te faaohipa haere nei to ratou na metua, na reira atoa te feia faatere o te Ekalesia, i te tahi mau « parau piri » e te tahi atoa mau auraa parau, ei reira, rahi roa'tu ia te mau uiraa i te mau pahonoraa e rahi atoa'tu ia te mana'o atâta i te mana'o hau. E parau mau taa ê teie ia parau tatou i te parau no te apeni.

I to'u taviniraa ei episekopo i roto i te hoê paroisa na te feia apî paari, ua ani-pinepine-hia mai ia'u eaha te auraa o te « mirimiri ». Ua haapiihia i ta'u mau melo eiaha roa e rave i te ohipa mirimiri are'a râ, aita râ ratou i haapiihia eaha mau te ohipa mirimiri. Ua fifi atura ia ratou i te haapa'oraa i taua arata'iraa ra, aita ho'i ratou i maramarama maitai i te reira.

Ua faataa mai te peresideni Marion G. Romney (1897–1988), Tauturu Matamua i roto i te Peresideniraa Matamua e, aita e nava'i ia haapii atu tatou ia maramarama mai te tahi, e ti'a roa râ ia tatou ia haapii atu ia ore te hoê noa a'e e hape i te faarooraa mai.³ Ei monoraa i te paraparauraa na roto i te tahi parau piri e aore râ te tahi auraa parau, e manuia a'e tatou ia faaohipa tatou i te ta'o papû e te tano maitai. Na te reira e faatae mai i te maramarama e e aupuru atoa i te faatura.

A hi'o na nahea to Elder Richard G. Scott no te Pûpû no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo haapiiraa i te mau parau tumu morare e te mau faatureraa. Ua parau oia : « Te taatoaraa o te parau no te herehereraa i rapae i te taamura

o te faaiipoiporaa—te parau nei no te mirimiri-
raa i te melo mo'a o te tahi atu tino, e ahu
anei e aore anei—e hara ia te reira e ua opani-
hia te reira e te Atua. E hapa atoa ia faaohipa
ana'e tatou i taua huru raveraa i ni'a i to outou
iho nei tino ».⁴

No te haapii maitai atu, e ti'a ia tatou ia
haapapû maitai e, te taa maitai ra te feia o ta
tatou e haapii nei. Te mau uiraa ohie mai, « Te
pahono nei anei te reira i ta oe uiraa ? » e aore
râ « Ua papû anei ta'u tatararaa ? » e aore râ
« E uiraa faahou anei ta oe ? » e mea tauturu
maitai ia.

**E fariu roa mai te mau taata apo ia
faatu'ati te mau taata haapii i te poro'i i
te mau parau tumu mure ore e i te mau
faatureraa.** Hau atu â i te faatumuraa i ni'a i
« taua mau ohipa ra o te oraraa », e manuia te
arata'iraa a te evanelia ia faatu'ati ana'e tatou
i teie mau ohipa i « te mau ohipa no te ora
mure ». Te tahi hi'oraa, ia paraparau tatou no to
tatou nei tino, e nehenehe ta tatou e paraparau
no ni'a i te here rahi o te Metua i te Ao ra i te
hamaniraa i to tatou nei mau tino e no ni'a
atoa i te faatura e ti'a ia tatou ia faaite atu no
Ta'na mau hamaniiraa ia au i Ta'na mau tia'iraa.

Noa'tu e, te paremo noa nei te ao i roto i
te peu viivii, te vai noa ra â te tiaturiraa na te
mau u'i no ananahi. Tei ni'a teie tiaturiraa i te
mau metua e tutava rahi nei no te haapii i te
u'i e tupu mai ra ia vai mâ e ia vai viivii-ore.
No te mau metua e haapii ra i ta ratou mau ta-
marii ia ora i te oraraa mâ e ma te viivii-ore, e
tutava ratou ia faarahi i to ratou maramarama
e ia faarahi mai i to ratou aravihi no te haapii
atu. Na roto i te reira, e ite ratou e, « e faa'i te
Fatu ia outou mai te mea e haapii atu outou
ia au i Ta'na i faaue mai ». E ia hi'ohia ana'e,
« E ohipa teie no te here—e rave'a no te tau-
turu ia vetahi ê ia faaohipa i to ratou ti'amâraa
ma te ti'a, ia apee i te Mesia e ia farii i te mau
haamaitairaa o te ora mure ore ».⁵ ■

TE MAU NOTA

1. Hi'o Bonita F. Stanton e James Burns, « Sustaining and Broadening Intervention Effect : Social Norms, Core Values, and Parents », i roto *Reducing Adolescent Risk : Toward an Integrated Approach*, ed. Daniel Romer (2003), 193–200.
2. Robert D. Hales, « Our Parental Duty to God and to the Rising Generation », *Liahona*, Atete 2010, 74.
3. Hi'o Jacob de Jager, « Let There Be No Misunderstanding », *Ensign*, Novema 1978, 67.
4. Richard G. Scott, « Serious Questions, Serious Answers », *Liahona*, Setepa 1997, 31.
5. *Te Haapiiraa, Aore e Piiraa Teitei atu* (1999), 4.

**Peneia'e te mea faufaa
rahi roa i roto i te haa-
piiraa ora, e roaa mai ia
ia faaite te mau metua
i te hi'oraa no te viivii-
ore, no te ahu tano e
no te oraraa mâ i roto i
to ratou iho oraraa.**

Haapii

I TE PARAU-TI'A I TE FARE

E hopoi'a e e haamaitairaa na te mau metua ia haapii e ia haapiipii ho'i i ta ratou mau tamarii ia ora ma te parau-ti'a.

**Na Elder
Delbert L. Stapley
(1896–1978)**

No te Pūpū no te Tino
Ahuru ma Piti Aposetolo

Ua fanauhia o Delbert L. Stapley i te 11 no titema 1896, i Arizona, i te mau Hau Amui no Marite. Ua faataahia oia ei melo no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo i te 5 no atopa 1950, e ua tavini oia i reira e tae roa'tu i to'na poheraa i te 19 no atopa 1978. Ua horo'ahia teie a'oraa i te hoê pureraa i Brigham Young University i te 1 no feppure 1977. E itehia te taatoaraa o te parau papa'i reo peretane o teie a'oraa i ni'a i te speeches.byu.edu.

Etaime te reira na te mau metua no te haapii e no te hamani i te huru o ta ratou mau tamarii rii na mua a'e Satane e faati'ahia ai ia faahema ia ratou e na mua a'e te 8raa o to ratou matahiti, i reira ho'i ratou e ti'amâ ai i mua i te Atua... Ua hô te Fatu i te mau metua i teie nau matahiti faufaa rahi, te mau matahiti matamua o te oraraa o te tamarii, te taime aita â te mau tamarii e ti'a i te amo i te hopoi'a no te mau mea ta ratou e parau e te mea ta ratou e rave. E hopoi'a e e haamaitairaa na te mau metua ia haapii e ia haapiipii ho'i i ta ratou mau tamarii ia ora ma te parau-ti'a.

Te rave'a manuia roa a'e no te haapii i te

huru parau-ti'a e te haapa'oraa faaroo i roto i te hoê fare, o te hi'oraa maitai ia. Ahani pai e, e haapa'o noa te mau metua i to ratou iho oraraa ia vai au e ia vai mâ te reira, e nehenehe atura ia ta ratou e faaohipa ohie i te hi'oraa maitai no to ratou oraraa no te haapii e no te haapiipii i ta ratou iho mau tamarii. [Ua haapii te peresideni David O. McKay (1873–1970) e :] « Ua hinaaro outou ia haapii atu i te faaroo i te Atua, a faaite atu i to outou iho faaroo Ia'na ra ; ua hinaaro outou ia haapii atu i te pure, a pure outou iho... ua hinaaro outou ia faahuru au mai ratou, a haapae atoa ia outou i te faaau ore atu ; ua hinaaro outou i ta outou tamarii ia ora i te oraraa mâ, ma te haavîraa i to'na iho riri, ma te roo maitai, a faati'a ia i mua ia'na i te hoê hi'oraa maitai i roto i teie mau mea atoa ».¹ Na te raveraa i teie mau mea e haamau a'e i teie mau haapiiraa i roto i ta outou mau tamarii ; ei reira, no to ratou fariiraa i teie huru arata'iraa mai to ratou na metua ra, e haapuui mai ratou ia ratou iho i mua i te mau faahemaraa a Satane, o ta'na ho'i fâ te haamouraa i to ratou nei oraraa i te taime ua ti'a to ratou matahiti no te amuraa i te hopoi'a. Na te mau metua te hopoi'a rahi ia riro i te mea ta ratou e hinaaro nei i ta ratou mau tamarii ia riro mai i te pae no te peu maitai, te haavare ore, te hitahita ore, e te itoito ia rave i te maitai i te mau taime atoa. E mana rahi a'e to te hi'oraa maitai i to te parau a'o.

E ti'a i to tatou oraraa ia tu'ati i te mau parau tumu o te Ekalesia e i ta tatou ho'i mau faatureraa. E ti'a i ta tatou mau faaauraa ohipa e tu'ati i ta tatou haapa'oraa faaroo. E mea taa oioi i te mau tamarii te aau haavare. Ua parau o John Milton e, o te aau piti ana'e te hara e ore e itehia maori râ e te Atua ana'e. No te mau tamarii râ, atira noa'tu, te vai ra to ratou tapa'o itea i te mau mea hape, e e ite rii mai ratou i te aau haavare e te mau faaiteraa haavare. Ua ite tatou e, e mea faaûruhia a'e te mau tamarii i te mau haapiiraa o ta tatou e ora nei i tera o ta tatou e poro nei. E ti'a i te mau metua

ia vai haavare ore noa i mua i ta ratou mau tamarii, ma te haapa'o i ta ratou mau fafauraa o ta ratou i fafau ia ratou e ma te parau noa i te parau mau. Te metua afaro o te farii i te tiaturiraa o ta'na tamarii. Ia ite mai te hoê tamarii e, te haafaufaa ra oe i to'na tiaturiraa e te tuu atoa nei oe i to oe tiaturiraa, eita oia e ofati i te reira, e eita atoa oia e faaino i to oe roo...

Eiaha roa te mau metua e maniania i mua i ta raua na tamarii. I te tahi taime, e tupu mai te manianiaraa no te faatitiaifaroraa i te hoê tamarii. E faahapa te hoê metua ; e e pato'i mai te tahi. Ei reira te huru tahoê o te utuafare e ino ai i te mata o te tamarii. E ti'a i na metua ia vai tahoê i roto i ta raua huru arata'iraa i te hoê tamarii ; aita ana'e, e haere paha te tamarii na te mau e'a hape ma te aehuehu rahi. Ua parau Richard L. Evans e : « Te amahamaha i rotopu i te mau metua, e mea au ore ia e e mea aehuehu e e mea haaparuparu i te niu o te utuafare. Te feia ta te hoê tamarii e hi'o nei no te arata'iraa, e ti'a ia ia ratou ia vai tahoê i roto i te arata'iraa o ta ratou e horo'a ra ».² Ua ite tatou e, te vai ra te tapa'o itea o te mau tamarii no te huru o te utuafare e no te mana'o atoa ; e roaa ia ratou i te ite mai i te mau hutiraa e te mau taa-ê-raa e aita râ ratou e maramarama pauroa ra e aore râ e taa maitai ra i te reira...

E mea ti'a i te hoê tamarii ia ite mai e, te vai ra to'na vahi ruru i roto i to'na fare, te hoê vahi e paruru ia'na mai te mau ohipa

haamata'u e te mau ohipa ino o te ao no rapae. E mea titauhia te tahoêraa e te ti'a-mau-raa no te turu i teie hinaaro. Aita e vahi ê atu i te fare i reira te popou mau e te popou mure ore e itehia ai i roto i teie oraraa. E nehenehe e faairi i te fare ei vahi no te ra'i ; oia mau, te faahoho'a nei au i te ra'i ra ei faaiteraa atea no te oraraa utuafare au i ô nei, i ni'a i te fenua nei.³...

Te evanelia o ta tatou e haapii ra, e parau mau ia. Te ora nei te Mesia, te ora nei te Atua, e te faaineinehia nei te mau fare i ni'a i te ra'i ra no Ta'na mau tamarii haapa'o e te itoito mau. A opua i teie nei i te huru fare e te utuafare o ta outou e hiaai nei e na reira atoa te rave'a no outou ia pahono i te mau hinaaro o ta outou mau tamarii no te tape'a ia ratou i ni'a i te e'a o te parau-ti'a e no te arata'i i te utuafare i te ora mure ore i roto i te hoê fare tiretiera. Ia haamaitai mai te Atua ia outou paatoa, to'u mau taea'e e tuahine. Te tiaturi nei au e, e maramarama outou i te rahiraa o te mau mea i paraparauhia na ia outou. E te faanahoraa outou e te faahaereraa ho'i outou i to outou fare i mua ma te rave'a mo'a, e mea faufaa roa ia te reira no te mau tamarii e haere mai nei e haamaitai i to outou oraraa. ■

Te mau parau rahi e te mau faatomaraa i faati'a-papû-hia.

TE MAU NOTA

1. David O. McKay, *Secrets of a Happy Life*, comp. Llewelyn R. McKay (1967), 11.
2. Richard Evans' *Quote Book* (1975), 23.
3. Hi'o David O. McKay, *Gospel Ideals* (1953), 490.

E mea ti'a i te hoê tamarii ia ite mai e, te vai ra to'na vahi ruru i roto i to'na fare, te hoê vahi e paruru ia'na i te mau ohipa haamata'u e te mau ohipa ino o te ao no rapae mai. E mea titauhia te tahoêraa e te Parau-ti'a no te turu i teie hinaaro.

TAUTURU I TE FEIA APÎ IA FARI I TE MAU ITERAA PAE VARUA

Eita hoê a'e taata e nehenehe e faahepo i te feia apî ia farii i te mau iteraa pae varua, are'a mai ta te teie mau metua e feia faatere i ite mai, ua rau te rave'a no te faaitoito i te mau iteraa e arata'i atu i te faafariuraa.

I to Vyacheslav raua Zoya Gulko no te fenua Ukraine haamataraa i te tuatapapa no ni'a i te Ekalesia, aita roa o Kira, ta raua tamahine 13 matahiti, i anaanatae roa. Ua pato'i oia i te amui mai i roto i te mau haapiiraa a te mau misionare, e ia ite oia e, e tae mai te mau misionare i to ratou fare, e « tapiri puai oia i te uputa o to'na piha », te haamana'oraa ia a to'na metua vahine.

No te taea'e e te tuahine Gulko, ua faaoti raua e tomo i roto i te Ekalesia, e ua mana'o raua e, ahani noa pai e nehenehe ta raua e fana'o i te tahi taima tano ia parahi Kira no te faaroo i te Varua, e putapû ia to'na aau. No to'na fariiraa i to'na iteraa papû i te taima no te baptizoraa o te tahi atu taata, ua ani atoa ia te tuahine Gulko ia Kira ia haere mai i to'na baptizoraa—no te tauturu noa ia'na ia tau i te ahu mārô i muri mai. Ua hiti mahuta te tuahine Gulko i te mea ua farii Kira i te reira.

« E ua tupu mau ihoa te reira ! » te haamana'oraa ia a te tuahine Gulko. « E ohipa maere

ta te Metua i te Ao ra i rave ». Ua farii mau o Kira i te Varua, e hoê noa hepetoma i muri mai i te baptizoraa o to'na na metua, ua farii oia e farerei i te mau misionare. Ua haamata oia i te tai'o i te Buka a Moromona. Maa hepetoma noa i muri mai, ua haru te mata o te tuahine Gulko i te hoê api parau i ni'a i te iri papa'iraa a Kira, tei ni'a te mau parau no roto mai i te 2 Nephi 2:25 Piti ava'e e te afa i muri mai i to raua baptizoraa, ua haere na metua Gulko i te baptizoraa o ta raua tamahine. I teie nei, 20 matahiti i muri mai, ua faaipoipo o Kira. O oia e ta'na tane, o Dave, ua faaipoipohia raua i roto i te hiero e te atuatu nei raua i ta raua na tamaroa e piti i roto i te evanelia. Ua tavini oia ma te haapa'o maitai i roto i te mau piiraa atoa e ua vai itoito noa oia i roto i te Ekalesia.

Na roto i teie ohipa, te parau nei Zoya e, ua haapii mai oia i te hoê haapiiraa faufaa hope e tano i te mau metua melo tahito o te Ekalesia mai tei tano atoa ho'i ia raua ta'na tane ei melo apî : eita ta te mau metua e ta te feia faatere e nehenehe e faahepo i ta ratou mau tamarii i roto i te evanelia, are'a râ, e *nehenehe* ta ratou e titau manihini ia ratou ia tae mai i te tahi mau vahi ei reira e faatupu atu ai i te mau ohipa e nehenehe ai i te feia apî e farii i to ratou iho iteraa pae varua. E na teie mau iteraa, i muri iho, e arata'i ia ratou i te faafariuraa.

Teie nei râ, eaha pai te rave'a maitai roa a'e no te haere e faatupu i teie mau huru iteraa ? Teie te mau ohipa i manuia no te tahi mau metua e te tahi atoa feia faatere na te ao atoa nei.

*A faaau i te mau hi'oraa no teie tau i te parau
a te Atua e i te oraraa o te feia apî.*

A horo'a i te feia apî i te taima taviniraa

Mea oraora roa te feia apî tamaroa no te paroisa no Granja Viana i roto i te tītī no São Paulo Brazil. Are'a rā, ua fâfâ te feia faatere e, te vai ra vetahi o ratou e faaruru nei i te tahi mau tamataraa e fifi roa'tura no ratou ia amo mai i ta ratou mau hopoi'araa no te autahu'araa.

Ua apoo te episekoraa e te feia faatere no te Feia Apî Tamaroa, e ua faaoti a'era ia faatumu rahi a'e i ta ratou mau faaoaoaraa i ni'a i te taviniraa eiaha faahou â i ni'a noa i te mau faaanaanataeraa. E teie ia, e haere ratou e hahere i te mau melo paruparu no ta ratou pūpū autahu'araa, e haere ratou na muri i te mau misionare rave tamau e e afa'i ratou i te oro'a i te mau melo o te paroisa e mau nei i te fare. Ua riro taua mau ohipa ra ei taima tano no te faaohipa i te mau parau tumu o ta ratou e haapii ra i te piha haapiiraa evanelia e i te mau sabati (hi'o 2 Nephi 2:26).

Mārū noa mai, « ua faatae mai teie mau ohipa pae varua i te tauraa rahi », te faaiteraa ia a te hoê ti'a faatere no te autahu'araa.

« Ua maere roa matou i te hoê sabati

haapaeraa maa, ua faaite mai te mau tamaroa atoa i to ratou iteraa papū », te na reira ra oia. « A rave ai ratou i te reira, e rave rahi o ratou tei putapū roa e ua tahe te roimata a faahaamana'o ai ratou i te varua au i tae mai i taua mau taima ra. Ua faaite mai te hoê tamaroa i to'na afa'iraa i te oro'a i te hoê melo paari o te paroisa tei mau i roto i to'na ro'i a toru matahiti i teie nei. Ua farii ta'na vahine, te hoê tuahine faaroo rahi, i te feia apî ma te oaoa e te ti'aturi. I muri mai i te oro'a, ua faaite oia ia ratou i te oaoa rahi ta'na i farii i roto i to'na oraraa, no te evanelia, noa'tu te mau fifi rahi e te mau tamataraa ta'na e faaruru nei. Ua farii ratou i te Varua e ua haro'aro'a ratou i te maitai ta te evanelia e faatupu nei i roto i te oraraa o te mau taata. No te puai o teie iteraa, e haamana'o â ratou i te reira i te mau matahiti i muri nei—peneia'e paha i te roaraa o to ratou oraraa ».

Ua faataa mai oia e, aita a'enei oia i haru mai i teie huru pahonora a i roto i te « hoê tu'e-raa popo e aore rā te hoê faaoaoaraa arearea a te feia apî ». Hau atu â, te na ô ra oia e, ua haapii mai teie ohipa ia'na i te faufaa rahi ia faaitoito i tera mau huru ohipa i reira te feia apî e farii ai i te faaiteraa o te Varua.

« E mea faufaa rahi te mau ohipa sotiare », ta'na ia mau parau. « E faufaa hau atu â rā te mau iteraa pae varua no te tautururaa i te feia apî ia patu i to ratou iteraa papū ».

I te mau mahana sabati atoa i roto i te paroisa no Rennes, tītī no Angers France, e horo'a te tuahine Delphine Letort, peresideni no te Feia Apî Tamahine, i te hoê taretā i te feia apî tamahine tata'itahi e tae mai nei e e ani oia ia ratou ia feruri i te hoê hoa tei ore e tae mai i te pureraa e ia papa'i i te tahi mea no'na. Ua papa'i te feia apî tamahine no ni'a i te haapiiraa no tera hepetoma ra—te mea ta ratou i haapii mai e te mea atoa tei faaūru mai ia ratou—ma te tuu atoa atu i te tahi parau au, te tahi faaiteraa i te tapa'o aroha. I muri iho e haponono te tuahine Letort e aore rā te tahi o to'na na tauturu i te mau taretā ia ratou tei ore i tae mai i te pureraa.

E ohipa ohie roa, e ohipa manuia atoa rā, te na ô ra oia, eiaha noa ei rave'a no te feia tei ore i tae mai ia ite e, te haamana'ohia ra ratou, ei rave'a atoa rā no te feia e papa'i ra i te poro'i ia feruri i te tahi e te tahi.

A haapii na roto i te faaohiparaa i te mau parau a te mau peropheta ora e tae noa’tu i ta te mau peropheta tahito.

« Na roto i te mau mea iti e te papû ra e faatupuhia’i te mau mea rarahi », te na ô faahou nei oia (hi’o Alama 37:6). « Ua ite matou i te tupuraa te reira. Ua itoito mai te feia apî tamahine, e ua tauturu teie ohipa i te faarahira a i to ratou iteraa papû ».

Nati i te feia apî e te parau a te Atua

Ua haapii Alama e, e mana rahi to te a’oraa i te parau a te Atua (hi’o Alama 31:5). No David Elmer, e ti’a faatere no te Feia Apî Tamaroa i Texas, i te mau Hau Amui no Marite, ua ite oia i te reira e ua hinaaro ho’i i te feia apî tamaroa ia tere na muri ia’na no te tahi ohipa « scout » ei reira ia farii ratou i te hoê iteraa papû no te faaineine ia ratou no te ratou ananahi.

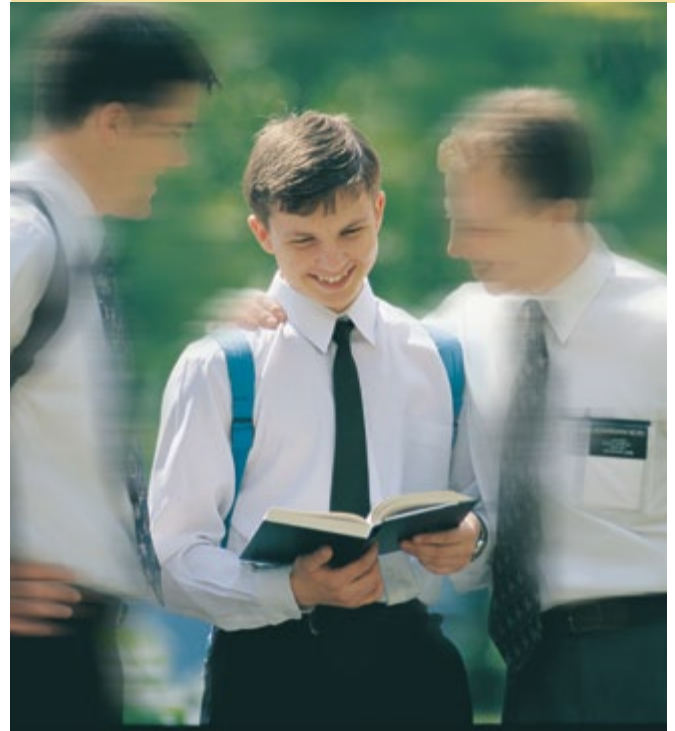
Na roto i te pure, ua feruri te taea’e Elmer i te mea e haapii atu e ua arata’ihia oia i te hoê a’oraa a Elder Neil L. Andersen no te Pûpû no te Tino Ahuru Ma Piti Apose-tolo. I ni’a i to ratou tere, ua haapii o te taea’e Elmer i teie haapiiraa, e ua faati’a oia i te aamu ta Elder Andersen i faaite no Sidney Going, te hoê taata tui roo no Niu Terani i roto i te tu’aro faahoro popo tei faataime rii i te tu’aro no te tavini i te hoê misioni. « E riro ia ta outou misioni ei hoê rave’a mo’a no te faahaere mai ia vetahi ê i te Mesia ra e ia tauturu i te faaineine no te Tae-Piti-raa mai o te Faaora », te na reira ra o Elder Andersen.¹

E puai taa ê to teie ohipa ta matou, te parau ia a te taea’e Elmer, no te mea ua haapii oia i te mau parau a te hoê peropheta ora. I te hopearaa o te pureraa, ua tuurima pauroa te feia apî tamaroa na reira atoa te feia faatere i to ratou i’oa i ni’a i te tahi mau popo « rugby » ei fafauaraa no te tavini atu i te hoê misioni e ei tapa’o faa-haamana’oraa i te mea ta ratou i haapii mai e o ta ratou atoa i putapû na. E rave rahi metua tane e feia faatere tei ara maoro i tera pô ra no te paraparau i te feia apî tamaroa no ni’a i ta ratou misioni e te haamaitairaa o te reira i roto i to ratou oraraa.

« E Atua taata to tatou, ua ite Oia i Ta’na feia apî », te parau ia a te taea’e Elmer. « Ua ite Oia i to ratou oraraa e ta ratou mau tamataraa e na reira atoa te ohipa e tupu ra i ni’a i teie mau tamarii. Eita outou e ite i te ohipa Ta’na i rave i roto i to ratou oraraa. No reira o tatou nei, te feia faatere, te faaineine nei e te faanaho nei tatou i te vahia au no ratou no te farii i te Varua. E nehenehe ta outou e rave i te reira na roto i te mau papa’iraa mo’a e na roto i te mau parau a te mau peropheta, tera râ, na te Fatu, eiaha tatou, Na’na e ohipa atu i roto i to ratou nei aau ».

A rave i te hoê faanahoraa papû

Te parau nei te taea’e Elmer e, ua hinaaro oia i te feia apî tamaroa ia haamana’o mai i te tahi faahou mea no ni’a

i teie tere : e faanahoraa papû tei faati’ahia no ta ratou tuatapaparaa evanelia.

« Ua mana’o vau e, te hoê o ta’u hopoi’a oia ho’i ia te horo’araa ia ratou i te rave’a no te farii i te Varua, e mai te mea ua hinaaro vau ia tupu mai te reira, e ti’a roa ia ia’u ia faanaho maitai i te reira », ta’na ia parau. “Ua haapii Elder David A. Bednar no ni’a i te faaineineraa i te mau faanahoraa pae varua i roto i to tatou nei oraraa, te mau faanahoraa mai te tuatapaparaa i te papa’iraa mo’a e te pure e te pureraa pô utuafare.² E i to matou tereraa i tera hepetoma ra, ua tape’a noa matou i ta matou mau faanahoraa pae varua. Ua pure matou ei pûpû. Ua faataa matou i te feia apî tamaroa no te horo’a mai i te tahi pureraa 10 minuti i te po’ipo’i, e na te feia faatere e te mau metua tane e faaineine no te pô.

« Teie te fâ o te reira, noa’tu tei te atea matou i to matou nei mau fare e ua taa ê rii ta matou mau ohiparaa i te mea e matauhia nei, aita râ ta matou mau faanahoraa pae varua i mau. Peneia’e e haamana’o te feia apî tamaroa i te mau haapiiraa tata’itahi, eita anei paha, te tiaturi nei râ vau e, e haamana’o mai ratou i te faanahoraa o ta matou i tape’a noa no te faatupu i te mau pureraa e te pure e te tuatapaparaa papa’iraa mo’a ».

Ua ite atoa Myra Bocobo Garcia no te fenua Philippines i te faufaa rahi no te hoê faanahoraa papû, e ua ite oia e,

*A imi i te tahi mau taime ohie no te haapii atu
i roto i te mau ohipa atoa o te mahana hoê.*

e haapii-matamua-roa-hia te reira i te fare. No te tuahine Garcia raua ta'na tane, o Edwin, e toru tamaroa ta raua e e ono tamahine mai te 8 matahiti e haere roa i te 22 matahiti, e ua rau te mau ohipa maitai tei roto ia ratou. E nehenehe e mana'o e, e haapurara haere te reira i te mau taata, ua haa puai râ te utuafare no te faanaho papû i te tamaaraa utuafare i te pô.

« Ua riro te tunuraa e te faaineineraa e te amu-amui-raa i te maa na roto i te popou ei hoê o te mau rave'a maitai roa a'e no te haaputupu mai i te mau tamarii », te parau ia a te tuahine Garcia. Te parau nei oia e, ua riro te taime tamaaraa ei taime no te tamârû, no te tauaparau i te tahi e te tahi, e no te haamau-ruuru i te Fatu no te mau haamaitairaa.

A haru mai i te mau taime e vai ra no te haapii atu e no te faaroo mai

No Jocelyn Fielden no Nova Scotia, i Canada, te parau nei oia e, te mau haapiiraa faufaa roa ino ta'na i haapii i roto i te atuaturaa i na ono tamarii, mai te 20 matahiti e haere i te 30 matahiti, aita ia i itehia i roto noa i te haapiiti'a-raa, na roto atoa râ i te « faaineineraa i te

hoê vahi i reira te mau tamarii e nehenehe ai e haapii mai i te mau parau mau no ratou iho ».

« Eiaha e rû noa no te rave i te mau faaotiraa e aore râ no te pahono i te mau uiraa atoa », te parau nei oia. No te mono i te reira, te faaitoito nei oia ia arata'ihia te mau tamarii « i te mau papa'iraa mo'a e aore râ i te parau a'o a te peropheta no te arata'iraa e no te mau pahonora ». Te parau faahou nei oia e, « A faaineine râ no te tauaparau i te mea ta ratou e haru mai ». Te tahi atoa rave'a, ia faaroo oia i te tahi mau uiraa no roto mai i ta'na mau tamarii, te tahi taime, e pahono oia na roto i te uiraa i te tahi atu â uiraa : « Eaha te ti'a ia oe i te rave i to oe mana'oraa ? »

« Ia vai te tiaturiraa e, e rave ratou i te mau ma'itiraa tano », te na reira ra oia. « Ia tauturu tatou i ta tatou mau tamarii ia haapii ia haru mai i te muhumuhu o te Varua i roto i to ratou oraraa, i te mau taime haapiiraa rau i te mahana hoê, no tatou e o ratou, e ia ite atura ratou eaha te mana'o o te Varua, e riro mai ia te reira ei hoê rave'a no ratou no te faatupu â i te mau iteraa pae varua, e na roto i te reira, no te haapuai mai i to ratou iteraa papû no te huru mau o te Metua i te Ao ra e o Ta'na Tamaiti, o Iesu Mesia. E au te reira i te aru pape : rahi noa'tu to ratou iteraa i te maramarama e te tamahanahana o te Varua, rahi atoa atu to ratou hinaaro i te reira e to ratou tutavaraa ia rave i te mau mea e faatae rahi roa mai i te Varua i roto i to ratou nei oraraa ».

Oioi oia i te faaite mai e, te mau parau tumu manuia no'na i roto i te oraraa utuafare, o tera ia ta te feia faatere o te Ekalesia e haapii nei, faahou e faahou â. Te tahi hi'oraa, te parau nei oia e, e hiti mai te tahi haapiiraa i roto i te tahi mau paraparauraa mai te itehia nei i te taime no te pureraa pô utuafare, no te tuatapaparaa utuafare i te mau papa'iraa mo'a, e no te pureraa utuafare, e nehenehe atoa râ ta te mau metua e ite mai i te tahi atu taime haapiiraa ia faaûruhia ratou e te Varua.³

« Te haereraa na raro, te faahoraraa i te mau faaoaoaraa, te taoraoraraa i te popo i roto i te ete [ha'uti i te taoraraa popo i roto i te ete], te faatupuraa i te tamaaraa fetii, te ohipa-amui-raa, te himeneraa e te taviniraa ia vetahi ê, pauroa te reira, o te tahi ia mau ohiparaa i reira te haapiiraa o te evanelia i tupu ai i roto

Nahea to'u vai-puai-raa i roto i te evanelia

Na Tua Rogers

Ua bapetizohia vau i te 12raa o to'u matahiti, e no te hoê tau matahiti roa, o vau ana'e te melo o te Ekalesia i roto i to'u utuafare. E ere i te mea ohie roa, aua'e râ, ua haamaitaihia vau e te tahi feia faatere maitai o tei tauturu ia'u i ni'a i to'u e'a no te haapiiraa i te mau haapiiraa tumu o te evanelia e no te faaohiparaa i taua mau haapiiraa tumu ra no te haapu'ai e no te haamaitai i to'u nei oraraa. No to'u faaotiraa ia tape'a maite i te mea ta'u i tiaturi, ua ite au i te mau haamaitairaa rahi tei tae mai i roto i to'u nei oraraa, e i muri iho roa, tei tae mai i roto i te oraraa o te mau melo o te utuafare.

Teie te tahi o te mau mea tei tauturu ia'u ia vai puai noa :

- Haafatata noa i te Metua i te Ao ra na roto i te mau ohipa mai te pure e te tuatapaparaa papa'iraa mo'a. Ua ite Oia i te mea ta tatou e faaruru nei. Na te haafatataraa Ia'na i tauturu ia'u ia haamana'o noa e, o vai au.
- Pee i te parau a'o a te feia faatere o te Ekalesia. Ua ite au i roto i to'u nei oraraa i te parau mau no te parau a'o a te mau peropheta e a te mau aposetolo.
- Ia ite e, na te oraraa i te evanelia e faatupu i te oraraa maitai i teie nei e a muri noa'itu. Na te reira i tauturu ia'u ia tape'a noa i ta'u mau faatureraa e to'u

faaroo. Ua faaitoito te feia faatere ia'u ia haere i te hiero, e ua tauturu te reira ia'u ia feruri i te ora mure ore.

- Amui atu i te mau hoa maitai, te mau hoa hoê â mau faatureraa i ta outou iho. Ua haamaitaihia vau e te mau hoa maitai tei faaohie mai i ta'u mau faaotiraa ia vai ti'a noa e i to'u faaroo ia vai puai noa.
- Haafatata noa i to outou utuafare. Ua here au i to'u nei utuafare e ua hinaaro roa vau ia haamau i te mau auraa puai i rotopu ia matou.
- Ora i te oraraa. A haapa'o i te mau faatureraa e a rohi i roto i te mau faanahoraa a te Ekalesia. E tauturu te reira ia outou ia faaanaana i to outou faaroo e ia rave i te mau ma'itiraa maitai. E faaohie noa te mau ma'itiraa maitai i te oraraa, e faatae noa mai te reira i te oaoa rahi.

i to matou nei utuafare », te na reira ra oia. « E tupu ohie mai te paraparauraa no ni'a i te mau tumu parau o te evanelia ia faaô tatou i roto i te tahi ohiparaa ».

Ohipa amui no te fâ hoê

Aita i maoro roa i muri mai i te noaaraa ta'na parau tu'ite i roto i te fare haapiiraa tuatoru Brigham Young University-Hawaii, ua ho'i KaYan Danise Mok i to'na fenua i Hong Kong e ua piihia oia ei peresideni Feia Apî Tamahine. Te faatanotano ra oia i to'na oraraa i te fare e te haamata atoa ra i te hoê toro'a ma te titau atoa i te tahi faahou â parau tu'ite, e noa'itu râ te reira, ua pure maite oia no te faaûruraa no te tauturu i te feia apî tamahine o ta'na e haapa'o ra ia faatupu i to ratou nei iteraa papû ia faaineine ratou no to ratou ananahi.

I te hoê mahana sabati, te haapii ra oia no ni'a i te hi'oraa mure ore, ua faaûruhia te tuahine Mok ia tai'o i te Buka a Moromona e te tahi tamahine, o oia ana'e ho'i tei tae mai i te pureraa i tera mahana ra.

« Oioi roa maua to'u nei tauturu i te tuuraa i te opuaraa ia tai'o hope i te Buka a Moromona e taua tamahine ra », te na reira ra te tuahine Mok. « Ua farii oia i te opuaraa ma te taupupu ore no te mea o matou tootoru te faaoti atu i teie opuaraa ».

Mai tera iho taime, ua faanaho te tuahine Mok e to'na tauturu e taua tamahine ra i te tahi « faanahoraa hoa » i ni'a

ia Facebook e na roto atoa i te niuniu afa'ifa'i, ia faahaamana'o te tahi i te tahi ia tai'o mai e ia faaite mai i te mea ta ratou i haapii mai.

Ua parau te tuahine Mok e, ua ite oia i te tauraa rahi i roto i te oraraa o teie tamahine na roto mai i teie tuatapaparaa i te papa'iraa mo'a. E no te mea ua tai'o atoa te tuahine Mok i te mau papa'iraa mo'a i te mau mahana atoa i ni'a i te pereoo auahi, ua ite atoa mai oia i te mau haamaitairaa no'na iho. « Ua parahi atoa mai te Varua ia'u nei e ua farii au i te mau pahonora a ta'u mau pure a tamau noa ai au i te haere i mua i roto i te oraraa », ta'na ia parau.

« Ia au i to'u iteraa, te vai ra te feia apî e hepohepo ra e o te feaa atoa ra i te parau e, ua nehenehe anei ta ratou e farii i te hoê iteraa papû e na reira atoa i te mau iteraa pae varua mai ta te tahi mau pu'eraa », ta'na faahou â ia parau. « Na roro i te ohipa-amui-raa, ua haapapû matou ia ratou na roto i ta matou mau ohipa e, e rave'a manuia te reira e tei reira atoa matou no te turu ia ratou i roto i ta ratou mau taahiraa atoa i ni'a i te e'a. » ■

TE MAU NOTA

1. Neil L. Andersen, « Faaineineraa i to te Ao nei no te Tae-Piti-raa mai », *Liahona*, Me 2011, 50.
2. Hi'o David A. Bednar, « Faaitoito ia ratou ia haapa'o maitai i roto i te utuafare », *Liahona*, Novema 2009, 17-20.
3. Ei hi'oraa, a hi'o na ia Robert D. Hales, « Ta tatou hopoi'a i te Atua : Te misioni a te mau metua e te feia faatere no te u'i apî », *Liahona*, Me 2010, 95-98 ; David A. Bednar, « Faaitoito ia ratou ia haapa'o maitai i roto i te utuafare », *Liahona*, Novema 2009, 17-20.

**Na Elder
Paul B. Pieper**
No te Hitu Ahuru

TE BUKA A ALAMA: HAAPIIRAA NO TEIE TAU

Ua faaoromai te mau ati Nephi ma te faaroo rahi i te mau tamataraa i to ratou ra tau e e faaiteraa ratou e, e horo'a mai te Fatu i te mau haamaitairaa e te paruru o ta tatou e hinaaro no te pahono manuia maitai i te mau tamataraa o to tatou nei anotau.

Ite hopea o ta'na faatereraa arii, ua tuu te arii Mosia i te mana'o ia tauihia te faatereraa arii ei faatereraa haavâ tei ma'itihia e te nunaa. E faatumuhia teie faanahoraa i ni'a i te mau ture a te Atua tei faaterehia e te mau haavâ ma'itihia e te nunaa.

O te parau tumu no te ti'amâraa te niu no teie faanahoraa—na te taata tata'itahi, eiaha faahou â na te hoê noa arii, e amo i te faatereraa e te hopoi'a ia rave i te ohipa ia au i te ture. No te mea ho'i « e ere i te parau mau e hinaaro noa te mau taata atoa i te mea au ore i te mea ti'a » (Mosia 29:26), na teie faanahoraa e horo'a i te paruru rahi a'e i te ti'amâraa o te mau taata e i te parau-ti'a o te huiraatira.

Ei pahonoraa i te mana'o o Mosia, « ua hinaaro hua'tura ia hoê â to te mau taata atoa ra faito i te fenua atoa e ati noa"e ; e ua faaite maira te mau taata atoa i to ratou hinaaro ia faautu'ahia ratou i ta ratou iho hara i rave ra » (Mosia 29:38).

Tei roto i te buka a Alama te aamu o te nunaa no te hoê roaraa matahiti e 40 i muri mai

i taua faanahoraa ra i haamanahia e te nunaa. Te faati'a nei te mau pene hopea o te Alama, mai te pene 43 i te 62, i te hoê tau no te mau tafifiraa rahi e te tamataraa atoa. I te roaraa o teie tau poto 19 matahiti, ua faaruru te nunaa i te mau fifi politita, te haamata'uraa no rapae mai, e te tama'i tamau.

E piti taime to te faanahoraa faatereraa faarururaa i te hinaaro o te tahi taata ia faati'a ia ratou iho ei arii ma te haru atoa mai i te ti'amâraa o te taata ia ma'iti i ta ratou mau ti'a faatere e ia haamori ia au i to ratou hinaaro. I te tahi pae, ua aro te nunaa no te paruru ia ratou i te mau aroraa a te mau ati Lamana o tei hinaaro papû ho'i e haamou roa i te faatereraa hau a te mau ati Nephi ma te rave faatitî i te mau ati Nephi.

E mea papû e, ua aueue te tereraa faufaa no teie mau fifi rau, noa'tu aita te reira i faati'ahia mai, e ua haaffi atoa paha ia te reira i te nunaa. I to Moromona haaputuraa i te mau papaa parau mo'a, ua faaûruhia oia ia horo'a i te tahi mau haamaramaramaraa

I roto i to ratou mau fifi atoa, ua nehenehe i te mau ati Nephi parauti'a ia farii i te puai i roto i te mea e, te ohipa ra ratou ma te faaitoitorea ti'a. To ratou mana'o hoê roa o te « [parururaa ia] ia ratou iho, e [i] to ratou mau utua-fare, e to ratou mau fetii, e to ratou hau, e to ratou ti'amâ, e ta ratou haapa'oraa ».

no ni'a i tera ra tau. E ahani oia i faaite mai i te mau parau no ni'a i na 1.000 matahiti e toe ra no te aamu o te mau ati Nephi, ua hau roa paha ia te Buka a Moromona i te 2.500 api parau !

Ua haapii te peresideni Ezra Taft Benson (1899–1994) e :

« Ua papa'ihia te Buka a Moromona no to tatou anotau. Aita te mau Ati Nephi i farii i te buka ; aita atoa te mau Ati Lamana i mutaa ihora. Ua faataahia te reira no tatou ... I raro a'e i te faaûruraa a te Atua, tei ite i te mau mea atoa mai te haamataraa mai â, ua haapoto o [Moromona] i te mau tenetere aamu, ma te ma'iti i te mau aamu, te mau a'oraa e te mau ohipa tei tupu o te tauturu rahi ia tatou...

E ti'a ia tatou ia ui tamau noa ia tatou iho, 'No teaha te Fatu i faaûru ai ia Moromona (aore râ ia Moroni aore râ ia Alama) ia tuu i te reira i roto i ta'na papaa parau ? Eaha ia te haapiiraa ta'u e nehenehe e haapii mai o te tauturu ia'u ia ora i teie mahana e i teie tau ?' »¹

I teie mahana, te faaruru nei te Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei na te ao atoa nei i teie atoa mau fifi ta te mau ati Nephi i faaruru i tera tau ra o to ratou aamu, oia atoa ia te mau tutavaraa ia haru mai i te ti'amâraa o te mau melo ia haamori e ia haamama i te vaha no ni'a i te mau ohipa faufaa rahi a te sotaiete tei reira tatou te oraraa. Ua faaruru te tahi o te Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei i te haamata'uraa no rapae mai na reira atoa te tama'iraa e te tahi nuu e hinaaro ra e haamou i to ratou nunaa e to ratou ti'amâraa.

Aua'e maoti, ua nehenehe i te mau ati Nephi ia upootia i ta ratou mau fifi na roto i te tahi tutavaraa hope, te tusia e te tauturu a te Fatu. Maa haapiiraa no ni'a i te huru ratou i pahono manuia ai i ta ratou mau fifi e nehenehe ia e horo'a ia tatou i te arata'iraa e te itoitoe no te faaruru i ta tatou ma fifi i teie tau.

1. Tape'a noa i te mau hiaai ti'a e te mau faaitoitoraa ti'a.

I roto i ta ratou mau fifi atoa, ua nehenehe i te mau ati Nephi parau-ti'a ia farii i te puai mai roto mai i te mea e, te ohipa ra ratou ma te faaitoitoraa ti'a. Teie noa ta ratou fâ, ia « paruru ia ratou iho, e to ratou mau utuafare, e to ratou mau fetii, e to ratou hau, e to ratou ti'amâ, e to ratou haapa'oraa » (Alama 43:47). Teie to ratou hiaai, ia faaherehere i to ratou ti'amâraa—te mana ia ohipa ma te parau-ti'a e ia pahono no ta ratou iho mau raveraa—eiaha râ ia ora i raro a'e i te hoê arii e faatere haere i ta ratou mau raveraa.

Teie ta ratou faaitoitoraa, ia faaherehere i te aifaito i mua i te ture, te ti'amâraa ihoa râ ia haamori i te Atua e ia tape'a noa i ta ratou mau ekalesia (hi'o Alama 43:9, 45).

Te vai ra e te vai noa nei ho'i i roto i te mau sotaiete i te tahi mau mana faatere o te imi nei ia arata'i haere i te mana'o o te huiraatira no te haru mai i te mana e te apî. Te vai ra te faahemaraa ia taviri i ta ratou faaitoitoraa no te tau i te manianiaraa ei aroraa hae. Te rave'a a te Fatu, o te ohipa-noa-raa ia ia au i te mau hiaai mâ e te mau faaitoitoraa mâ, mai ta te mau ati Nephi ra. Na roto i te raveraa i te reira, ua haafatata ratou i te mau puai o te ra'i no te upootia i ta ratou mau fifi « i te puai o te Fatu ra » (Alama 46:20 ; hi'o atoa Alama 60:16 ; 61:18).

Mai teie atoa, i roto i ta tatou mau pahonora i te mau fifi o ta tatou e faaruru nei i teie tau, e ti'a noa ia tatou ia hi'opo'a i to tatou aau no te haapapû e, e hiaai e e faaitoitoraa mâ to tatou tei niuhia i ni'a i te mau parau tumu o te evanelia a Iesu Mesia. Ia ohipa tatou (e aore râ ia arata'i haere atu tatou ia vetahi ê) ma te pipiri, no to tatou apî, e aore râ no te faaino i te tahi taata, eita tatou e farii i te tauturu hanahana e hinaarohia ra no te aro i te mau fifi.

2. A faaite i te maitai e a horo'a i te taata fana'o ore.

I te taima ua fifi to ratou na enemi tahito, te nunaa no Aniti-Nephi-Lehi, i te haamouraa, ua ma'iti te mau ati Nephi e horo'a ia ratou i te hoê vahie no te ora atu e no te haamata i te oraraa apî e no te paruru atoa ho'i ia ratou (hi'o Alama 27:21–22 ; 43:11–12). No te mea ua tapu te mau Aniti-Nephi-Lehi e ore e rave faahou i ta ratou mau mauihaa tama'i, ua horo'a mai ratou « i te tufaa rahi o ta ratou tao'a » (Alama 43:13) i te mau nuu o te mau ati Nephi i tera ra mau taima atâta mau. Noa'tu râ i te reira, aita e vai ra te parau no te mau ati Nephi i te hamani-ino-raa i teie nei mau taata tomo apî maori râ te faaturaraa e te here, noa'tu pai e, ua riro ratou ei tumu ohie no te aroraa politita no te feia ihoa râ i hinaaro i te amahamaha.

Ua riro te hamani-maitai-raa a te mau ati Nephi i te feia no Amona, mai tei piihia ratou i muri iho, ei ohipa faatupu i te mauruuru rahi e i muri mai, ua faatupu te reira i te faanahoraa i te nuu faehau faahiahia roa a'e o te aamu—na 2.000 faehau apî. Te mea arearea, e nehenehe e parau e, ua riro te taviniraa o teie na feia apî tamaroa i te taviri no te faaherehereraa i te nunaa Nephi i te haamouraa.

I te mau taima amahamaharaa i roto, e te aroraa na rapae mai, e te mau fifi tereraa faufaa, e au e, e opani te

Na te hinaaro ia hamani maitai e ia horo'a i te feia i roto i te fifi i faaherehere i te nunaa ati Nephi e na te reira atoa i haamana i te mau ati Nephi no te mau haa-maitairaa o te ra'i i to ratou mau taime fifi hope. Ua riro te hamani-maitai-raa a te mau ati Nephi i te feia no Amona, ei ohipa faatupu i te mauruuru rahi e i muri mai, ua faatupu te reira i te faanahoraa o te nuu faehau faahiahia roa a'e o te aamu—na 2.000 faehau apî.

taata ia'na iho i te feia e ere « mai ia tatou ra te huru ». Ohie roa i te faahapa ia ratou ma te haavâ roa atoa atu ? E faatoro te tahi i to ratou parau-ti'a e to ratou faufaa i roto i te sotaiete e to ratou atoa tautururaa i te maitai o te tereraa faufaa. E mea tu'ati ore teie mau pahonora ino i te faaueraa a te Faora ia here i to tatou taata tupu mai ia tatou atoa, e e faatupu te reira i te vahiraa, e te marôraa e te faaatea-ê-raa. Ahani pai aita te feia a Amona i farii-maitai-hia e te nunaa Nephi, peneia'e paha ia e ino ino te tupu mai ei mono i te mauruuru i rotopu i te u'i apî e ti'a mai ra. Aita ia teie e 2.000 faehau faaroo rahi e ti'a mai, e ti'a mai râ te hoê u'i apî no te faaatea ê e no te amui atu i te mau ati Lamana.

Na te hinaaro ia hamani maitai e ia horo'a i te feia i roto i te fifi i faaherehere i te nunaa ati Nephi e na te reira atoa i haamana i te mau ati Nephi no te mau haamaitairaa o te ra'i i ta ratou mau taime fifi hope. E hinaaro te feia o te Atua no teie tau i te reira huru haamaitairaa.

3. Faaroo maitai e pee i te feia faatere tei faaûruhia.

Ua ite te Fatu i te mau fifi e tae mai i ni'a i te mau ati Nephi, e ua faati'a Oia i te tahi feia faatere tei faaûruhia no te tauturu ia ratou ia pahono i to ratou mau fifi. E faehau te tapena Moroni are'a râ ua faaûruhia oia e faaineine i te paruru ouma, e te paruru rima, e te paruru upoo, e te ahu meumeu roa no to'na feia (hi'o Alama 43:19). No reira, e mea maitai a'e te mau ati Nephi i te mau ati Lamana i roto i te aroraa (hi'o Alama 43:37-38). I muri iho, ua a'o Moroni i te nunaa ia hamani i te tahi puu repo e ati noa"e te mau oire e i ni'a i teie mau puu repo, e tii i te tahi mau raau e te tahi patia (hi'o Alama 50:1-3). Ua tauturu roa teie mau faaineineraa tei faaûruhia i te faaherehere i te mau ati Nephi i te haamouraa.

Te faaineine ra Moroni no te tama'i, te poro ra Helamana e to'na na taea'e i te parau a te Atua ma te a'o i te nunaa i te parau-ti'a ia nehenehe te Varua o te Fatu e arata'i ia ratou e e faaherehere ia ratou. Na roto i te haapa'oraa i te arata'iraa pae tino e pae varua a te feia faatere i faaûruhia, ua faahereherehia te mau ati Nephi. I te taime noa e hiti mai te amahamaharaa e e pato'i te nunaa i te mau faaarararaa i faaûruhia, i reira noa te pau rahi e te mau uiui e tae mai.

Ua haamaitaihia tatou ia ora i te hoê tau ua pii te Fatu i te mau peropheta ora, te mau ite, e te mau heheu parau no te faaara ia tatou e no te arata'i ho'i ia tatou i roto i te

faaineineraa no te mau fifi o teie tau. I te matahiti 1998, ua horo'a te peresideni Gordon B. Hinckley (1910-2008) i teie arata'iraa e faaarararaa i te mau melo o te Ekalesia :

« Ua tae te taime e faanaho i to tatou nei mau fare.

« E rave rahi o to tatou feia e ora ra i te faito hope roa o ta ratou faufaa. Te vai ra vetahi te ora nei i ni'a i te tarahu. ...

« E mea papû ore roa te ohipa tereraa faufaa ... E tapa'o tei mua ia tatou no te vero rahi e e ti'a roa ia tatou ia haapa'o maitai i te reira ».²

Aita i maoro a'enei, ua paraparau vau i te hoê taata tei faaroo i te mau parau a te peropheta Hinckley e te muhumu o te Varua. Ua faaoti raua o ta'na vahine ia rave mai i ta raua mau tuuraa moni, ia aufau pauroa i te tarahu fare, e ia aufau i te tahi atu mau tarahu.

I teie mahana, e taata nava'i noa oia. Aita e ati rahi i tae mai i ni'a ia raua no te topatariraa o te tereraa faufaa i tupu i muri noa mai. E hau atu â, no te mea ua nava'i noa ta'na, ua roaa ia raua ta'na vahine i te tavini i te hoê misioni.

Ua ti'a mai te peresideni Thomas S. Monson no to tatou nei anotau. To'na ora e ta'na mau haapiiraa, o te poro'i ia ta te Atua i horo'a mai no te paruru e no te haamaitai ia tatou i teie nei tau. I teie tau pe'ape'a o te rahiraa o te taata i te mau mea aita ta ratou, te haapii mai nei te peresideni Monson ia tatou e, ia mauruuru roa tatou no te mau haamaitairaa ta te Fatu i horo'a mai. E i teie tau e rave rahi taata e hi'o noa nei i ta ratou iho mau fifi, te a'o mai nei te peresideni Monson ia tapapa atu e ia faaora mai ma te pûpû ia tatou iho no te haamaitai ia vetahi ê. Na te haapa'oraa i te arata'iraa a te peresideni Monson e faatae mai i roto i to tatou nei utuafare i te paruru pae varua e te mau haamaitairaa e hinaarohia nei i to tatou anotau.

Ua mauruuru vau no te mea, te ora nei au i te hoê tau i reira te evanelia i faaho'i-faahou-hia mai ai. Ua mauruuru vau no te mea ua faaineine te Fatu i te Buka a Moromona no to tatou nei anotau. Ua faaoromai te mau ati Nephi ma te faaroo rahi i te mau tamataraa i to ratou ra tau, e ua riro ratou ei faaiteraraa e, e horo'a mai te Fatu i te mau haamaitairaa e te paruru o ta tatou e hinaaro no te pahono manuia maitai i te mau tamataraa o to tatou nei anotau. ■

TE MAU NOTA

1. Ezra Taft Benson, « The Book of Mormon—Keystone of Our Religion », *Ensign*, Novema 1986, 5-7.
2. Gordon B. Hinckley, « To the Boys and to the Men », *Ensign*, Novema 1998, 53.

*Na roto i te
haapa'oraa i te
arata'iraa pae
tino e pae varua
a te feia faatere
i faaûruchia, ua
faahereherehia
te mau ati Nephi.
I te taima ihoa ua
tupu te amaha-
maha e ua pato'i
te nunaa i te
mau faaarararaa
a te varua, ua tae
mai te fifi e te oto.*

NAHEA E ORA

I TE VAHI O TE ENEMI

**Na te Peresideni
Boyd K. Packer**

Peresideni no te Pūpū
no te Tino Ahuru Ma Piti

Te faahanahana nei tatou i te 100 raa o te matahiti o te haapiiraa evanelia (Séminaire) i roto i te Ekalesia. Te vai nei to'u haamana'oraa no te mau mahana matamua, i te tau ua varavara roa te mau materia no te faanahora.

Mai te tau o te haamataraa haehaa, ua tae'a i teie nei e 375.008 piahi e haere ra i te haapiiraa evanelia (séminaire) i roto i na 143 fenua e e 38.000 feia horo'a ra i to ratou taime ma te aufau-ore-hia e te mau orometua rave tamau na te ao atoa nei. Te haafaufaa nei tatou i ta tatou feia apî. Ua ite matou i to outou faufaa e to outou faito puai.

Na te paari e tauturu ia outou ia aro i te enemi

Te paraparau nei au ei taata ite i te mau mea i tupu na e ei taata e hinaaro ra e faaineine ia outou no ananahi.

Te tupu nei outou i te vahi o te enemi ia paari mai outou i te pae varua, ei reira outou e haro'aro'a ai e nahea te enemi i te faaô ia'na i roto i te ao e haati ra ia outou. Tei roto oia i

te mau fare, te mau faaanaanataeraa, te mau ve'a, te huru paraparau—i roto i te mau mea atoa e haati ra ia outou. Te rahiraa o te taime, aita oia e itehia nei.

Ua hinaaro vau ia parau atu ia outou no te mau mea faufaa a'e e te mea hinaa-roa-hia a'e. Te parau nei te mau papa'iraa mo'a, « O te paari â te mea maitai ; e titau i te paari » ; e te parau atoa nei au, « e [ta outou] mau mea atoa e noaa [e haere atu !] » Maseli 4:7 Aita to'u e taime no te haa-mau'a e aita atoa to outou. No reira a faaroo maitai mai !

Te taime ua faaoti au ia riro ei orometua, ua papû roa ia to'u mana'o. I roto i te Tama'i Rahi II no te ao nei, e 20 tiahapa matahiti to'u e e pairati au i roto i te Nuu Reva. Ua tonohia vau i te motu iti no Ie Shima. Teie motu, e motu na'ina'i i roto i te moana e to'na aano mai te hoê titiro ia te rahi, tei te pae apatoerau roa no Okinawa.

I te hoê pô no te tau ve'ave'a, tei ni'a vau i te hoê pari e te mata'ita'i ra vau i te toparaa mahana. Ua feruri au eaha ta'u e rave i roto i to'u oraraa i muri mai i te tama'i, mai te peu noa'tu e fana'o vau ia vai ora noa. Eaha ta'u e hinaaro e riro mai ? I te reira pô to'u faaotiraa e, e riro mai au ei orometua. Ua mana'o vau, e tamau noa te mau orometua i te haapii. Te haapiiraa, e fâ niu ia te reira no te oraraa.

Ua haapii matamua vau i te piha haapiiraa evanelia i te matahiti 1949 i Brigham City. E piahi atoa vau no tera haapiiraa evanelia a haere noa ai au i te haapiiraa tuarua.

E toru piha haapiiraa tei haapiihia i te haapiiraa evanelia i te matamua ra : te Faufaa Tahito, te Faufaa Apî, e te Aamu o te Ekalesia. E na'u ia te haamaitairaa ia amui atu i te piha haapiiraa no te pae po'ipo'i no ni'a i te Buka a Moromona. Ua ho'i mai au mai te tama'i e te iteraa papû no ni'a i te Buka a Moromona e te hoê atoa maramaramaraa nahea te horo'araa o te Varua Maitai ia ohipa.

E paruru te horo'araa o te Varua Maitai ia outou i te vahi o te enemy

Ua haapiihia outou i te roaraa o to outou oraraa no ni'a i te horo'araa o te Varua Maitai, e aita faahou â e haapiiraa e nehenehe e horo'a atu. E nehenehe ta outou, e e ti'a ia outou ia haere outou ana'e iho i te toe'a o te tere no te ite mai i roto ia outou iho nahea te Varua Maitai e nehenehe e riro mai ei faaûruraa no te arata'i e no te paruru.

E feia apî tamaroa anei e aore râ e feia apî tamahine, hoê â huru faanahoraa. Te iteraa nahea te Varua Maitai e ohipa nei i roto i to outou oraraa, o te imiraa ia no te oraraa taatoa. Ia ite outou i te reira no outou iho, ua nehenehe atura ia ta outou e ora i te vahi no te enemy e eita outou e haavarehia e eita atoa e haamouhia. Aita hoê a'e melo o teie Ekalesia—te auraa ra, o outou tata'itahi atoa

ia—e hape rahi mai maori râ e faaara-matamua-roa-hia oia e te muhumuhu o te Varua Maitai.

Te tahi taime ia hape outou, e parau outou i muri iho, « Tera, ua ite ihoa vau e mea hape tera ohipa. Aita ihoa te mana'o i hau maitai », e aore râ, « Ahani ihoa vau i rave i tera. Paruparu roa vau i te raveraa i tera ohipa ! » Teie mau mana'o, e mana'o ia no te Varua Maitai e tamata ra i te arata'i ia outou i te maitai e aore râ e tamata ra i te faaara ia outou ia faateatea atu i te ati.

Te vai ra te tahi mau mea taa ê eita e ti'a ia outou ia rave mai te peu ua hinaaro outou i te reni paraparauraa ia vai matara noa. Eita ta outou e nehenehe e haavare e aore râ e haavarevare e aore râ e eia e aore râ e rave i te ohipa faufau e tiaturi atu ai e vai matara noa teie nau reni. Eiaha e haere i te vahi aita e itehia te reni paraparau pae varua.

E ti'a ia outou ia haapii ia imi i te puai e te arata'iraa i faaineinehia no outou, ei reira, a faaea noa i ni'a i te e'a noa'tu te mau mea e tupu mai.

A tahi, i ni'a i ta outou tapura ohipa, a tuu i te parau ra *pure*. Te rahiraa o te taime, e riro ta outou mau pure ei mea muhumuhu ore. E nehenehe ta outou e feruri i te hoê pure.

E nehenehe atoa ta outou e farii i te hoê reni paraparau afaro e to outou Metua i te Ao ra. Eiaha roa'tu e vaiiho i te enemy ia faaô mai i te mana'o e, aita e taata e faaroo ra i te tahi a'e pae. Te faaroo-noa-hia nei ta outou mau pure. E ore roa outou e vai otare noa !

A haapa'o maitai i to outou tino. A vai mâ noa. « Aita outou i ite e, o te hiero outou o te Atua, e te parahi ra te Varua o te Atua i roto ia outou na ? » 1 Korinetia 3:16

A tai'o maite i te mau fafauaraa i roto i te tufaa 89 no Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau. Aita te Parau Paari e fafau mai nei i te ea maitai roa, te fafau nei râ e, e haapuaia te mau farii ohipa varua i roto ia outou.

A faateatea i te ohipa tatau e tera mau mea e tui nei i te hoho'a o to outou tino. Ua hamanihia to outou tino i te hoho'a o te Atua.

Na te parau a'o a te mau peropheta e haapii mai i te parau mau

I teie nei, te hinaaro nei au e paraparau afaro atu ia outou no ni'a i te tahi ohipa.

Ua ite tatou e, ua faataahia te apeni o te taata i te ao hou i te tahuti.¹ « E te varua e te tino ra o te aau taatoa ia o te taata nei » (PH&PF 88:15). Teie parau no te huru apeni, e mana'ona'oraa rahi ia no te mau Taea'e, mai te mau parau atoa no te peu morare.

Te tahi o outou tei mana'o e, e aore râ tei parauhia e, ua fanauhia outou e te aehuehu o te aau e aita ta outou

e hapa ia rave outou ia au i teie mau faahemaraa. Ia hi'ohia i te pae no te haapiiraa tumu, ua ite tatou e, ahani e, e parau mau te reira, e mo'e roa ia to outou ti'amâraa e eita roa'tu te reira e nehenehe e tupu mai. Na outou noa te ma'itiraa no te pee i te mau muhumuhu o te Varua Maitai e no te ora ia au i te peu morare e te oraraa viivii-ore, te oraraa mâ.

Ua faaara te peresideni Gordon B. Hinckley i teie i muri nei i roto i te hoê amuira rahi : « Te tuatapapa nei te taata i to tatou vairaa i mua i te feia e faairi nei ia ratou iho... ei raerae tane e ei raerae vahine. Teie ta'u pahonora, oia hoi, ua here matou ia ratou ei mau tamarii e ei mau tamahine na te Atua. Te vai ra paha te tahi mau hiaai puai to ratou e ere i te mea ohie ia haavî. Te rahiraa o te taata e mau [faahemaraa] rau to roto ia ratou i tera e tera taima. Ia ore ratou e pee i taua mau hiaai ra, e riro ia ratou i te rave mai te tahi atu mau melo o te Ekalesia. Mai te peu e, e ofati ratou i te ture no te viivii-ore e te mau faatureraa morare a te Ekalesia, e topa ia ratou i raro a'e i te faatitiaifaroraa a te Ekalesia, mai te tahi atu mau pu'eraa.

« Te hinaaro nei tatou e tauturu... e faaitoito ia ratou, e tauturu ia ratou i roto i to ratou mau fifi e e tauturu ia ratou i roto i to ratou mau pe'ape'a. Tera râ, eita ta matou e nehenehe e hi'o noa ia ratou ia rave i te mau ohipa faufau, ia tamata ratou i te faaitoito e i te paruru e i te ora i te reira huru oraraa faaipoipo a te taata no te hoê â huru apeni. Te faati'araa i te reira, e faaoraraa ia i te faanahoraa paari e te mo'a o te faaipoiporaa ta te Atua i haamana e tae noa'tu i te fâ o te reira, oia ho'i, te aupururaa i te mau utuafare ».²

Ua parau te peresideni Hinckley no te Ekalesia taatoa.

A faaohipa i to outou ti'amâraa no te faaea e aore râ no te ho'i i te vahi maitai

Te horo'a matamua ta Adamu raua o Eva i farii, o te ti'amâraa ia : « Tei ia oe iho te ma'iti, ua horo'ahia'tu te reira ia oe » (Mose 3:17).

Tei ia outou atoa ra taua ti'amâraa ra. A faaohipa i te reira ma te paari no te pato'i i te ohipa no roto mai i te hiaai viivii e aore râ no te pato'i i te faahemaraa e tae mai i roto i to outou feruriraa. Eiaha e haere i reira, e mai te peu e, tei ô a'ena outou, a ho'i mai i rapae. « Ia faarue outou i te mau mea paieti ore ra » (Moroni 10:32).

Eiaha e faaara i te mana no te horo'a i te ora tei roto ia outou, o outou ana'e iho anei e aore râ e te tahi atu taata ê. E faatureraa tera a te Ekalesia, e eita te reira e tau. A rahi noa ai outou, e hiti mai te faahemaraa no te tamata e aore râ no te hi'opo'a i te mau ohipa viivii. Eiaha e rave i te reira !

Te parau faufaa, o te *haavîraa ia*—te haavîraa ia'na iho. Te *haavîraa* e tu'ati ia te reira i te parau no te *pîpî* e aore

râ *te taata pee*. A riro ei pîpî-taata pee no te Faaora, e e ora mai outou.

E mana'o paha te tahi o outou e, « ua topa a'ena vau i roto i tera e aore râ i tera hapa rahi. Ua taere roa no'u ». Aita i taere roa.

Ua haapiihia outou i te fare e i te haapiiraa evanelia no ni'a i te Taraehara a Iesu Mesia. E au te Taraehara mai te hoê tao'a tumâ. E nehenehe i te reira e tumâ roa i te mana'o faahapa e te mau mea atoa e faatupu ra i te mana'o faahapa.

E mauui pae varua te mana'o faahapa. Eiaha e vaiiho haere noa i tera mauui. A faaore i te reira. A haamo'e roa i te reira. A tatarahapa, e aita ana'e e nava'i, a tatarahapa faahou e faahou â e faahou â e faahou â e tae roa'tu e, ua ti'a ia outou—eiaha râ te enemi—ia arata'i ia outou iho.

E tae mai te hau hopea ore na roto i te tatarahapa-pinepine-raa

E au te oraraa mai te hoê ana'iraa no te mau tamataraa e no te mau hapehape. A tuu i te « tatarahapa-pinepine-raa » i ni'a i ta outou tapura ohipa. E faatae mai te reira i te hau rahi eita e nehenehe e hoo mai e te faufaa o te ao nei. Te haaro'aro'araa i te Taraehara, o te reira paha te parau mau faufaa roa a'e e nehenehe ta outou e haapii mai i to outou apîraa.

Mai te peu e, te amui ra outou e te tahi feia o te huti nei ia outou i raro eiaha râ i ni'a, a faaea noa i reira e a tau i te hoa. E ti'a otahi noa paha outou ma te mana'o otare atoa. Teie atura ia te uiraa, « Ia vai noa oe e oe ana'e iho, tei te hoa maitai anei oe ? »

E riro paha ei ohipa fifi ia tau i te hoê ohipa matauhia tei mau roa i roto ia outou. Noa'tu râ, tei ia outou ra te puai. Eiaha e faatopa i te morare. Ua haapii te peropheta Iosepha Semita e, « te mau taata ato'a e tino to ratou e mana ia to ratou i ni'a i te mau taata aita to ratou e tino ».³ E nehenehe ta outou e pato'i i te faahemaraa !

Eita paha outou e faaû tino atu i te enemi ; eita oia e faaite mai ia'na mai te reira te huru. Noa'tu râ, ahani noa'tu e haere tino mai oia ia outou ra no te tamata ia outou e no te faahema ia outou, e mana to outou i ni'a ia'na. E nehenehe ta outou e faahiti i to outou ti'amâraa, ei reira, aita e rave'a ta'na maori râ te vaiihoraa ia outou.

A haafauaa i te mau haamaitairaa no te haapiiraa evanelia.

E ere outou i te taata noa. E mea taa ê outou. E mea faahiahia outou. Nahea vau i ite ai i te reira ? Ua ite au i te reira no te mea ua fanauhia outou i te hoê taima e i te hoê vahi i reira te evanelia a Iesu Mesia e nehenehe ai e tomo

i roto i to outou oraraa na roto i te mau haapiiraa e te mau ohipa a to outou utuafare e a Te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea Nei. Mai ta te Fatu Iho i parau mai, « te ekalesia parau ti'a ana'e e te mea ora i ni'a i te ao paatoa nei » (PH&PF 1:30).

Te vai faahou atu ra te tahi mau faaiteraa e ti'a ia faahitia, atira noa'tu, ua ite outou i te mea e ti'a ia outou e te mea atoa eita e ti'a ia outou ia rave i roto i to outou oraraa. Ua ite outou i te mea tano e te mea hape e eita e ti'a ia faauehia outou i roto i te mau mea atoa.

Eiaha e haamau'a i teie mau matahiti haapiiraa evanelia. A haafauaa i teie haamaitairaa rahi ta outou ia apo mai i te mau haapiiraa tumu a te Ekalesia e i te mau haapiiraa a te mau peropheta. A haapii i te mau mea faufaa a'e. E haamaitai te reira ia outou e i to outou huaai i roto i te mau u'i e rave rahi a muri a'e.

Eita e rahi roa te matahiti e ma'iri, e faaipopo outou e e fanau outou i te mau tamarii, e faaipopora e ti'a ia taatihia i roto i te hiero. Ta matou nei pure, o teie ia, e ti'a outou, i te taime ti'a e ma te hau atoa, ei ho'e utuafare no te paroisa e aore ra na te amaa.

A haere i mua ma te tiaturi e te faaroo

Eiaha e mata'u i to ananahi. A haere i mua ma te tiaturi e te faaroo. A haamana'o i taua horo'araa hanahana ra no te Varua Maitai. A haapii ia pee i te reira. A haapii ia imi i te reira. A haapii ia ora ia au i te reira. A haapii ia pure tamau noa na roto i te i'oa o Iesu Mesia (hi'o 3 Nephi 18:19–20). E tia'i mai te Varua o te Fatu ia outou, e e haamaitaihia outou.

Te vai nei to matou faaroo hohonu e te rahi ia outou na.

Te faaite nei au i to'u iteraa papu ia outou—ho'e iteraa ta'u i farii i to'u ap'ira. E aita outou i huru e i te tahi e ia'u iho nei. E ti'araa mana to outou i teie iteraa e i teie faaiteraa mai te tahi atu taata. E tae mai te reira ia outou ia faaitoito outou ia noaa mai te reira. Te pii nei au i te mau haamaitairaa a te Fatu i ni'a ia outou—te mau haamaitairaa o taua iteraa ra ia tae mai i roto i to outou oraraa, no te arata'i ia outou a patu ai outou i te ho'e ananahi oaoa. ■

Mai roto mai i te a'oraa no te haaparareraa no te hanereraa o te matahiti o te haapiiraa evanelia (Séminaire) tei horo'ahia i te 22 no tenuare 2012.

TE MAU NOTA

1. Hi'o « Te utuafare : E Poro'i i to te Ao nei », *Liahona*, Novema 2010, 129 ; hi'o atoa Mose 3:5 ; Aberahama 3:22–23.
2. Gordon B. Hinckley, « What Are People Asking about Us? » *Ensign*, Novema 1998, 71.
3. *Te mau Haapiiraa a te mau Peresideni o te Ekalesia : Josepha Semita* (2007), 241.

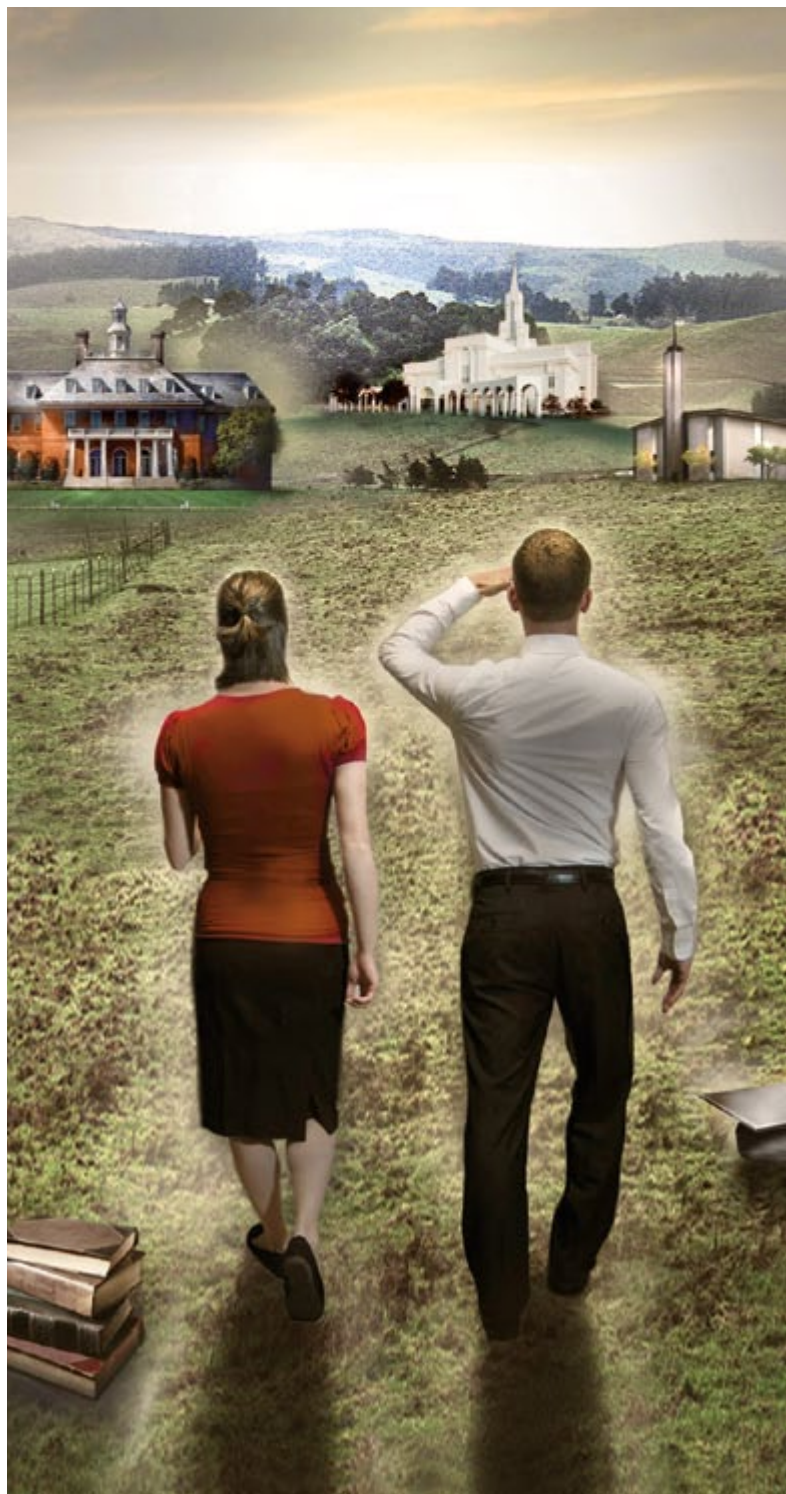

Hi'o i te taatoaraa o te a'oraa

A hi'o e aore ra a faaroo i te taatoaraa o te a'oraa a te peresideni Packer i ni'a i te seminary.lds.org/history/centennial.

Eiaha e haamau'a i teie mau matahiti haapiiraa evanelia. A haafauaa i teie haamaitairaa rahi to outou ia haapii i te mau haapiiraa tumu o te Ekalesia e i te mau haapiiraa a te mau peropheta. A haapii i te mau mea faufaa a'e.

UA PURE AU NO TE ANI I TE ITOITO

Emelo to'u na metua no te Ekalesia, tera râ e ere raua i te mea itoito roa. I te tahi mau taima e tupu mai te manianiaraa no te mea te mana'o ra raua e, e na mua te taima utuafare i te tahi atu mau mea—na mua i te haereraa i te pureraa, te raveraa i ta'u mau piiraa a te Ekalesia e te raveraa i te tahi atu mau ohipa.

No te mea e ti'a faatere au i roto i te Paraimere e e melo atoa ho'i no te pŭpŭ himene a te paroisa, e haataupupu rii ta'u mau apooraa no te Ekalesia i ta'u mau hopoi'a i te fare. I te hoê mahana te faaineine ra vau no te haere i te haapuroraraa no te amuiraa rahi i ô i ta matou fare pureraa i Antananarivo, ua faahamana'o mai to'u na metua e, e taata tei to matou nei fare.

« Na oe e ma'iti, te utuafare e aore râ te Ekalesia », te parau ia a to'u metua vahine ia'u. « E faaea oe ia matou ra e e ma'iri oe i te amuiraa, aita ana'e, e haere oe i te amuiraa e faautu'araa ta oe araua'e ».

Ua faaoti atura vau e, eiaha e maniania e to'u metua vahine. Ua rave râ vau i te tahi taima no te ani i te Metua i te Ao ra ia horo'a mai ia'u i te itoito e te puai. Ua ani atoa vau Ia'na ia tauturu mai ia'u ia ite e, eaha te rave. E faaea anei au i te fare e to'u utuafare e aore râ e haere atu vau i te fare pureraa no te faaroo i te reo o te peropheta ?

I te otiraa ihoa ta'u nei pure, ua ite au i te faaûruraa a te Varua Maitai.

Ua ite au i te faaitoitoraa a te Varua ia'u ia parau i to'u metua vahine i te faufaa rahi no'u ia haere e faaroo i te peropheta. Ua tae mai te mana'o i roto ia'u e, e ti'a ia'u ia parau ia'na e, e farii au i te parau a'o paari eiaha no to'u noa oraraa i teie mahana, no to'u atoa râ ananahi.

E nehenehe te Atua e rave i te ohipa maere, e ua tamârû Oia i te aau o to'u na metua e ua tuu raua ia'u ia haere i te amuiraa rahi ma te faautu'a ore. Ua riro teie ei iteraa faahiahia mau i roto i to'u nei oraraa. Ua haapapû mai te reira ia'u i te parau mau o te papa'iraa o te na ô nei e, « E na

I te otiraa ihoa ta'u nei pure, ua ite au i te faaûruraa a te Varua Maitai i te faaitoitoraa mai ia'u ia parau i to'u nei metua vahine i te faufaa rahi no'u ia haere e faaroo i te peropheta.

roto i te mana o te Varua Maitai e ite ai outou i te parau mau i te mau mea atoa ra » (Moroni 10:5).

Ua ite au e, mai te mea e faatumu tatou i ta tatou mau ohipa i ni'a i te mau parau tumu o te evanelia e e faaroo tatou i te Varua, e nehenehe ta tatou e oaoa noa i roto i ta tatou mau ma'itiraa. Ua haapuiai teie ohipa i to'u nei iteraa papû e, tei ô nei te Atua no tatou e te tauturu nei te Varua Maitai ia tatou i roto i to tatou nei oraraa. ■

Fy Tianarivelo, Madagascar

NO REIRA MAI AU

Na mua a'e a tomo mai ai au i roto i te Ekalesia, e mea oto noa to'u nei oraraa. I muri mai i te faataaraa o to'u na metua i te hituraa o to'u nei matahiti, ua mau to'u metua tane i te fare auri. E inu ava ta to'u metua vahine ohipa e ua mo'e roa ia'na te mau mea faufaa no'na. Ua tuuhia vau i roto i te hoê utuafare faamu.

No teie mau ohipa, oioi rii a'e au i te paariraa i te tahi atu tamarii no to'u matahiti. I to'u nei aau, aita to'u ti'araa i tera vahi, e no reira, pinepine au i te faaorure hau. Te apî noa ra vau, ua haamata vau i te pupuhi i te avava e i te rave atoa i te tahi atu mau mea o ta'u e ite nei i teie nei e, aita te reira i au i te Parau Paari. Ua mana'o papû roa vau e, e oraraa manuia ore tei mua ia'u.

Te hoê noa mea i reira vau i te iteraa i te oaoa, o te tautururaa ia i te taata—mai te tamâraa na piha'i iho ia ratou e aore râ mai te faarooraa i te mau aamu no to ratou oraraa. Ua hiaai roa vau ia ite mai te taata e, e nehenehe ta ratou e turu'i i ni'a ia'u. I te hoê matahiti, ua reva vau no te tau faafaearaa e ua farerei atura vau i te hoê vahine ruhiruhia o ta'u i faaoti e tavini atu na roto i te faarooraa ia'na. E Kerestetiano oia e ua haamata a'era oia i te paraparau mai ia'u no ni'a i te ohipa faaroo.

Aita ho'i au i tiaturi roa a'enei i te Atua. I te tahi taime, ia tae mai te mana'o e, *peneia'e* te vai ra Oia, ua faahapa vau Ia'na no te mau fifi ta'u i faaruru na. Tera râ, i to teie vahine faati'araa mai i te faufaa rahi no te faaroo i te Atua, ua haamata vau i te uiui haere. Hou vau i faaru'e ai ia'na, ua parau mai oia i te hoê mea taa ê mau : « Te pee nei te mau Momoni i te mau faaueraa a te Atua ».

Aita a'enei au i faaroo i te parau no te mau Momoni, no reira, ua ho'i au i te fare, ua haere i ni'a i te itenati e imi atura. Pia mai nei te taha itenati Mormon.org e ua poro'i a'era vau i te hoê Buka a Moromona. Afa'i mai nei te mau misionare i te hoê buka i te tahi noa tau mahana i muri mai.

Aita roa vau i papû maitai e, ua nehenehe anei ta'u e tiaturi i te Atua, tera râ ua tauturu te mau misionare ia'u ia ite mai e, eiaha noa e nehenehe ta'u e tiaturi Ia'na, e nehenehe atoa râ ta'u e matau roa Ia'na. A haamata ai au i te pure e i te tuatapapa i te Buka a Moromona, ua ite a'era vau e, tei ni'a vau i te hoê tere nehenehe no te imi i te oaoa. Ua faaea vau i te pupuhi i te avava. Ua faaea vau i te faahapa i te Atua e ua haamata vau i te haamuruuru Ia'na no te mau mea maitai i roto i to'u nei oraraa. Ua ite a'era vau e, ua mamae Ta'na Tamaiti no ta'u mau hara e no te mau mau atoa ta'u i farii. I te 28 no atopa 2007, ua bapetizohia vau i roto i Ta'na Ekalesia.

Ahani e, aita vau i ite roa mai i

to'u iho tauraa, mai te vare-noa-raa i te oaoa, eita atoa ia vau e mana'o e, e nehenehe te reira e tupu. I teie mahana, ua here au i ta'u piiraa i roto i te Paraimere e ua maururu roa vau i te fariiraa i te hopoi'a ia tauturu i te faanahoraa i te hoê ohipa taviniraa i te hoê amuiraa na te feia apî paari i te fenua Pologne. No te mea ua nehenehe ia'u e tauturu pinepine i te tahi taata na roto i te taviniraa i roto i te Ekalesia, ua rahi atu â ia te oaoa ta'u i ite mai i roto i te evanelia a Iesu Mesia. Ia rave au i te hoê mea i teie nei, e rave au i te reira ma te here mau maoti Iesu Mesia. Te tiaturi nei au e, e mea nehenehe te oraraa e noa'tu e, e tamataraa ta tatou, mai te peu e pee tatou i te Faaora, eita roa tatou e mo'e.

Ua tano ihoa te vahine ta'u i farerei : Te faaroo i te Atua, *e mea* faufaa rahi roa ino. Eita tatou e ite mai i to tatou ti'araa i roto i teie nei ao mai te peu eita tatou e matau Ia'na. Ua maururu roa vau no te iteraa mai i te hoê vahi no reira mai au. ■

Dorota Musiał, Pologne

Ua parau mai oia i te hoê mea taa ê mau : « Te pee nei te mau Momoni i te mau faaueraa a te Atua ».

A PARAU MAI NA NO NI'A I TA OE EKALLESIA

I roto i te hoê tere no te haere e farerei i to'u nei tuane, te parahi ra vau i te muriraa o te manureva i reira te mau tuati e parahi ai. Na piti apaparaa parahiraa i reira, e fariu ia te tahi i te tahi.

Ua faaite atu vau i to'u i'oa i te mau taata e parahi ra i reira e ua parau atura vau e, e haere atu vau i te fare haapiiraa tuatoru Brigham Young University. Ua parau mai ra te tane i mua ia'u e, e hoa rahi to ta'na tamahine tei reva atu i ta'na misioni. Ua matau rii ta'na tamahine i te Ekalesia, no'na râ, aita roa'tu ia to'na e iteraa no te reira. Parau oioi mai nei te tuati manureva e, eita roa ona e tomo i roto i « tera ekalesia » no te mea te haafauaa ore nei te reira i te mau vahine. Parau mai nei tera tane e, ua faaroo atoa oia i te tahi parau mai te reira—e au e, e ti'araa iti a'e to te mau vahine Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei i to te mau tane, e eita ta ratou e nehenehe e farii i te autahu'araa e aore râ e faatere i te mau putuputuraa, e na te tane e faatere i te Ekalesia.

I reira, fariu mai nei ia'u ma te ui mai e, « Eaha to oe mana'o no ni'a i te reira ? » Hi'o pauroa mai nei na taata e hitu i ni'a ia'u e tia'i atura.

Haamata a'era to'u mafatu i te otu'itu'i. I to'u tamariiraa, ua tamau aau vau i te mau Hiro'a Faaroo ma te mana'o i te hoê fare-reiraa mai teie te huru, e i to'u tau-re'are'araa, ua haapiipii au nahea i te faaite atu i to'u iteraa papû no ni'a i te orama a Iosepha Semita e no ni'a atoa i te Buka a Moromona. E i ô, aita roa'tu ia vau i ite e, nahea i te pahono i te uiraa a teie taata. Pure atura vau i roto ia'u ia arata'i mai te Metua i te Ao ra ia'u.

I reira, parau atura vau i te mau

parau matamua i puta mai i roto i to'u feruriraa : « Aita roa'tu outou i faaroo a'e no ni'a i te Sotaiete Tauturu ». I te hoho'a o to ratou mata, ua papû maitai aita roa'tu.

Ua faaite atura vau e, « Te tere apipiti nei te autahu'araa e te mau vahine, e melo pauroa ho'i ratou no te Sotaiete Tauturu ». « Te vai ra ta matou hoê peresideni no te Sotaiete Tauturu e na'na e arata'i i te mau ohipa a te mau vahine i roto i te Ekalesia na te ao atoa nei. Te hopoi'a a te mau vahine, o te faatupuraa ia i te mârû e te aroha i roto i te oraraa o te mau melo, i roto ihoa râ i te oraraa o to ratou utuafare ».

Te faaroo maite ra te tari'a o te mau taata i piha'i iho ia'u.

« Te ora nei tatou i te hoê tau huru ê, te hinaaro nei te tahi mau vahine i te

mau vahine ia ohipa e ia feruri e ia riro mai te mau tane te huru. Te tiaturi nei râ matou e, ua faataa te Atua i te mau hopoi'a. Te tia'i nei matou i te mau vahine ia riro mai ei feia faatere i rotopu i te mau vahine e ia apipiti atu ei feia faatere i roto i to ratou nei utuafare. Te turu'i rahi nei te mau tane i ni'a ia matou no te tauturu mai i roto i teie mau tuhaa ohipa. E aifaitoraa ti'a teie. Na te reira e haamanuia i ta matou mau faanahoraa Ekalesia e to matou mau utuafare. E te tiaturi mau nei matou e, aita te tane i taa ê i te vahine, aita atoa te vahine i taa ê i te tane i te Fatu nei (hi'o 1 Korinetia 11:11). Te tiaturi nei matou e, aita to matou ti'araa i hope roa aita ana'e te tahi. Aita matou e tiaturi nei e, ua hamanihia matou no te umeumeraa te tahi i te tahi, no te tururaa râ te tahi i te tahi ».

Ua parau atura vau i te mea matamua i matara mai i to'u feruriraa : « Aita roa'tu outou i faaroo a'e no ni'a i te Sotaiete Tauturu ».

Ua ite au e, ua haamaitahia vau i te otiraa taua tau'araa parau. Ua ite au e, te mau parau i matara mai, no ô mai ia i te Varua ra. I to'u mana'o, ua farii maitai mai teie mau taata i ta'u tatararaa. Ua parau maira tera taata ia'u, « A parau faahou mai na no ni'a i ta oe Ekalesia ».

I reira, no na hora e piti i muri mai, ua oaoa roa vau i te paraparauraa atu no ni'a i te Faaho'i-faahou-raa mai, i te pahonora a i te mau uiraa, e te faaiteraa i to'u nei iteraa papû no ni'a i te evanelia o ta'u e here nei. ■
Shauna Moore, Virginia,
te mau Hau Amui no Marite

EAHA TA'U E MA'ITI, TE OHIPA E AORE RÂ TE EKALESLIA ?

Ua faaipoipo maua ta'u vahine i te matahiti 1981 i te hiero no Tokyo Japon. I muri mai i te faaipoiporaa, e ere to maua oraraa i te mea ohie roa i te omuaraa. Ua maururu roa vau i te raveraa i te ohipa, ua fifi noa râ maua i te pahono atu i ta maua mau haamau'araa.
Ua ani maua i te Metua i te Ao ra i te tauturu e ua rave maua tei noaa ia maua no te tape'a ia tae i te hopea ava'e ma te aufau atoa i ta maua tufaa ahuru. Ua ite maua e, mai te mea e tiaturi maua i te Fatu, Na'na e faafana'o mai.

I te hoê hepetoma, ua faaite mai ta'u vahine e te tahi hoa i te tahi api parau

te tapupuhia i roto i te ve'a papa'i. E parau faatiani te reira no te hoê ohipa ei orometua haapii reo peretane.

Ua haponu vau i ta'u parau tuaoraraa (CV) i te taiete e ua titauhia mai au no te hoê uiuiraa. I te otiraa te uiuiraa, ua parau mai te taata uiui e, « Ua papa'i oe i roto i ta oe parau tuaoraraa e, ua horo'a oe i to oe taime no te tavini ei misionare no Te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea Nei. Te auraa ra, te haere nei oe i te pureraa i te mahana sabati, e ere anei ? Ahani e ma'iti oe, e haere i te pureraa e aore râ e haere i te ohipa i te mahana sabati, eaha ta oe e ma'iti ? »

E uiraa fifi roa teie no te mea ho'i ua hinaaro roa vau i te hoê ohipa maitai a'e. Atira noa'tu, ua pahono vau, « e haere au i te pureraa ».

Ma te ataata rii, na ô mai nei te taata ui e, « Na reira ia ». I reira, haamaururu mai nei oia ia'u e parau papû mai nei e, e rave te taiete i ta'na faaotiraa i tera ra pô e na'u e taniu-niu no te faaroo i te parau apî. I to'u haereraa i rapae i te piha, ua mana'o roa vau e, aita vau i manuia.

I tera ra pô, i te hora no te taniu-niuraa, ua patapata vau i te numera o te taiete ma te ri'ari'a rahi.

« Eaha atura te parau apî no te uiuiraa ? » Ua ani au i te papa'i parau. « Aita vau i manuia, e ere anei ? »

Ua maere roa vau e te oaoa ho'i i ta'na pahonora.

Na ô mai ra oia e, « Te hinaaro nei matou ia ani ia oe ia ohipa no matou ».

Hoê ava'e i muri mai, ua ite a'era vau e, no te aha vau i farii ai i teie ohipa. Ua faataa mai te papa'i parau e, te taata uiui, te ora nei oia i te hoê fare fatata noa i te mau misionare tamau no te Ekalesia. Ua hi'o pinepine oia i te mau misionare i te taahi-itoitoraa i to ratou pereoo taataahi no te haere i ta ratou ohipa i te po'ipo'i.

Ua ui mai te taata uiui ia'u, « Ahani e ma'iti oe, e haere i te pureraa e aore râ e haere i te ohipa i te mahana sabati, eaha ta oe e ma'iti ? »

« Ua tiaturi oia e, no te mea tei roto atoa oe i tera ekalesia, e ohipa itoito atoa oe mai teie mau misionare i ohipa no ta ratou ekalesia », ta'na ia parau. « Ua fana'o oe ! »

Mai te reira â taime, ua nava'i noa to maua nei utuafare i te mea e au no matou.

Ia feruri ana'e au i teie ohipa ma'itiraa, e tae mai te itoito e te tamahanahana. Ua ite au e, e faa-ohipa pinepine te Atua i te tahi atu taata no te haamaitai i Ta'na mau tamarii. Eita e nehenehe ta'u e faaite hope roa i te maururu i to'u nei aau no ta'u vahine e to'u hoa, no to raua faaûrurua ia faaite mai i teie api faatiani ia'u, no teie mau misionare itoito rahi e to raua hi'oraa maitai roa, e no to tatou Metua i te Ao ra tei i te aroha e te here e te mana'o aupuru, tei Ia'na ra te puai maere no te faariro i ta tatou mau iteraa ei maitai no tatou. ■
Kenya Ishii, Japon

Te viivii-ore

I ROTO I TE HOÊ AO VIIVII

Ua farerei te mau ve'a o te Ekalesia i te hoê pūpū feia apî paari na te mau vahi rau o te ao nei no te tauaparau i te mau tamataraa e te mau haamaitairaa ia ora ma te viivii-ore i roto i te hoê ao aita e haafaufaa ra—e o te faaoo atoa nei—i te viivii-ore. Ua ite matou i te faateiteiraa e te faaiururaa i roto i ta ratou mau tau'araa parau matara e te haavare ore e no roto roa mai i te aau ; e te tiaturi nei matou e, e ite atoa mai outou i roto i ta ratou mau parau i te tahi mea no te tauturu ia outou ia haapapū i te huru mo'a o te faaiipoiporaa e o te parau no te herehereraa.

No te mau taata e rave rahi e faati'a ra i te peu morare ore, eaha te mau parau mau o te evanelia e tauturu nei ia outou ia vai mâ noa i te pae morare ?

Martin Isaksen, Norvège : Te parauhia nei i roto i te mau papa'iraa mo'a ia vai viivii-ore. Ua nava'i tera no'u.

Lizzie Jenkins, California, te mau Hau Amui no Marite : E faaotiraa papū te viivii-ore. E ti'a ia oe ia ora i te reira. E huru oraraa te reira.

Liz West, Peretane : Te papūraa o vai au, te maramaramaraa e, e ere noa tera mahana te hopea o te oraraa e aore râ tera pô te hopea, na te reira e tauturu rahi nei ia'u. Te opuaraa no te faoraraa—noa'tu e i to'u apīraa aita i roa ia'u i te tatarā papū mai i te reira—e mea tauturu mau ia. Te faanahora no te faaiipoiporaa mure ore, e mea faahiahia ia ! Ua taa ana'e i te taata i teie faaotiraa papū, e ite mai

ratou i te faahiahia rahi i te mea e, ua tuu mai te Atua ia tatou i ô nei i roto i te mau utuafare e ua horo'a mai ia tatou i te mau faaueraa ia nehenehe ia tatou ia faaea hau e ia vai oaoa atoa ho'i. Ia ora vau i teie mau parau tumu o te evanelia e ia faaite au i te reira i to'u mau hoa, ma te parau e, « Eita vau e inu » e aore râ « Eita vau e haere i tera arearearaa » e aore râ « Eita vau e rave i tera mea », e faatura ratou ia'u. E i te hopea roa e tapiri noa mai ratou ia'u. Te maramaramaraa e, e mea faufaa vau ei tamarii na te Atua e te maramaramaraa atoa, ua ite te Metua i te Ao ra o vai au e te aupuru nei ho'i ia'u, ua riro ia te reira ei puai rahi no'u.

Anna (Any) Vlasova, Russie : E tauturu rahi mai te mana'o e, e tuhaa vau no te hoê utuafare i te ra'i. Te here nei au e te faatura nei au i te Atua e eita vau e hinaaro Ia'na ia haamâ mai i te mau ma'itiraa ta'u e rave nei.

Kaylie Whittemore, Floride, te mau Hau Amui no Marite :

Te mana'o papū nei au e, na te maramaramaraa i te huru mo'a o te mau utuafare i horo'a mai ia'u i te faaotiraa papū maitai ia ora i te ture no te viivii-ore. Te tahi atoa mea, o te iteraa ia, ia ofati noa'tu vau i te mau faaueraa, e topa mai te mau faautu'araa mauuiui, o ta'u ho'i e ore e hinaaro nei.

Falande (Fae) Thomas, Haiti :

Ua feruri rahi au i te parau a te taata e, « No te aha e tia'i, tei mua noa nei ho'i ia tatou ? » E ua feruri au no ni'a i te maoraraa o teie huru popou. E mea au a'e na'u ia ora i te ture no te viivii-ore e, e i te taperaa mahana, e mea hau noa vau.

Hippolyte (Hip) Kouadio, Côte d'Ivoire :

Te hoê mea tei tauturu rahi mai ia'u, o te poro'i ia no ni'a i te utuafare : « Te faaite atu nei â matou e... te mana mo'a no te hamaniraa i te taata ia faaohipahia ia i rotopu ana'e iho i te tane e i te vahine o tei faaiipoipohia mai te au i te ture ».¹

Te tahi atoa mea e tauturu mai nei, o te huru ia ta te mau Taea'e e haapii mai nei i te viivii-ore ia matou. E faaara ratou ia matou nahea te peu morare ore e haamata nei e te haapii nei ho'i ia hamani ino matou i te tino, te hamani ino nei ia matou i te varua. Ua haapii mai Elder Jeffrey R. Holland e, ua aufau te Faaora i te hoo no tatou ia roa ia tatou i te tino apî i te taime no te ti'a-faahou-raa. Te rave'a e nehenehe ta tatou

« Ua aufau te Faora i te hoo ia ti'a ia tatou ia farii i te hoê mahana, i te hoê tino ti'afaahou. Te rave'a e nehenehe ai ta tatou e haamau-ruuru rahi atu no te hoo Ta'na i aufau, o te tape'a-mâ-raa ia i to tatou nei tino. »

e haamauuru rahi atu no te hoo Ta'na i aufau, o te tape'a-mâ-raa ia i to tatou nei tino.²

Liz : Te haamana'o ra vau i te hoê tau'araa parau e te tahi taata i te 15raa o to'u matahiti. Ua paraparau maua no ni'a i te mea e, aita vau e tiaturi nei i te parau no te herehere-raa na mua a'e i te faaipoiporaa, e te haamana'o nei au i to'na parauraa mai e, « Eaha atura ia mai te peu e tupu noa mai te reira ? Eaha atura ia mai te peu i te hoê pô... ? » Ua ite râ vau na'u te ma'itiraa. Eita te mau mea e « tupu noa mai ».

E mea maere roa no'u, ua horo'a mai te Metua i te Ao ra ia tatou i te ti'amâraa e te mau faaueraa e ua tuu ihora ia tatou e na Satane e rave i ta'na e hinaaro no te ruuru e no te haavî mai. Ta to'u hoa e parau ra no ni'a i te taime e « tupu noa mai », te parau nei ia oia no te mau arearearaa i reira te mau taata e inu ai e e arapae ai. No reira aita vau e tomo nei i roto i te reira mau huru vahi. Eiaha te ma'itiraa ia ravehia i te hopea roa i te parauraa outou e, e, e aore râ, aita. E rave i te ma'itiraa na mua roa, ia ui outou ia outou iho, « E haere anei au i tera arearearaa ? »

Rahi roa te taata, mai te mea eita ratou e feruri i te mau mea na mua roa a'e e eita atoa e feruri i te mau faautu'araa, e rave ia ratou i ta ratou atoa e hinaaro i tera iho taime. Ia parau râ outou, « Teie te mea ta'u e hinaaro i te hopea ; no reira e rave au i teie mau ma'itiraa », ei reira e ape outou i te mau fifi.

Ua parau outou no te ti'amâraa e te mau faaueraa. E tauturu anei râ te mau fafauaraa—te mau fafauaraa no te baptizoraa e no te hiero—ia ora outou i te mau faatureraa ?

Fae : Te feruri nei au i to'u oraraa na mua i to'u baptizoraa e te ite nei au i te auraa rahi a'e o te oraraa i teie

nei ua rave au i te mau fafauaraa. E mea faahiahia roa te faaoreraa o to tatou hapa na roto i te Taraehara. Ia haamana'o vau i ta'u mau fafauaraa, e feruri au nahea e nehenehe ta'u e tatarahapa, e nehenehe ta'u e riro maitai a'e e e nehenehe ta'u e haere noa i mua.

Anya : I te hiero ihoa râ oe e farii ai i te hi'oraa mure ore. Te tauturu nei te hiero ia tatou ia feruri i te mure ore e eiaha noa i te mahana no teie nei, e na reira e rave oe i te mau ma'itiraa paari a'e.

Lizzie : E rave rahi taime, e mana'o nei tatou e, e mea ino te herehereraa, aita roa'u ia. E ti'a noa te reira ia haamanahia e te mana faatere ti'a, i te taime ti'a e e te taata ti'a. Tera ia te mau fafauaraa. Te rave nei ia oe i te mau faaotiraa papû. E parau oe, « Ua ineine au no tera taahiraa i roto i to'u nei oraraa ». E tauturu te mau fafauaraa ia'u nei no te mea ua ite au e, te rave nei au i te mau mea ia au i te tereraa tano no'u nei. E ua ite au e, mai te mea e rave au i te hinaaro a te Metua i te Ao ra, e oaoa vau.

Jonathan Tomasini, France : Aita to'u mana'o hau i mua ia'u iho nei e aita atoa i mua i te Atua ahani e ofati au i ta'u mau fafauaraa. Te tauturu nei te mau fafauaraa o te faaipoiporaa ia'u ia ite e, ua hinaaro vau i te pûpû no ta'u nei vahine i te hoê tane e nehenehe e haavî ia'na iho, tei faaineine ia'na iho ia riro mai ei tane maitai e o tei tape'a mâ noa ia'na.

E rave rahi mana'o pato'i i roto i te ao nei—e rave rahi e mea navenave e te fifi ia taa maitai—no te parau e, ua hope te tau no te viivii-ore. Eaha te mau mana'o pato'i ta outou i faaroo e e nahea outou i te pahonora ia ratou e tamatamata nei i ta outou mau faatureraa ?

Lizzie : I te matahiti hopea i te haapiiraa tuarua, te haamana'o ra

TE FAA- TURERAA E TE TAVIRI

« Aita te
[faatureraa] i

taui, oia ho'i, eiaha ia taoto na mua a'e i te faaipoiporaa e ia mau papu i te faaipoiporaa e amuri noa'tu. Aita paha tatou i tu'ati i ni'a i to te ao nei, ua haafaufaa-ore-hia paha te mau [faatureraa], e e rave rahi ana'e atu â mau [fariiraa], eita tatou e [farii], eita ta tatou e nehenehe e [farii]...

« Ua horo'ahia i ia outou te horo'a no te Varua Maitai. Te vai ra te mau muhumuhuraa e te faaararaa ia outou ia rave ana'e outou i te mau faaotiraa. E nehenehe ta te Varua Maitai e arata'i ia outou ia atea i te peu iino e ia faaho'i mai ia outou i ni'a i te e'a parau-ti'a. Eiaha roa ia mo'ehia ia outou ei mau tamarii tamaroa e ei mau tamahine outou na te Atua. Eita o Satane e nehenehe e taamu'amu ia outou. Tei ia outou ra te taviri no te tatara-haparaa no te tatara i te fifi o te uputa ».

Peresideni Boyd K. Packer, peresideni no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo, « Ua faati'ahia te faanahonahoraa o te parau mau », *Liahona*, Novema 2003, 26.

vau i te hoê orometua tei horo'a ia matou i te tahi mau « parau tauturu ». Ua faaipoipo oia i te hoperaa ihoa ta'na haapiiraa tuarua, e aita i manuia i te hopea, no reira te parau ra oia ia matou e « e rave rahi i'a i roto i te moana ». Ua faataa mai oia e, e rave rahi mea e ti'a ia matou e tamata atu, e rave rahi ti'a e nehenehe e tamata atu. Te haamana'o ra vau e, ua huru ê roa vau i tera parau a to'u orometua. Mai te reira â taime ua mana'o vau, e, e rave rahi taata, tera râ aita vau e hinaaro nei e rave rahi taata !

Jonathan : Ua parau mai te tahi taata ta'u i matau e, ia haamata oia i te faahinaaro i te hoê tamaroa, e hinaaro oia ia ite e, ua tu'ati anei oia e tera taata no te herehereraa. Ua horo'a mai oia i te hi'oraa no te hoê taata ta'na i arapae e ta'na i au maitai, i muri mai to'na taotoraa ia'na, aita oia i mana'o faahou e, ua tu'ati maitai raua e ua faaru'e atura ia'na. Ua faaohipa oia i te reira ohipa ei mana'o pato'i no'na, e ia hi'ohia ana'e, e mea navenave te reira. I te hopearaa, ua faataa vau ia'na e, te tiaturi nei au e, e nehenehe ta oe e haamatau maitai i te tahi taata na roto i te tahi rave'a ê, e mai te mea e na reira oe ma te faatupu i te tiaturiraa a ora noa ai i te ture no te viivii-ore, e rahi mai â te tu'atiraa ia faaipoipo orua.

Anyia : Te mana'o pato'i matau roa ta'u e faaroo noa nei o teie ia, ia here na taata e piti ia raua, ua nava'i te reira ; ei reira, e tapa'o noa te herehereraa no te here.

Martin : Teie te tahi mea e puta mai i roto i to'u mana'o ia faaroo vau i te parau « Ua here maua ia maua », o te hoê ia faahitiraa parau a te peresideni Spencer W. Kimball. Te parau nei oia e, pinepine roa te hinaaro taiata e faura mai ia mana'o na taata toopiti e, ua here raua.³ Tera te huru mana'o o te feia e rave rahi ia herehere ratou na mua a'e i te faaipoiporaa : e hinaaro

taiata te reira noa'tu e, ua here raua ia raua. Ahani e, ua here mau raua, e faatura a'e ia raua ia raua, e faaitoito raua ia raua e e farii ihoa raua e, e taime ihoa no te herehereraa. E no'u nei, te herehereraa na mua i te faaipoiporaa, e faaiteraa ia te reira e, eita oe e faaitoito i te tahi e te tahi mai ta oe e mana'o ra. No te mea, aita ana'e ta orua e nehenehe e tauturu i te tahi e te tahi ia ora i ta orua mau faatureraa i teie nei, e nahea ia orua i te paturu i te tahi e te tahi araua'e iho?

Kaylie : Te mau taata aita e tiaturi ra i te Atua, te mana'o nei ratou e, ua hope te tau o te Bibilia e o te ture no te viivii-ore. Te vai ra to'u mau hoa i te fare haapiiraa tuarua aita ratou e ti'aturi i te Atua e aore râ aita e feruri e, te vai ra te Atua—e te vai atoa ra te tahi hoa to'u aita i tiaturi maitai i te mau haapiiraa no ta'na haapa'oraa. E ora noa oia ia au i to'na hinaaro, te mea e tae mai i to'na mana'o, e mea tano ia no'na. No te parau no te herehereraa, i to'na hi'oraa, e ohipa au ia, e te mau mea atoa e opani i te reira ohipa au, e mea hinaaro ore ia.

I to'u mana'o, ua maere roa paha to'u hoa i te mea e, te tiaturi ra vau i te Bibilia e tae noa'tu i te mau faaueraraa a te Atua, e ua tamata noa râ vau i te tauturu ia'na ia maramarama e, i to'u hi'oraa, aita te mau faaueraraa i riro ei opaniraa ; te ora ra vau i te reira no te mea te horo'a mai nei te reira i te oaoa ia'u. Noa'tu aita to maua mana'o i tu, ua faatura râ oia ia'u, e ua vai noa maua ei hoa rahi.

Liz : No teie mau mana'o pato'i atoa te vai nei te pahonora a i roto i te mau parau tumu o te evanelia. Ia ti'aturi ana'e outou e, te vai ra te Atua, ia tiaturi ana'e outou e, te vai ra te hoê opuaraa rahi, ia tiaturi ana'e outou e, te vai ra te taata e here nei ia oe e o te mana'ona'o nei ia oe, e ia tiaturi ana'e outou e, e faufaa rahi i roto ia outou no te mea e tamarii outou na

te Atua—ei reira outou e faairi ai ia outou ei mea faufaa e ei reira atoa outou e faatura ai i to outou tino. Aita ana'e te taata i ite ra e aore râ aita ana'e e tiaturi ra i teie mau parau tumu, e fariu haere ratou i te tahi feia e i te tahi mau vahi no te hi'o e, eaha râ to ratou faufaa.

Eaha te mau faaûruraa e aore râ te mau hi'oraa tei tauturu ia outou ia faaoti papû e, e ora i te ture no te viivii-ore ?

Hip : E hoa tarahu piha to'u tei faaite mai i to'na mana'o papû. I te hoê mahana, te paraparau ra matou no to'na faaipoiporaa e haere mai ra, e ua ani te tahi taata, « Eaha te mau faaotiraa papû e tauturu ia orua ia vai puai noa ? » Teie ta'na pahonoraa, « Te oreraa e haapa'o i te ture no te viivii-ore, e nehenehe te reira e tuino i to maua aua. No reira ua faaoti maua e, eita maua e rave i te hoê mea e haamâ maua ia rave atu i mua i te episekopo

« I to'u hi'oraa, aita te mau faaueraa i te opaniraa ; te ora ra vau i te reira no te mea te horo'a mai nei te reira i te oaoa ia'u. »

e aore râ i mua i to maua mau metua ». Ua mau roa te reira i roto ia'u.

Jonathan : I teie nei tei rotupu vau i te feia apĪ paari, e mea ohie a'e na'u ia faaroo i te mau peropheta e ia feruri hohonu i ni'a i te mau mea ta te feia faatere o te Ekalesia e parau nei. Na mua roa râ, te mana'o nei au e, tei ni'a i to tatou mau metua e to tatou mau utuafare te hopoi'a rahi. E nehenehe ta te Ekalesia e horo'a mai i te haamaramaramaraa e e rave rahi mau mea faahiaha, tera râ, ua tauturu mau ihoa te hi'oraa o to'u utuafare ia'u ia ite e, e ohipa maitai te evanelia e e faoaoa te reira ia tatou.

Liz : A tupu ai au i te paariraa, te melo o te Ekalesia fatata a'e i to'u vahi, tei te hoê ia atearaa e piti hora e te afa, no reira, aita e melo ê atu ia'u nei i te haapiiraa. Te vai ra râ te hoê mea o ta'u i maururu maitai, oia ho'i ia, noa'tu o vau ana'e iho, e haere mai te feia faatere no te faoaoaraa na te feia apĪ ; e haere noa mai ratou no te haapiiraa evanelia ; e haere noa mai ratou no te haapii mai i ta'u haapiiraa—i te taime tata'itahi atoa. Aita roa ratou i parau e, « Hoê noa pihi ta tatou, eita ia tatou e faatupu i te haapiiraa i teie mahana ». Papû roa ia'u e, ua haapii rahi mai au, are'a te mea ta'u e haamana'o ra, aita to'u na feia faatere i ma'iri. E aua'e ratou, ua ti'a ia'u ia farii i te Varua.

I to'u nei mana'o, eita roa e hope ia tatou ia oaoa i te horo'araa o te Varua Maitai. Noa'tu te vai ra to'u na metua e to'u utuafare e to'u feia faatere, ia tae ana'e au i te fare haapiiraa, o vau ana'e iho ia. Tei ia'u ra râ te Varua. No reira, te mau mea atoa e tape'a mai i te Varua i roto i te oraraa o te hoê taata, e riro ia te reira ei tautururaa rahi no teie taata no te haapa'o i te ture no te viivii-ore.

Lizzie : Te hoê o ta'u mau tautururaa rahi roa a'e, o te fariiraa ia i te hoê iteraa papû no'u iho. Aita ana'e

oe i mau papû i roto i te evanelia, e mea ohie roa ia ia rave i te hoê avei'a ê. Ia haamata râ oe na roto i te haapa-pûraa e, e niu paari mau to oe i roto i te evanelia, e pee noa mai ia te mau mea atoa e toe ra.

Hip : Ia hinaaro oe ia haapautuutu i te tino, e haere ia oe e faaetaeta i te tino, e ia faaetaeta oe, e tae mai ia te manuiaraa. Mai te mea e, e faaohipa tatou i te reira i te pae varua, e mea ti'a ia ia tatou ia faaetaeta i te pae varua. E rave rahi ohipa e ti'a ia tatou ia rave no te faaetaeta i te pae varua, te tai'oraa i te mau papa'iraa mo'a e te raveraa i te mau mea atoa ta tatou e nehenehe e rave ia parahi mai te Varua. E ti'a atoa ia tatou ia faati'a i te tahi fâ parau-ti'a e ia ohipa ia taea te reira. Teie râ, ia tae'a teie mau fâ, eita ta tatou e nehenehe e haere tatou ana'e iho. E mea ti'a i te Fatu ia parahi mai i piha'i iho ia tatou. No ô mai Ia'na ra tatou e farii ai i te puai e te Varua no te upootia i ta tatou mau tamataraa. Ei reira tatou e pee ai i te taparuraa a te peresideni Thomas S. Monson :

« Eiaha e vaiiho i to outou mau hinaaro tino ia haamou i to outou mau moemoea. A aro i te faahemaraa.

« Haamana'o na i te parau i roto i te Buka a Moromona : 'E ere roa te parau ino i te oaoa' ».4 ■

TE MAU NOTA

1. « Te utuafare : E poro'i i to te Ao nei », *Liahona*, Novema 2010, 129.
2. Hi'o Jeffrey R. Holland, « Of Souls, Symbols, and Sacraments », i roto *Brigham Young University 1987-88 Devotional and Fireside Speeches* (1988), 77-79.
3. « I te tau no te hara, te tura'ihia nei te here mau i rapae i te uputa ma te vaiiho i te hinaaro taiaia ia tomo mai na te tahi a'e pae. Tauihia te taamuraa ei hiaairaa o te tino e ei hinaaro tino maha ore. Ua farii-roa-hia te haapiiraa tumu ta te diaboloi hinaaro roa ia faati'a mai, oia ho'i ia, e mea ti'a te herehereraa tei haamana-ore-hia » (*Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball [1982], 279).
4. Peresideni Thomas S. Monson, « Ei hi'oraa maitai to oe », *Liahona*, Me 2005, 113.

« Eaha te auraa o te parau ra ia faatura i te autahu'araa o te Atua ? »

Te autahu'araa, o te mana ia ta te Metua i te Ao ra e Iesu Mesia e faaohipa nei no te rave i Ta raua ohipa. Oia te mana rahi roa a'e i ni'a i te fenua nei. Na roto i te autahu'araa, te ravehia nei te mau oro'a, te horo'ahia nei te mau haamaitairaa, te ravehia nei te ohipa hiero, te porohia nei te evanelia e te faatupuhia nei te mau semeio.

Te ti'a nei te feia e mau nei i te autahu'araa no te Faaora, no reira te faatura nei ratou i te autahu'araa na roto i te raveraa i te mea ta te Faaora e rave ahani o Oia teie i ô nei. Te faatura nei ratou i te autahu'araa na roto i te orati'amâ-raa no te reira. Te faatura nei ratou i te autahu'araa na roto i to ratou huru ahui, ta ratou mau raveraa, ta ratou mau parau, ta ratou taviniraa e to ratou atoa ho'i mau mana'o.

E nehenehe atoa ta te feia apî tamahine e faatura i te autahu'araa na roto i te tape'araa i ta ratou mau fafauraa no te bapetizoraa e na roto atoa i te haereraa e te ferurihohonu-raa i te mau oro'a no te autahu'araa mai te oro'a mo'a e te ohipa hiero. E nehenehe ta ratou e faaitoito i to ratou metua tane, to ratou mau taea'e e te tahi atu na feia e mau nei i te autahu'araa na roto i te haapa'oraa i te mau faaueraa e na roto i te ora-ti'amâ-raa no te rave i ta ratou mau hopoi'a o te autahu'araa.

E nehenehe ta tatou paatoa e faatura i te autahu'araa na roto i te tavini-maitai-raa i roto i ta tatou mau piiraa, na roto i te faaturaraa ia ratou e mau nei i te autahu'araa, na roto i te faaturaraa i te ohipa e ravehia ra e na roto atoa i te faaturaraa i te mau oro'a e te mau fafauraa o ta tatou e farii nei na roto i te reira.

A ohipa ei ti'a na te Atua

Ahani e ua nehenehe ia tatou ia maramarama i te faahiahia i te mea e, ua pûpû mai te Atua i teie horo'a ia tatou nei, i reira e ohie mai no tatou te faaturaraa i te autahu'araa : e ohipa tatou ma te mauruuru e e faatura tatou i te mana i tuuhia mai. A ui ia oe iho, ahani e, ua ite te mau taata e faaati nei ia'u e, te mau nei au i te mana o te Atua, eaha ta ratou e mana'o no ni'a i te Atua ? Tera te faaturaraa i te autahu'araa—o te iteraa ia e, e ti'a outou na

te Atua e o te haaraa ia ia au i to outou faito maitai roa a'e no te faaite i te faatura no te tiaturiraa Ta'na i tuu i ni'a ia outou.

Mason R., 19 matahiti, Colorado, te mau Hau Amui no Marite

Ei oraraa mâ to oe

Ei taure'are'a tamahine, ua mana'o vau e, aita e faufaa ia faatura vau i te autahu'araa. Tera râ, e mea titauhia i te feia apî tamahine atoa ia na reira. Te faatura nei tatou i te autahu'araa na roto i te oraraa i te oraraa mâ. Te faatura nei tatou i te autahu'araa na roto i te tautururaa i te feia apî tamaroa ia tape'a mâ noa i to ratou mau mana'o. E oomo tatou i te ahui tano e e paraparau tatou i te mau parau mâ. Na roto i te raveraa i te reira, te tauturu nei tatou i te feia apî tamaroa ia faatura i te autahu'araa, no reira, te faatura atoa nei ia tatou i te autahu'araa.

Marisa B., 14 matahiti, Arizona, te mau Hau Amui no Marite

A rave i ta oe hopoi'a i te Atua

Te rave'a matamua roa no te faatura i te autahu'araa, oia ho'i ia, i to'u iho nei mana'o, te raveraa ia i te mau mea ta te Fatu Iho e rave ahani tei ô nei Oia i ni'a i te fenua nei, no te mea ho'i e, te ti'a nei tatou no Iesu Mesia. Te auraa ra, e rave faaoti tatou i te mau faaotiraa atoa, te mau hopoi'a e te mau fafauraa ta tatou i rave i mua i te Atua i te taime a faatoro'ahia ai tatou i te autahu'araa. Na roto i te faaturaraa i Ta'na autahu'araa, te pee nei tatou i Ta'na faaueraa ia « ti'a mai na i ni'a e ia anaana mai na, ia riro to [tatou] maramarama ei hi'oraa no te mau nunaa » (PH&PF 115:5). Te tauturu nei tatou i te tahi mau taata ia ite e, te vai nei e rave rahi tavini mana a te Atua i ni'a i te fenua nei.

Bismarck B., 18 matahiti, Santo Domingo, République Dominicaine

Ua opuahia te mau pahonoraa no te tauturu e no te hi'oraa, e ere ei mau faaiteraa mana no te haapiira tumu a te Ekalesia.

A faaite i te faatura no te autahu'araa

I to'u nei mana'o, te faaturaraa i te autahu'araa, o te faarahira'a ia i te faatura e te tiaturi i roto i te faaohiparaa i te autahu'araa. Ia itehia ana'e te mau melo no te Autahu'araa a Aarona o te faatura nei i te autahu'araa e te oro'a mo'a mai tei itehia nei i roto i ta matou nei paroisa, ei reira oe e faahiahia ai i te taime opereraa e te taime faaineineraa i te oro'a. E ahu uouo e te taamu arapo'a to matou pauroa. Ua ite roa matou e, e hi'oraa maitai to te reira i ni'a i te paroisa e i ni'a ihoa ra ia'u nei. Ta'u i ite, te mau-
raa i te autahu'araa, o te ohipa maitai roa a'e ia tei tupu no'u nei.

Hansen B., 15 matahiti, Texas, te mau Hau Amui no Marite

Eiaha e haafifi i ta outou mau faatureraa

Te faaturaraa i te autahu'araa, oia ia, eiaha e tuu ia oe iho i roto i te mau ohipa e ite oe e, e fifi ta oe mau faatureraa. I to matou tuatapaparaa i te Faufaa Tahito i te haapiiraa evanelia, ua ite mai matou i roto i te Genese 39 i te hi'oraa no Iosepha i Aiphiti tei faatura i ta'na autahu'araa na roto i to'na aperaa i te mau faahinaaroraa a te vahine a Potiphara.

Te ho'e rave'a no te feia apĪ tamahine ia tauturu ia matou ia faatura i te autahu'araa, o te peeraa ia i te mau faatureraa i roto i te buka *No te Puai o te Feia ApĪ* no ni'a i te ahu tano.

Joseph B., 16 matahiti, Texas, te mau Hau Amui no Marite

Paturu i te autahu'araa

No'u nei, te faaturaraa i te autahu'araa, o te faaturaraa ia e te paturaraa te feia apĪ tamaroa i te horo'a ta te Fatu i horo'a ia ratou. Ia ite ana'e au i te ho'e tamaroa ia faatura i te autahu'araa, e ite au i te hau rahi e e rahi atu to'u faatura i te reira tamaroa. Ua tuu te

Metua i te Ao ra i te autahu'araa i ni'a ia'na, no reira, te mana'o nei au e, e hopoi'a na te ho'e tamaroa eiaha noa ia mau i te autahu'araa, ia paturu atoa ra i te reira.

Melinda B., 16 matahiti, Washington, te mau Hau Amui no Marite

Haamana'o i te Faaora

Te autahu'araa, oia ana'e ia te mana mau o te Atua i ni'a i te fenua nei e te faaite mai nei te reira ia tatou i te e'a no te ho'i Ia'na ra. Ia feruri ana'e tatou i te faaturaraa i te autahu'araa, e haamana'o tatou ia pee i te mau haapiiraa a te peresideni Thomas S. Monson e a te tahi atoa mau apose-tolo. Te rave'a maitai roa a'e no te faatura i te autahu'araa, o te raveraa ia i te mau mea tei haapiihia mai ia tatou, o te faahaamana'o nei ia tatou i te Faaora. Ia haamana'o ana'e tatou Ia'na, e parahi mai To'na Varua i rotopu ia tatou. Mai te mea e, tei rotopu te Varua ia tatou, na te reira

e faati'a ia tatou ia tape'a noa i te avei'a e ia riro mai ei hi'oraa no te mau faatureraa o te evanelia.

Piha haapiiraa sabati : Kylie E., Jaiten B., Joseph E., Alexandra R., Kaylie V., Alisha F., e Haylee W. (aita e hoho'a) ; Idaho, te mau Hau Amui no Marite

E MEA MO'A

« E mea tia i te feia api tamaroa e i te feia api tamahine... ia auraro i [te autahu'araa] e ia ite e, e ohipa mo'a te reira... na roto i teie

[mana] te mau oro'a o te Evanelia e ravehia ai na te ao atoa nei e i roto i te mau tiahapa mo'a atoa, e ahiri aita te reira eita ia te mau oro'a e oti i te ravehia. Te feia e mau ra i teie [mana] ia auraro ratou i te reira i roto ia ratou iho. Ia ora ratou no te farii tiama i te tura i tuuhia i ni'a ia ratou e ia farii tiama atoa ratou i te mau tiaraa e tuuhia i ni'a ia ratou ».

Peresideni Joseph F. Smith (1838–1918), Te mau Haapiiraa a te mau Peresideni o te Ekalesia : Joseph F. Smith (1998), 157–158.

TE UIRAA NO MURI IHO

« Eaha ta'u e parau atu i te mau melo ore e ani mai nei e, no te aha aita te tahi o te mau melo o te Ekalesia e ora nei i ta tatou mau faatureraa ? »

A hapono mai i ta outou mau pahonora na mua a'e i te 15 no novema i te liahona@ldschurch.org e aore ra i te :

Liahona, Questions & Answers 11/12
50 E. North Temple St., Rm. 2420
Salt Lake City, UT 84150-0024, USA

E nehenehe i te mau pahonora e tauihia no te roa e aore ra no te maramarama.

Teie te haamaramaramaraa e te parau faati'a e titauhia i roto i ta outou rata uira e aore ra ta outou rata : (1) te taatoaraa o te i'oa, (2) te tai'o mahana fanauraa, (3) te paroita e aore ra te amaa, (4) te titi'e aore ra te mataeinaa, (5) ta outou parau faati'a papa'ihia, e mai te mea e, tei raro mai to outou matahiti i te 18, te parau faati'a papa'ihia a to outou metua (e faati'ahia te rata uira) no te haaparare i ta outou pahonora e te hoho'a.

IA VAI PAARI E IA RIRO EI HOA

**Na Elder
Robert D. Hales**

No te Pūpū no
te Tino Ahuru
ma Piti Aposetolo

A haapii e a apo i te ite e te paari i to outou apîraa. E a faateitei e a haapuai ia ratou i piha'i iho ia outou na.

Mai te peu ua hinaaro ihoa outou i te ora i te oraraa maitai, e hinaaro outou ia pee i te parau a'o tei itehia i roto i te mau papa'iraa mo'a : « E haapii oe i te paari i to oe apîraa ; oia ia, e haapii oe i te haapa'oraa i te mau faaue a te Atua ra i to oe apîraa » (Alama 37:35). E nehenehe i te ohipa aporaa ite e haapotohia atu mai teie i muri nei :

E haamata ana'e tatou na roto i te tahi maramarama tumu. Ei reira tatou e amui atu ai i te ite i te reira maramarama na roto i te haapiiraa e roaa mai i roto i te piha haapiiraa e na roto i te tai'oraa. E amui faahou mai tatou i te mau iteraa o te oraraa. Ei reira, e tae tatou i te maha o te taahiraa : te paari. I reira te ao nei e faaea ai. Te vai ra râ ta tatou i te hoê mea aita ta te ao nei. I muri mai i te baptizoraa e te haamauraa, e horo'ahia ia tatou te horo'araa i te Varua Maitai. Ia au i to tatou haapa'o maitai i te mau ture, te mau oro'a e te mau fafauraa ta tatou e rave nei i ni'a ia tatou i te taima no te baptizoraa, te mau faaotiraa tamau

e te pinepine i te taima no te mau pureraa oro'a, e te mau fafauraa o te autahu'araa e o te hiero, e vai mai te horo'araa i te Varua Maitai no te haapii ia tatou e no te arata'i ia tatou. E arata'i te Varua ia tatou ia ohipa e ia rave. E mau horo'a pae varua ta tatou paatoa e e mau tareni atoa ho'i (hi'o PH&PF 46).

Te paari e te mau horo'a pae varua, na te reira e arata'i i te haro'aro'araa o te aau. « O te paari â te mea maitai ; e titau i te paari ; e te mau mea atoa e noaa ia oe ra e titau â i te haapa'o maitai » (Maseli 4:7). E mea faufaa ia aupuru i te paari e te haro'aro'araa i to outou apîraa.

Teie te tahi ohipa no to'u apîraa tei haapii mai ia'u no ni'a i te paari. E tamaroa no te oire au, no reira ua tonu to'u metua tane ia'u i to'na ra taea'e no te rave i te ohipa faaapu i te tuhaa tooa o te râ no Utah. I to'u faaearea i reira, ua fifi roa vau i te haro'aro'araa mai e, no te aha te mau puaatoro e faatoro ai i to ratou afii na roto i te niuniu taratara no te amu i te aihere na rapae mai, te vai nei ho'i tauasini ta fenua aihere na roto. Aitâ anei outou i feruri a'enei e, mai te reira rii tatou? E imi ihoa tatou ia haere atu e hi'o e, eaha ra te huru i te tahi a'e pae o te oti'a, i to tatou ihoa râ apîraa. I roto i to tatou ti'araa taata—te taata

tino nei—e mea au ihoa na tatou ia tapiri i te niuniu taratara e faatoro roa'tu i to tatou nei upoo na roto. No te aha tatou e rave ai i te reira ?

E nehenehe ho'i ta tatou e farii i te oaoa rahi ma te ore e haere roa'tu na te tahi pae. A haamana'o, « O te paari te ohipa tumu, » e na roto i taua paari ra, « Eiaha e hape noa'tu i te e'a o te paieti ore ra, eiaha hoi e haere na te e'a o te feia parau ino ra. Ia atâta i te reira ; eiaha e tipu noa'tu na ni'a iho ; e fariu ê atu, e haere ê » (Maseli 4:14–15). Eiaha e tapiri atu. Eiaha e patia i te upoo na roto i te niuniu taratara.

E hoa maitai anei to outou ?

E ite outou e, taa ê atu i teie mau haapiiraa no ni'a i te paari, te haapii atoa nei te buka no te Maseli ia ma'iti i te mau hoa maitai : « eiaha hoi e haere na te e'a o te feia parau ino ra » (Maseli 4:14). « E tau tamaiti, eiaha oe e amui atoa i to ratou e'a ; ia iriti mai to avae i taua haerea no ratou ra : te horo ra hoi to ratou avae i te ino » (Maseli 1:15–16).

Nahea outou e ite ai e, e mau hoa maitai to outou ? E piti rave'a hi'opo'araa ta'u e horo'a'tu ia outou. Mai te mea e, e faaohipa outou i teie mau rave'a hi'opo'araa, eita outou e tere na te mau e'a ê e eita atoa outou e

faaatea i te « e'a titiaifaro e te pirihaio e tae roa atu i te ora mure ore ra » (2 Nephi 31:18).

1. **E faaohie mai te mau hoa maitai i te oraraa i te mau faaueraa ia parahi outou i rotopu ia ratou.** E haapuui mai te hoê hoa mau ia outou e e tauturu mai oia ia outou ia ora i te mau parau tumu o te evanelia e tauturu nei ia outou ia tape'a e tae noa'utu i te hopea.
2. **Eita te hoê hoa papû e haama'iti ia outou i rotopu i ta'na mau raveraa e te mau raveraa a te Fatu,** ei reira, e faaatea roa atu ia outou i te e'a titiaifaro e te pirihaio. Te tere haere nei te enemi na te ao atoa nei e te hinaaro roa nei oia ia topa tatou tata'itahi. Mai te mea te arata'i nei to outou mau hoa ia outou i ni'a i te mau e'a iino, a faaatea mai ia ratou ra i teie nei. A ma'iti i to outou mau hoa ma te paari.

Eaha to outou huru hoaraa ?

I teie nei, te ui nei au i te hoê uiraa fifi mau : Eaha to outou huru hoaraa ?

Ua hau atu â te oraraa i te faaoraraa ia tatou iho. Ua tonohia tatou no te faateitei e no te haapuui ia ratou i piha'i iho ia tatou. Ua hinaaro te Fatu ia ho'i amui tatou paatoa Ia'na ra.

E fare mori outou, e aita e mea atâta a'e i te hoê fare mori tei marua. A haamana'o e, o vai outou : e maramarama outou no te ao, no to outou mau hoa, no to outou mau taea'e e to outou mau tuahine. O outou ta ratou e hi'o nei.

Te parau faahou nei te Maseli 4 :
« O te e'a hoi o te feia parau-ti'a

la riro outou ei hoê mori no te ao nei e ia arata'i e ia faatere outou ia ratou i piha'i iho ia outou i ni'a i te e'a no te parau-ti'a. Te turu'i nei ratou i ni'a ia outou no te riro mai ei mori no te faaroo.

ra, e au ia i te maramarama anaana ra, o tei tupu noa te anaanaraa e tae noa'utu i te avatea mau ra.

« O te e'a ra o te paieti ore ra, e au ia i te pouri ; aore ratou i ite i ta ratou e turori ra » (te mau irava 18–19).

Aita ihoa ratou e ite ra no te aha ratou e turori noa nei. Aita ta ratou e maramarama, aita atoa e avei'a.

Ua ite anei outou eaha te huru ia tiaturi i ni'a i te hoê fare mori aita ana'e e mori ? O te pouri te hopea, e ua mo'e tatou.

Ia pohe te uira, aita ta te pairati e mau faaiteraa faahou maori râ te mau faaiteraa aita e titau nei i te uira. Aita roa'utu ta'na e rave'a ê maori râ te

faaea-noa-raa i roto i ta'na manureva tama'i, 12 200 metera i roto i te reva e te mau ata e te tahi atu mau mea e taueue nei ia'na. Aita ta'na e avei'a. Ua tere au na roto i teie huru ohipa, e ua oaoa roa vau e, tei ô nei faahou â vau. E ohipa tera eita roa'utu vau e haamo'e. E tere paha outou na teie huru ohipa i te hoê mahana. Aita e mea atâta a'e i te hoê fare mori tei marua, ia turu'i ihoa râ outou i ni'a i to'na mori.

Te turu'i nei anei te tahi taata i ni'a i to outou mori no te arata'i ia'na ? Ia riro ei hi'oraa maitai Ia riro outou ei hoê mori no te ao nei e ia arata'i e ia faatere outou ia ratou na piha'i iho ia outou i ni'a i te e'a no te parau-ti'a. Te turu'i nei ratou i ni'a ia outou no te riro ei mori no te faaroo. A pahono atu ia ani mai te tahi taata.

O te Varua te mori arata'i e faatae nei i te popou e te oaoa. Ia ore noa'utu tatou e opanihia te parahiraa i te Varua i rotopu ia tatou nei no ta tatou mau raveraa. E homa e, te pure nei au eiaha tatou e vai otare noa e e vai oto noa i roto i teie nei ao « pouri e te ri'ari'a ra » (1 Nephi 8:4).

Ia vai mai te mau haamaitairaa a te Fatu i ni'a ia outou na a tutava noa ai outou ia haapii e ia apo mai i te ite e te paari i to outou apîraa. Ia apo atoa mai outou i te paari e te haro'aro'araa i to outou aau no te mau parau mau o te evanelia na roto i te haapa'oraa e na roto atoa i te maramarama o te Varua, te Varua Maitai. Ia riro outou ei hoa maitai. A faateitei e a haapuui ia ratou i piha'i iho ia outou. A faairi i te ao nei ei vahi maitai a'e no te mea tei ô nei tatou. A tauturu i to outou mau hoa ia faaea i ni'a i te e'a titiaifari e te pirihaio, ia faaoromai e tae atu i te hopea e ia ho'i ma te hanahana. ■

AHU no te oriraa

Na Crystal Martin

Ua hinaaro roa vau i te pee i te tahi mau pu'eraa, tera râ, ua tae mai te mana'o e, e ti'a ia'u ia riro ei hi'oraa.

I to'u apîraa, e taure'are'a noa vau, e mea huru fifi rii no'u ia ora i te evanelia. Aita te mau melo o te Ekalesia i rahi roa i te vahī i ora na vau, e no to'u mau hoa aita e melo o te Ekalesia, ua riro rii mai te faae'araa i ni'a i te e'a afaro ei hoê mea fifi.

« E mea au a'e no oe ia oomo i teie ahu ; e ite-maitai-hia to oe na mata nehenehe », ua parau mai te hoê o to'u mau hoa ia'u na mua a'e i te hoê aru'i oriraa. Ua faatoro mai oia i te hoê ahu roa, ua horo'a oia ia'u no tera ra pô, aita râ to te reira e rima ahu. Ua mana'o atura vau e oomo i teie ahu roa e te tahi pereue.

I to'u taeraa i te aru'i oriraa, aita hoê a'e taata e te hoê ahu roa ma te rima ahu, e ua huru ê rii au no to'u taa-ê-raa. Ua haamata atura vau i te veavea rii mai, parau mai nei to'u

mau hoa ia'u e, e tatara noa ia i te pereue e e maitai rii mai au.

I tera iho taimē ua farii au e tatara i te pereue, ua haamana'o ihora vau i ta'u haamaitairaa patereareha. Ua parau mai ta'u haamaitairaa e, e faaruru vau e rave rahi faahemaraa e mai te peu noa'tu e topa vau, e rave rahi te taata e riro i te pee atoa mai ia'u. Tera te taimē to'u faaotiraa ia faaea i ni'a i te e'a afaro—eiaha no'u noa iho, no te tahi atoa râ mau pu'eraa e hi'o mai nei ia'u. Ua faaoti atura vau e tape'a noa i te pereue.

A taimē rii, ua atahia vau no te mea aita vau i rave i te mau mea mai ta te tahi atu mau taata, ua vai puai noa râ vau e ua haamaitaihia vau no te reira. I muri iho roa mai to'u iteraa e, e rave rahi taata tei hi'o noa mai ia'u. Ua parau roa mai te tahi o to'u mau hoa

e, te faatura roa nei ratou ia'u no to'u haapa'oraa i ta'u mau faatureraa. Ua tatarahapa ratou no te horo'araa mai i te tahi haaffiraa no te mea aita vau i rave mai ia ratou ra i te tau no te haapiiraa tuarua.

No te mea ua pee au i te mau faatureraa a te Ekalesia e ua tamata vau i te riro ei hi'oraa, ua ti'a ia'u i te farii mai i te tahi mau iteraa no te ohipa misionare e i te haapii atu i te evanelia ia vetahi ê. Eita ta'u e nehenehe e faa'uru atu ia vetahi ê ahani e, aita vau i faaea i ni'a i te e'a afaro. ■

TE MAU FAATURERAA NO TE AHURAA

« Eiaha e tuu i ta outou mau faatureraa ahuraa i raro. Eiaha e faariro i te hoê taimē taa ê ei rave'a no te ahuraa ma te tano ore ... Eiaha te feia apî tamahine e oomo i ... te piriaro poto ».

No te Puai o te Feia Apî (buka iti, 2011), 6, 7.

Te ahu e te faaneheneheraa : « NA TE VARUA MAITAI E ARATA'I »

Na Mary N. Cook

Tauturu matamua i roto i te peresideniraa rahi na te Feia ApĪ Tamahine

Ei ti'a na te Mesia, te faaite nei tatou i te faatura no to tatou nei tino « i te mau mahana atoa, e i te mau mea atoa, e i roto i te mau vahi atoa » na roto i te auraroraa i te tahi mau faatureraa.

Ua oomo noa Kim i te ahu tano. I te tahi mahana ra, ua ani au i to'na mana'o no ni'a i te huru piritoti (jupe) tano, te huru piriario (blouse) tano e te huru ahu hapu miti (maillot) tano. Ei monoraa i te paraparauraa no ni'a i te huru tapo'iraa i te tua e te avae, ua paraparau maua no ni'a i te mau parau tumu e tu'ati nei i te ahuraa tano e te fifi no te ite mai i te ahu tano e te au. Ua arearea maua i te imiraa i te tahi mau rave'a no te faroroa rii â i te hoê piritoti. I te pae hopea, ua ani mai Kim, « Mea huru ê ana'e no'u ia oomo i te hoê ahu i tera taime matamua ihoa râ, e tapa'o ia tera e, e mea tano ore te reira e eita ihoa vau e vai hau ia oomo i te reira. Ta'u i haapii, oia ho'i, eiaha roa e hoo mai i te reira. E faaho'i au i te reira i ni'a i te faautauraa ».

Ia tamau noa Kim i te tutava ia ora ma te parau-ti'a, e nehenehe ta te Varua Maitai e arata'i ia'na i te ma'itiraa i to'na ahu. Te ora puai nei oia i te faatureraa no te ahu faito tano e aita roa oia e tau i haere nei i te mau ture no te ahu e te faaneheneheraa. Te mararama nei oia e, e hiero to'na tino (hi'o 1 Korinetia 3:16) e e hopoi'a ta'na ia aupuru

i te reira, ia paruru e ia ahu tano i te reira.

Ia patuhia'na'e te hoê hiero, e haapa'o-rahi-hia te parururaa e te faaneheneheraa o te reira i roto e i rapae atoa. Te hoê taviri no te faaineineraa i te mau hiero, o te haro'aro'araa ia e, e hoho'a te hiero no te fare o te Fatu. Te faatura nei tatou i te mau hiero ei paturaa mo'a i reira te feia ti'amâ ana'e e tomo atu. Te auraro nei tatou i te mau hiero no te mea na te mau oro'a mo'a e te mau fafauraa o ta tatou e rave nei i reira e faati'a nei ia tatou ia ho'i atu i to tatou Metua i te Ao ra.

E mea faufaa a'e to outou nei tino i te hoê noa a'e hiero nehenehe i ni'a i te fenua nei. E tamaiti here e e tamahine here outou na te Atua ! E mea hau atu â ia i teie nau parau tumu—te faahoho'araa, te faaturaraa e te auraroraa—ia faaohipahia no te aupururaa e te parururaa i to outou tino.

Te faahoho'araa

I te hepetoma tata'itahi, ia rave tatou i te oro'a, te rave nei tatou i ni'a ia tatou i te i'oa o te Faaora. E ti'a tatou No'na i ni'a i te fenua nei. Te parau nei te hoê o te mau arata'iraa i roto i te buka iti *No te Puai o te Feia ApĪ* : « Na roto i to outou ahu e to outou faaneheneheraa, e nehenehe ta outou e faaite [i te Fatu] e, ua ite outou i te faufaa rahi o to outou tino. E nehenehe ta outou e faaite e, e pipi outou na Iesu Mesia e ua here outou Ia'na ».¹

I te tai'oraa te hoê taure'are'a tamahine i teie parau, ua faaoti roa oia eita oia e hinaaro e haere tapiri roa i te reni no te ahuraa tano ore. Oioi roa to'na tatararaa i te mau mea

atoa i roto i to'na vairaa ahu o te ore i tu'ati i te hiro'a o te hoê ti'a na te Faaora. Ua parau oia, « E maramarama roa ia to'u ahani pai e, aita vau i tamatamata na i roto i te fare toa i te mea eita e ti'a ia'u i te oomo. No te aha e faahemahia ai ? » Na te parau no te faahoho'araa i tauturu ia'na ia rave roa i teie faaotiraa.

Te faaturaraa

Ei ti'a na te Mesia, te faaite nei tatou i te faaturaraa i to tatou nei tino « i te mau mahana atoa, e i te mau mea atoa, e i roto i te mau vahi atoa » (Mosia 18:9) na roto i te auraroraa i te tahi mau faaturaraa. Te faataa nei te Fatu e, o ratou ana'e tei mea mâ e tomo atu i roto i te hiero. E tapa'o papû ta outou ma'itiraa ia ora i te oraraa mâ no to outou faaturaraa i te Fatu e to outou iho ho'i tino tahuti.

E ti'a atoa ia tatou ia faaite i te faaturaraa i te tino o vetahi ê e ia tauturu ia ratou ia ora i te oraraa mâ. Ua parau Elder M. Russell Ballard no te Pûpû no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo : « E ti'a [i te feia apî tamahine] ia maramarama e ia ahu ana'e ratou i te mau ahu vî roa, poto roa aore râ e vaitahaa roa, aita ia ratou e horo'a noa ra i te parau poro'i hape i te feia apî tamaroa o ta ratou e faahoa ra, te faatupu tamau atoa râ ratou i roto i to ratou iho mau feruriraa i te mana'o hape e te faufaa no te hoê vahine tei ni'a noa ia i to'na huru faatiani i te tane. E ere roa teie huru e aita roa'tu teie huru i te auraa mau no te hoê tamahine haapa'o maitai a te Atua ».²

E te feia apî tamahine, a faatura i to outou tino e a tauturu ia vetahi ê, te feia apî tamaroa ihoa râ, ia faatupu noa i te mau mana'o mâ e te mau ohipa mâ. A faatura i to outou nei tino ma te ite e, na te oraraa parau-ti'a o *te mahana tata'itahi* e horo'a ia outou i te faufaa *mure ore*.

Te auraroraa

Ua haapii Elder Robert D. Hales no te Pûpû no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo : « Mai ta te aua o te hiero e faaite nei i te huru

mo'a e te auraroraa no te mea e tupu nei i roto i te hiero, te faaite atoa nei to tatou ahu i te nehenehe e te ateate o to tatou roto taata. Te huru o to tatou ahu, e faaiteraa ia te reira e, e faatura ti'a to tatou no... te mau oro'a e te mau fafauaraa mure ore e e faaiteraa atoa ia i te mea e, te faaineine nei tatou no te farii i te reira ».³

A faaite i to outou auraroraa i te tusia taraehara a to tatou Faaora na roto i te ahuraa i to outou « ahu sabati » no te rave i te oro'a. « E ahu te feia apî tamaroa i te ahu ma te tura a faatere ai ratou i te oro'a no te oro'a mo'a ».⁴ E te feia apî tamahine, a ahu i te ahu tano.

A ti'a mai i ni'a ! A riro ei hi'oraa no te ahuraa tano i te fare, i te haapiiraa, i te pae miti, i te mau oriraa e aore râ i te mau ohipa tuaro. A pee i te hi'oraa o Kim no te ma'itiraa i to outou ahu, ma te vaiiho i te Varua Maitai ia arata'i ia outou i roto i ta outou mau faaotiraa. A ui ia outou iho e, « E vai hau anei au i roto i to'u faaneheneheraa ahiri e, tei mua vau i te aro o te Fatu ? »⁵

Mai te mea e ora outou i teie na toru parau tumu—te faahoho'araa, te faaturaraa e te auraroraa—ia ma'iti outou i to outou mau ahu, e « anaana mai » outou (Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 115:5) ei mau ti'a here na te Faaora. ■

TE MAU NOTA

1. *No te Puai o te Feia Apî* (buka iti, 2011), 6.
2. M. Russell Ballard, « Te mau metua vahine e te mau tamahine », *Liahona*, Me 2010, 20.
3. Robert D. Hales, « Modesty : Reverence for the Lord », *Liahona*, Atete 2008, 20.
4. *No te Puai o te Feia Apî*, 7
5. *No te Puai o te Feia Apî*, 8

HAAPUAIHIA

E TE PARAU

Te faaite papû nei te mau taure‘a-re‘a no te tahi mau taime ua haapii mai te mau papa‘iraa mo‘a ia ratou, ua tamahanahana mai ia ratou e ua arata‘i mai ia ratou.

E TAUTURU MAI TE MAU PAPA‘IRAA MO‘A I TE TAIME HINAARO MAU

« E au te mau papa‘iraa mo‘a mai te tahi mau mori o te turama i to tatou feruriraa e o te faaineine ia tatou ia farii i te arata‘iraa e te faaûruraa no ni‘a mai ra ... E mana rahi te tae mai na roto i te tamau-aau-raa i te mau papa‘iraa mo‘a. Te tamau-aau-raa i te hoê papa‘iraa mo‘a, e au ia mai te faatupuraa i te hoê auhoaraa apî. E au mai te ite-raa-hia mai i te hoê taata apî o te nehenehe e tauturu mai i te mau taime e hinaarohia‘i, o te horo‘a mai i te faaûruraa e te tamahanahanaraa e ia riro ei tumu no te faaitoioraa ia hinaarohia te tauraa ».

Elder Richard G. Scott no te Pûpû no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo
« Te mana o te papa‘iraa mo‘a », Liahona, Novema 2011, 6.

Ua ani matou i te feia apî ia parau mai ia matou no ni‘a i te hoê taime ua tauturu mai te hoê papa‘iraa mo‘a o ta ratou i tamau aau na, mai ta Elder Richard G. Scott no te Pûpû no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo i parau i te amuiraa rahi no atopa 2011 (hi‘o i te hiti). Teie te tahi o ta ratou mau pahonora.

Te hau i to'u aau

« E ta'u tamaiti, ia hau mai na to oe aau ; e vai poto noa mai to oe enemi e to oe mau ati hoi » (PHE&PF 121:7)

Te papa'iraa tei horo'a mai ia'u i te tamahanahanaraa rahi roa a'e i te roaraa o teie matahiti, o Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 121:7 ia, i te taima te peropheta Iosepha Semita maura e te auri i Liberty e ua pii oia i te Metua i te Ao ra no te tauturu. Ua tamau aau vau i teie irava i te haapiiraa evanelia e ua feruri au i te reira i te taima ua hinaaro vau i te tamahanahanaraa. Te faahaamana'o nei te reira ia'u e, ua here roa to'u Metua i te Ra'i ia'u e ua ite Oia i to'u mau fifi. Ua faaohipa vau i teie irava no te imi i te hau i te mau taima ua inoino vau e ua paruparu vau.

Ua tauturu teie nei irava ia'u i te taima ua haere au i te hoê faaarearearaa tei tau roa ei vahia i reira eita e ti'a ia'u ia faaea faahou. Ua pahono noa'itu vau i to'u mau hoa e, aita, i to ratou aniraa mai ia'u ia inu e ia pupuhi i te avava. Ua horo'a mai teie irava ia'u i te puai o ta'u i hinaaro no te tape'a i ta'u mau tiaturiraa.

Ua tauturu atoa teie irava ia'u ia rave i te hoê faaotiraa fifi mau. Hoa rahi maua te tahi tamahine no na pae matahiti i ma'iri. Ua haere amui maua i te tu'aro, ua haere amui maua i te tahi mau tere e ua farerei noa maua i te mau

hoepa hepetoma atoa. Ua haamata atura oia i te haere na muri i te tahi mau hoa paari a'e, aita râ vau i hinaaro ia haere atoa atu. I te pae hopea, ua tura'i mai oia ia'u ia ma'iti i rotopu ia'na ei hoa e te tape'araa i ta'u mau tiaturiraa no ni'a i te Parau Paari e no ni'a atoa i te ture no te viivii-ore. Ua rahi roa to'u oto. Aita vau i mana'o rii a'e e, e nehenehe i teie huru tafifiraa e tae mai no te haapa'oraa i te mea ta'u i tiaturi. Atira noa'itu, ua faaoti au ia tau i te tahi mau hoa apî, ma te tape'a noa i to'u nei mana'o i te fafauraa a te Metua i te Ao ra ia Iosepha Semita i te na ôraa e, e maitai mai te mau mea atoa.

Aita roa'itu e mea faufaa rahi no te haafifi i ta'u mau tiaturiraa, e te ite nei au i te popou mau e te tamau ia ma'iti au i te maitai. Ua haapuai teie irava i to'u nei iteraa papû e ua horo'a mai i te tauturu i te taima hinaarohia.

Lauren J.

16 matahiti, Arkansas,
te mau Hau Amui no Marite

Riro mai te mau mea paruparu ei mea puai

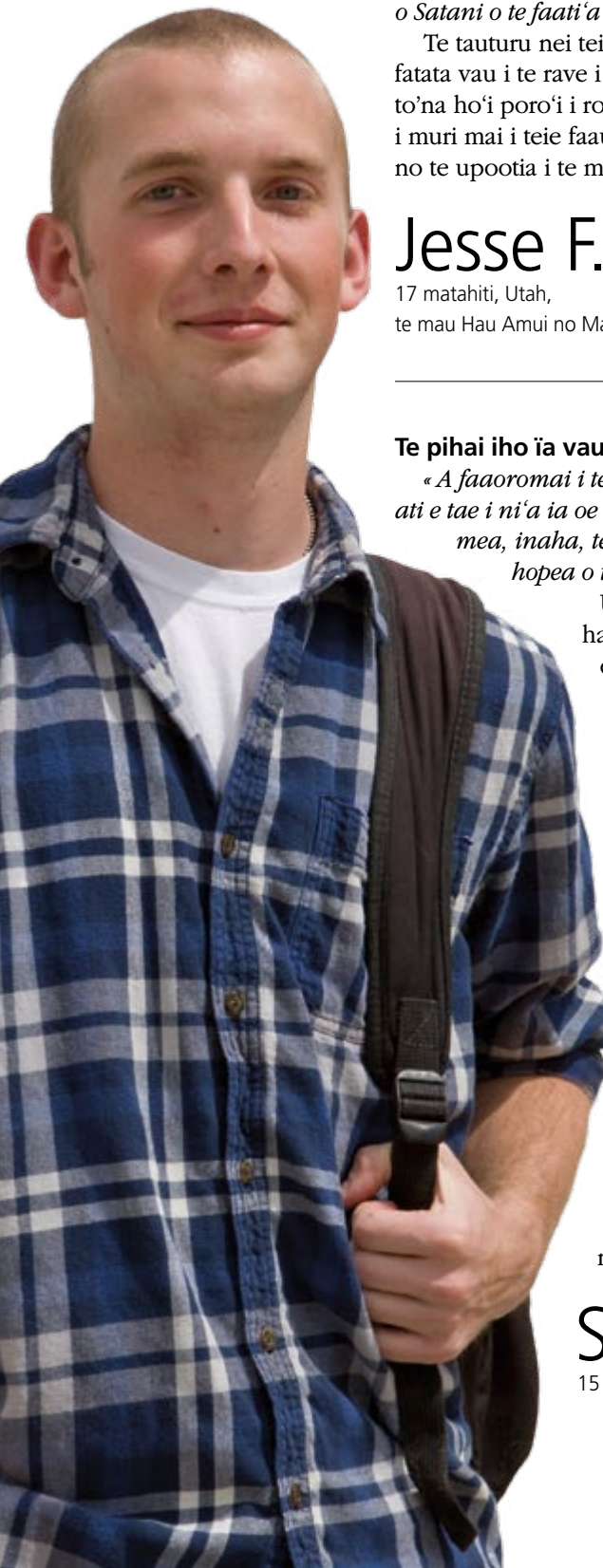
Tau ava'e na mua a'e i te hi'opo'araa no te tomoraa i te haapiiraa tuarua, aita vau i mana'o e, ua ineine au. Ua papû ia'u e, eita roa ta'u e nehenehe e manuia. No reira, ua fariu vau i to'u Metua i te Ao ra na roto i te pure. I to'u pureraa, ua tae mai teie mau parau i roto i to'u feruriraa : « E ia tae mai te taata ia'u nei, e faaite atu ai au ia ratou i to ratou paruparu. Te horo'a noa ra vau i te paruparu i te taata, ia tupu to ratou haehaa ; e e au maita'i to'u aroha i te mau taata ato'a i faahaehaa ia ratou iho i mua ia'u ra ; ia faahaehaa hoi ratou ia ratou iho i mua ia'u, e ia faaroo ia'u, ei reira e faa'iro vau i te mau mea paruparu ei mea etaeta no ratou » (Etera 12:27).

Ua ite atura vau e, ia pure au i te Metua i te Ao ra no te puai no te faaruru i te mau tamataraa e te mau hi'opo'araa, e haamaitai Oia ia'u e e tauturu mai Oia ia upootia i ni'a i to'u mau paruparu. Ua riro te faaiteraa i ta'u mau mana'ona'oraa i te Fatu i te faaotiraa maitai roa a'e e rave. O Oia te orometua maitai roa a'e, e ua ite au e, ua tauturu mai Oia ia'u.

Irvin O.

16 matahiti, El Salvador

Pure tamau noa

« A pure noa i te mau taime atoa, ia upootia oe ; oia ia, ia upootia oe na ni'a a'e ia Satani, e ia ora'tu oe i te rima o te mau tavini o Satani o te faati'a i ta'na ra ohipa » (PH&PF 10:5).

Te tauturu nei teie irava ia'u ia faaruru i te mau faahemaraa. Ia fatata vau i te rave i te hoê mea hape, e puta mai teie nei irava e to'na ho'i poro'i i roto i to'u nei mana'o. I te taime tata'itahi au e pure i muri mai i teie faaûruraa, e roaa mai ia'u te tauturu ta'u e hinaaro no te upootia i te mau faahemaraa i mua ia'u.

Jesse F.

17 matahiti, Utah,
te mau Hau Amui no Marite

Te pihai iho ia vau ia oe

« A faaoromai i te mau ati ra, no te mea e rave rahi te ati e tae i ni'a ia oe na ; a faaoromai râ i te reira, no te mea, inaha, te pihai iho ia vau ia oe, e tae noa'tu i te hopea o to oe pue mahana » (PH&PF 24:8).

Ua riro te tamauraa i teie papa'iraa ei haamaitairaa, i te taime ihoa râ e ri'ari'a vau e aore râ e mana'o vau o vau ana'e i to'u pae. Ia haamana'o noa'tu vau i te reira, e tae mai te itoitoe e e maitai mai au. Ei feia apî tamaroa e ei feia apî tamahine, e titau tatou i te arata'iraa e te patu-ruraa no tatou, i te taime ihoa râ e faaruru tatou i te mau fifi rahi e te mau tamataraa. Noa'tu e, i te tahi mau taime, e mea papû ore rii te ananahi e e mea hepohepo, ua ite râ vau e, e nehenehe ta'u e tiaturi i te Fatu e e farii i to'na rima tamahanahana.

I tou na'ina'iraa, ua haapii-hia vau i te fare e i te Paraimere atoa e, e ti'a noa te Fatu i to'u nei pae mai te peu e rave au i ta'u tuhaa. Aua'e teie mau haapiiraa e teie papa'iraa, ua ite au e, e nehenehe ta'u e turu'i noa i ni'a Ia'na.

Sofia I.

15 matahiti, Uruguay

FAATAA I TE HOÊ FÂ

Aferuri i te hoê fâ no te tamau-aau-raa i te tahi o te mau papa'iraa mo'a. E nehenehe ta outou e tamau aau i te mau irava papa'iraa mo'a tumu tei roto i te haapiiraa evanelia e aore râ i roto i te Hopoi'a i te Atua e aore râ i roto i te Faahaereraa ia'u iho i mua.

TE TITIAIFARO E TE PIRAHAO HO'I O **TE E'A**

Ua rau te mau e'a e ma'iti, ho'e noa ra
e arata'i nei i te ora mure ore.

(Hi'o 2 Nephi 9:41; 31:17-21; Alma 7:9)

I muri mai i te

Ua tae ana'e te taima no te tomo i roto i te Feia Apî Tamaroa e aore râ te Feia Apî Tamahine, teie i muri nei te tahi o te mau ohipa e au oe i te amui atu !

EAHA TE PARAU NO TE FEIA APÎ TAMAROA ?

Te Autahu'araa a Aarona—Te taviniraa ia vetahi ê no te Faaora

Opere i te oro'a mo'a
Ohi i te mau ô haapaeraa maa
Haapuui i to outou utuafare

Te Hopoi'a i te Atua

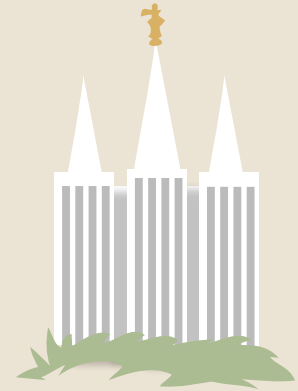
Haapii e rave i te mau mea apî
Faaite ia vetahi ê
Faatupu i te auraa puai a'e e te
Metua i te Ao ra

No te Puai o te Feia Apî

Te mau faatureraa no te haapuui ia oe

Faaineine ia oe iho

No te hoê misioni
No te faaipoiporaa e te ti'araa
metua tane

Haere i te hiero

Ia bapetizohia no te feia i pohe
Faaaineine no te rave i te mau fafauraa
Farii i te Varua Maitai

Te mau faaoaoaraa

Tavini e to outou pûpû autahu'araa
Faoaoaraa te tahi e te tahi !

E au mau tamaroa here no te Paraimere,

Ia ti'a te 12raa o to outou matahiti, ua nava'i to outou paari no te farii i te Autahu'araa a Aarona. E mea faufaa mau te reira. Ia horo'a ana'e te Atua ia outou i Ta'na autahu'araa, te parau nei ia Oia ia outou e, te tiaturi nei Oia ia outou. O to outou atura ia hopoi'a ia tavini ia vetahi ia au i to te Faaora hinaaro.

I teie nei te taima no te haamata i te faaineine. A hi'o e a faaroo i te feia na pihâ'i iho ia outou e mau nei i te autahu'araa, ia haamaitai e ia opere ratou i te oro'a mo'a, ia bapetizo ratou, ia horo'a ratou i te mau haamaitairaa, ia tavini ratou i te misioni e ia faatere ratou i te utuafare. A imi i te mau rave'a atoa no te ora i te mau faatureraa o te evanelia. Ei reira outou e ineine ai no taua mahana rahi ra e farii ai outou i te Autahu'araa a Aarona.

Ma te aroha mau,
David L. Beck
Peresideni rahi no te Feia Apî Tamaroa

Paraimere

EAHA TE PARAU NO TE FEIA APÎ TAMAHINE ?

Te mau hoa apî

Haapii amui e arearea amui atoa
Turu i te tahi e te tahi

Faarahi to outou faaroo ia Iesu Mesia

Ti'a no te parau mau e te parau-ti'a
Faaite i to outou iteraa papû

No te Puai o te Feia Apî

Te mau faatureraa no te haapuui ia oe

Faahaereraa ia'u iho i mua

Te mau mea apî e haapii
Haamaui i te mau fâ e te tupuraa
i te rahi i roto i te viivii ore

Haere i te hiero

Ia baptizohia no te feia i pohe
Farii i te Varua Maitai
Faaineine no te rave i te mau fafauraa

Te mau faaoaoaraa

Tavini ia vetahi ê
Faaoaoaraa te tahi e te tahi !

Faaineine ia oe iho ei tamahine na te Atua

No te riro mai ei taata faatere
e ei hi'oraa maitai
No te riro mai ei vahine
faaiipoipo e ei metua
vahine maitai

E au mau tamahine here no te Paraimere,

Te oaoa roa nei matou i te tia'iraa i te mahana e tomo mai ai outou i roto i te Feia Apî Tamahine ! E tamahine faufaa rahi outou na te Metua i te Ao ra. I roto i te Feia Apî Tamahine, e haapii outou ia ti'a mai ei ite No'na i te mau mahana atoa, e i te mau mea atoa, e i roto i te mau vahi atoa. E farii outou i te hoê fifi arapo'a no te faahaamana'o ia outou ia ti'a no te parau mau e te parau-ti'a e no te faaite i te anaana o te maramarama o te Faora i te ao atoa nei. E tauturu ta outou buka Faahaereraa ia'u iho i mua ia tuatapapa i te mau papa'iraa mo'a, ia tuu i te mau fâ no outou iho e ia haere i mua i ni'a i te e'a no te hiero. Na teie mau mea atoa e tauturu ia outou ia faaineine no te riro mai ei vahine e ei metua vahine e ei taata faatere faahiahia atoa i ni'a i te fenua nei.

Ma te aroha mau,
Elaine S. Dalton
Peresideni rahi no te Feia Apî Tamahine

HOHO'A © BUSATH PHOTOGRAPHY

E Amiga here e

Tapa'o aroha na Mexico mai! Ua anaanatae roa vau i te fariiraa i ta oe rata e i te faarooraa i te parau no to oe mahana fanauraa. E au e, ua pe'a-pe'a rii oe i te faaru'e i te Paraimere. E nehenehe anei ta'u e parau atu ia oe no to'u tomoraa i roto i te Feia Apî Tamahine ?

Ua pe'ape'a rii atoa vau i te faaru'eraa i te Paraimere. Ua pe'ape'a vau i te mea e, aita to'u e hoa i reira. Ua ri'aria atoa vau i te riroraa ei tamahine apî roa a'e e ere faahou â i te mea paari roa a'e.

Aita râ e ffi tei tupu. Ua uiui te episekopo ia'u na mua a'e to'u mahana fanauraa e ua parau mai ia'u e, e riro te tauraa i te hoê mea maitai. I te mahana sabati ra, ua haamâ rii au e ua faaea vau i roto i te piha o te Paraimere. Aua e râ, ua ite mai te hoê o te feia faatere no te Feia Apî Tamahine ia'u i reira. Ua parau mai oia, « Ua mana'o ihoa vau e ite vau ia oe i reira! Haere mai, ua hora no te haere i roto i te piha haapiiraa ».

Ua maeva te tuahine Diaz ia'u i te haamataraa o te piha haapiiraa, e ua horo'a mai oia ia'u e toru buka o ta'u e au roa nei: No te Puai o te Feia Apî, te Faahaereraa ia'u iho i mua, e te hoê buka aamu. I to'u hi'oraa i te piha, ua ite atura vau i te tahi o te mau tamahine o ta'u i matau i te Paraimere. Te tahi o te mau tamahine aita vau i matau, ua aroha mai ia ia'u. Aita i maoro roa, ua hau to'u aau e aita atura e mata'u faahou. Ua haere noa te mau mea atoa i te maitairaa i muri a'e i te reira. Ua au taa ê roa vau i te mau faaoaoaraa a te Feia Apî no te mea na te reira i haapii mai ia'u nahea e ora i te evanella e nahea e tauturu i to'u nei utuafare e i to'u nei mau hoa. E e mea au atoa te ohipa puhaparaa i te matahiti tata'itahi! I teie nei, e Tarona ta'u piha, te mana'o nei au e faaoti i te faanahoraa te Faahaereraa ia'u iho i mua i teie mau mahana i muri nei. Ua hinaaro roa vau i te farii i te feti'a a te Feia Apî Tamahine na te reira e faahaamana'o ia'u i to'u nuuraa e to'u haafatataraa i to'u Metua i te Ao ra na roto i teie mau matahiti.

No reira, eiaha e taiâ e to'u hoa. A faatoro i to pererau e a rere atu i te Feia Apî Tamahine ra. Tiaturi mai oe, eita oe e tatarahapa.

Ua here au ia oe,
Maribel

Manava i te hoê tau apî o te ora

Na Marissa Widdison

Te mau Ve'a a te Ekalesia

Te ora ra anei oe i te hoê fenua e tau i te û o te mau tumu raau ia ineine no te tau to'eto'e? Mai te reira te huru no teie nau hoa e maha. Noa B., Dylan L., Patrick M., e Ben M., te ora nei ratou i te motu no Prince Edward Island i tua i te pae hitiaa o te râ o te fenua Canada. Mai te mau tumu raau, te faaineine ra teie nau tamaroa no te hoê tau apî o te ora. E ti'a to ratou paatoa matahiti i te 12 i roto hoê matahiti te maoro, te auraa ra, e faaru'e ratou i te Paraimere no te tomo i roto i te Feia Apî Tamaroa. Teie ta ratou i parau no ni'a i to ratou tupuraa e te haereraa i mua.

Tape'a noa i to outou iho hiro'a

I to Noa taeraa mai i ô nei, ua tauturu to'na nau hoa apî ia'na ia haamatau i te oraraa i ni'a i te hoê motu. I teie nei râ, o oia te mea paari roa a'e o te pûpû, te tauturu nei oia ia ratou ia haamatau i te oraraa ei Feia Apî Tamaroa. « Ua taiâ

rii au eita vau e fariihia e eita atoa vau e matau i te tahi mau pu'eraa », ua parau mai Noa i te haamataraa i te Feia Apî Tamaroa. « E mea tauturu mau te haereraa i te mau faaoaoaraa ». Te himene au roa a'e na Noa, o te himene ia no ni'a i te nuu faehau a Helamana, e mai te reira atoa to'na hi'oraa i te pûpû autahu'araa—ei amuiraa, ei tahoêraa.

Ta'na mana'o tauturu? « Tape'a noa i to outou iho hiro'a ».

Faatura i te autahu'araa

No Patrick, e ere te fariiraa i te autahu'araa i te hoê ohipa matahiti. E ohipa râ e au i te parau-ti'a e te faaineineraa. « Eita oe e farii i te autahu'araa no te mea noa ua ti'ahia te 12raa o te matahiti », te na reira ra o Patrick. « E ti'a ia oe ia faaineine ».

Ua taa maitai ia Dylan i te faufaa ia faaineine. E tamata oia ia tae i te pureraa 15 minuti na mua a'e no te faaineine ia'na i te pae varua no te opereraa i te oro'a. « Ua opere au i te oro'a e toru e aore râ e maha paha taima, e i te mau taima atoa,

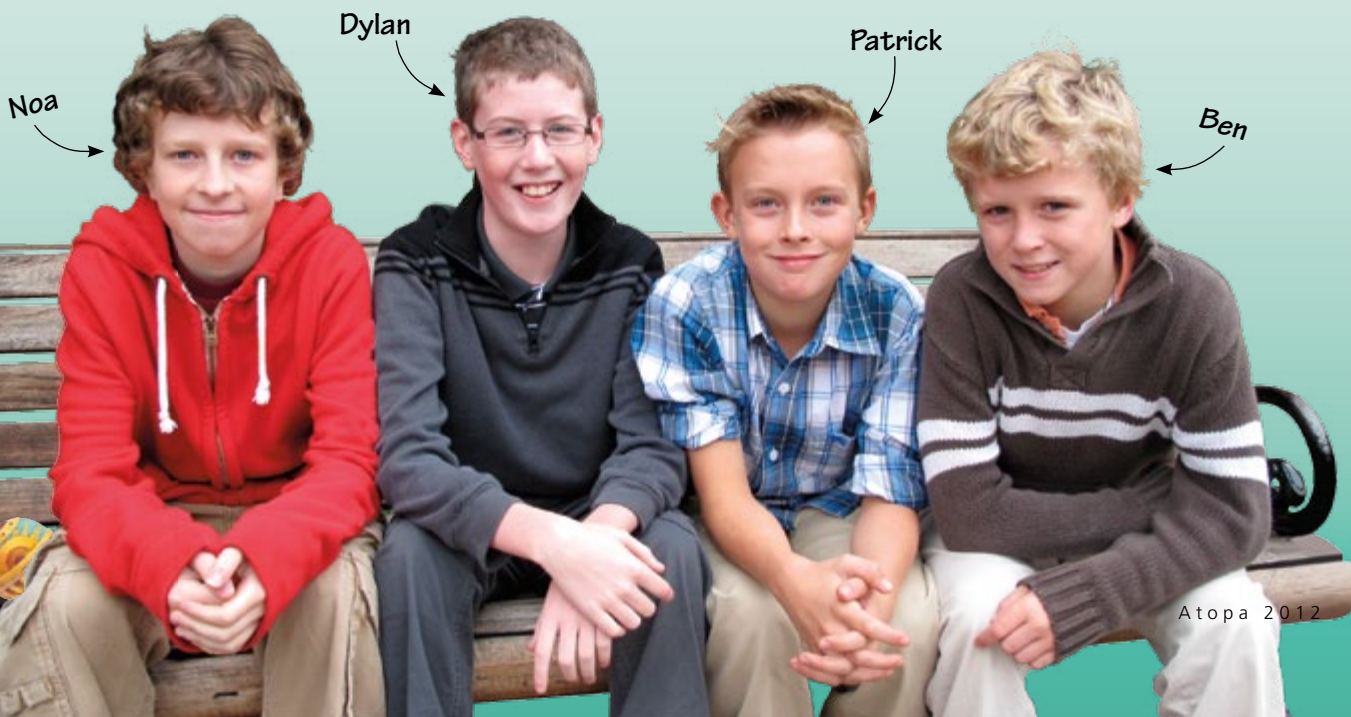
ua putapû to'u aau i te Varua. Aita vau e mana'o nei e, e matau vau i te reira », ta'na ia parau.

Ua parau Ben e, e faahaamana'o te opereraa oro'a ia'na i te Tamaaraa Hopea : « Tei ô o Iesu i te ti'araa. Te ti'a nei matou i te vahi ua ti'a mai Iesu, e ua hinaaro Oia ia tatou ia ti'a i reira ».

Hi'o i te hiero

Te ohipa ra Ben no te farii i te feti'a no te Faaroo i te Atua e te hinaaro roa nei oia ia rave no te taima matamua roa i te mau bapetizoraa no te feia i pohe. « Aita â vau i tae i roto i te hiero, te parau nei râ te tahi mau pu'eraa no te tamahanahana-raa e te maitai e itehia nei i reira », ua parau mai Ben.

Ua haere Noa i to'na tere hiero matamua aita i maoro a'enei. Ua parau mai oia e, ua rave maitai te mau tamaroa o te pûpû autahu'araa ia'na, mai te hoê ra utuafare te huru. « E taiâ rii ihoa oe, e taata râ to ô no te tauturu mai ia oe », ta'na ia parau. « E ite oe, e farii-maitaihia oe ». ■

Haere mai, Iesu te Fatu

Faaohie noa ♩ = 72-84

No roto mai i te hoho'a a te Ekalesia
Te Faaora o te Ao: To'na Fanauraa e te Ti'a-faahou-raa

1. Hae-re mai, Ie - su te Fa - tu; i - te ma-tou to ma - ta?
2. Hae-re mai, Ie - su (i)tei a - ti, tei o - to e tei ma - mae.
3. Hae-re mai, Ie - su te A - rai, la-me-pa no te ao nei.

Pu - ru - ti - a o - e (i)ô nei, ta - ma no te hae - ha - a.
Ma te he - re fai - to o - re, ta - mā - rū te mau a - au.
E ta - ma mau ma-tou na oe; ua hau to ma-tou o - to!

Ao - re pou - ri, vai te rā; hae-re mai E - ma-nue - la.
Ha - ere mai i te ao nei; ei A - ri - i no ma-tou.
Hae - re mai i te ao nei; ei A - ri - i no ma-tou.

Hae-re mai, i te pha-te - ne; Ie - su te Fa - tu!
Fa - ri - i ma - tou ia o - e; te Fa - a - o - ra!
Fa - ri - i ma - tou ia o - e; te Fa - a - o - ra!

Te Faaora o te Ao: To'na Fanauraa e te Ti'a-faahou-raa ua papa'ihia ia e ua hamanihia te nota i raro a'e i te arata'iraa a te Peresideniraa Matamua e te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo.

© 2003 IRI. Faturaa paruruhia. E nehenehe teie himene ia tapitihia no te faaohiparaa tamoni ore i te utuafare e i te fare pureraa. E ti'a ia tuuhia teie faaararaa i ni'a i te mau hoho'a atoa o te nene'ihia.

*Ua horo'a mai
Elder Dallin H.
Oaks no te Pūpū
no te Tino Ahuru
Ma Piti Aposetolo
i te tahi mau
mana'o no ni'a i
teie tumu parau.*

No te aha e mea **FAUFAA** ia pee au ia **IESU MESIA** ma te faaroo e noa'tu te vahi tei reira vau ?

○ Iesu Mesia te Fanau
Tahi e te Tamaiti Here
a te Atua.

○ Oia to tatou Rahu.
○ Oia te maramarama
o teie nei ao. ○ Oia to
tatou Faaora i te hara
e te pohe.

Teie te iteraa faufaa
roa a'e i ni'a i te fenua
nei, e roaa te reira ia
outou iho.

È mau pīpī tatou na
Iesu Mesia. Aita e vahi
i ropu i reira e ma'iti ai.

E nehenehe ta outou e faaohipa i teie haapii-
raa e ohiparaa no te haapii atu â no ni'a i te
parau tumu a te Paraimere no teie ava'e.

E roaa i te mau taata atoa

te mau haamaitairaa o te Autahu'araa

Ito Iosepha Semita iritiraa i te
Buka a Moromona, ua hiti mai
te hoê uiraa i roto ia'na e ta'na
papa'i parau o Oliver Cowdery. Ua
haere atura raua i roto i te uru raau
no te pure. A pure ai raua, « ua fâ
maira te hoê ve'a no te ra'i mai na
roto i te ata maramarama ». Teie

ve'a, o Ioane Bapetizo ia. Ua tuu
atura oia i to'na rima i ni'a i te upoo
o Iosepha e Oliver e ua horo'a atura
ia raua i te Autahu'araa a Aarona.
Ua faaue atura Ioane Bapetizo ia
Iosepha e ia Oliver ia bapetizo raua
ia raua. I te hoê tau poto i muri mai,
ua pou mai na aposetolo Petero, Ia-
kobo e Ioane i ni'a i te fenua nei no
te faatoroa ia Iosepha raua Oliver i
te Autahu'araa a Melehizedeka. Tei
ni'a faahou i te fenua nei te autahu'
araa a te Atua. (A hi'o Iosepha
Semita—Aamu 1:68–72).

Na roto i te autahu'araa e
nehenehe ta tatou e farii i te
mau haamaitairaa faahiahia
e te mau oro'a atoa. I roto
i teie mau haamaitairaa, te
haamaitairaa ia i te mau
aiû fanau apî, i te taata

ma'i e i te mau tamarii tei horo'ahia
e to ratou na metua tane e aore râ
e te tahi atu feia e mau nei i te autahu'
araa. E ti'a atoa ia tatou ia farii i
te tahi mau oro'a no te autahu'araa
no te ho'i atu i te Metua i te Ao ra.
Te tahi o teie mau oro'a, o te bapeti-
zora a utuhi ia, te fariiaraa i te horo'a-
raa i te Varua Maitai e te mau oro'a
mo'a no te hiero e nehenehe e taati
i te mau utuafare e a muri noa'tu.
I roto atoa i te hiero, e nehenehe e
ravehia te mau oro'a na te feia tei
ma'iri e tei ore i farii i te mau haa-
maitairaa o te evanelia. E roaa i te
mau taata atoa te mau haamaitairaa
o te Autahu'araa ! ■

Te himene e te papa'iraa mo'a

- A ma'iti i te hoê himene no ni'a i te
autahu'araa i roto i te *Chants pour
les enfants*
- Te Parau Haapiiaraa e te mau Parau
Fafau 84:35

OHIPARAA MTM

**Te tauturu nei
te autahu'araa
i te mau taata**

Te autahu'araa, o te mana ia o te Atua no te tavini e no te haamaitai i te mau taata na roto i te mau oro'a e te mau haamaitairaa. I ni'a i teie mau hoho'a, a papa'i ia oe iho i roto i te ohipa e tupu ra.

Te tahi feia e mau nei i te autahu'araa e haamaitai ra e e opere ra i te oro'a. A papa'i ia oe iho i ni'a i te parahiraa, ua ineine oe no te rave i te oro'a.

E nehenehe e horo'ahia te haamaitairaa autahu'araa i te taata ma'i. A papa'i ia oe iho i ni'a i te ro'i, mai te huru ra, ua ma'ihia oe.

Outou ana'e

I roto i te Poe Tao'a Rahi, a huri i te Iosepha Semita—Aamu 1:68–73. A faaohipa i tera mau irava no te tauturu ia outou ia faa'i i te mau area uouo. I ni'a i te tahi api parau, a papa'i i te tahi atu mau mea ta outou i apo mai na roto i te tai'oraa i teie mau irava.

1. « Te mau nei te Autahu'araa a Aarona... i te mau taviri no te utuuturaa a _____, e no te evanelia no te _____ ».
2. _____ tei baptizo-matamua-hia.
3. Ua baptizo Oliver Cowdery ia _____.
4. Ua ohipa loane Baptizo i raro a'e i te faatereraa a _____, _____, e _____.
5. I muri mai, ua horo'a Petero, Iakobo e loane i te Autahu'araa a _____ ia Iosepha e ia Oliver.

E nehenehe e taati i te mau utuafare na roto i te mau oro'a hiero. A papa'i ia oe iho i mua i te hiero.

E mau oro'a autahu'araa te baptizoraa e te fariiraa i te horo'araa o te Varua Maitai. A papa'i ia oe iho i mua i te apoo pape no te baptizoraa.

Pahonoraa : 1. te mau melahi, tatarahapa ; 2. Oliver Cowdery ; 3. Iosepha Semita ; 4. Petero, Iakobo, loane ; 5. Melehihizedeka.

Tata'ipiti te mau haamaitairaa

Farerei ia Sophie raua Elodie A. no Antananarivo, Madagascar.

Na Richard M. Romney

Te mau Ve'a a te Ekalesia

Te ora ra na maehaa ahuru matahiti o Sophie raua o Elodie i Madagascar. E motu rahi teie i tua i te pae fenua Afirita. E aamu au roa ta te utuafare. « Te taimē matamua a farerei ai to'u metua tane i te mau misionare, ua ite oia e, e Ekalesia mau te reira », te parau ia a Elodie. « I te reira noa taimē oia i te faafariuraahia ». Ua bapetizohia to raua metua vahine maa ava'e noa i muri mai.

Hou te fanauraa o na tamahine e piti, ua haapae to raua na metua i te maa e ua pure no te fanau mai i te hoê tamahine. « E ere hoê tamahine, e piti râ tamahine ta mama i fanau mai », te na reira ra o Sophie.

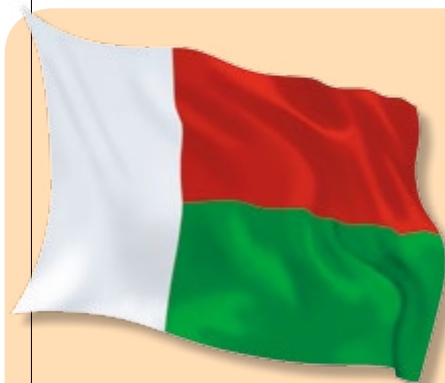
Ua tata'i piti te mau haamaitairaa ! ■

Ua haaputu te utuafare a Sophie e Elodie i te moni no na toru matahiti i ma'iri no te tere atu i te hiero no Johannesburg South Africa no te tati ia ratou. Hau i te 2.100 kilomētera to ratou tereraa na ni'a i te fenua e i muri iho na ni'a i te Moana Initia no te tapae i reira.

E piha utuuturaa ma'i to te metua vahine o na tamahine i te hoê pae o te fare. Na rauh e tauturu no te purumuraa e no te tamâraa i te vahi.

I ni'a i te reva no Madagascar, te vai ra te û uouo no te ateate, te û ura no te ti'amâraa e te û matie no te tiaturiraa.

E piti mimi ta Sophie rauh Elodie, e e mea au roa na rauh ia ha'uti ia rauh.

E piti animara matau-maitai-hia i Madagascar, te « lémurien » e te moo û rau (caméléon).

E mea au no na maehaa i te pureraa pô utuafare e to rauh na piti taea'e, to rauh tuahine fetii e to rauh metua tane e metua vahine.

Eita atoa anei e nehenehe e **BAPETIZO** ia'u ?

« E e bapetizohia to ratou ra mau tamariki no te haamatararaa i to ratou ra mau hara ia na'ehia te vau o te matahiti » (PH&PF 68:27).

« **N**uno e Miriam, e pee anei orua i te hi'oraa a Iesu Mesia na roto i te bapetizoraa ia orua i teie mahana maa i muri nei ? » Te aniraa ia a te tuahine Silva.

Fifi roa te tari'a o Paulo. No ani noa mai nei na tuahine misionare i to'na taea'e 10 mathaiti e to'na tuahine no te bapetizoraa !

« E ! », « E ! ». Te pahonoraa ia a na maehaa ma te oaoa.

Eita ta Miriam e nehenehe eiaha e ata. Ua aroha atura o Nuno i te Tuahine Lopes. Ua anaana a'era te hoho'a mata o te tupuna vahine i roto i to'na parahiraa taueue.

Tau hepetoma to na tuahine misionare haapiiraa ia Paulo e to'na na taea'e e tuahine i te fare o te tupuna vahine i te motu ruperupe ra e te matai puihau atoa no São Miguel—1000 maile (1600 km) te atea i te fenua Potiti. E mea au na Paulo i te iriti i te ni'araa o te uputa no te muaraa fare o te tupuna vahine ia tomo mai te matai puihau a haere noa mai ai na tuahine Lopes e te tuahine Silva na raro no te haapii ia ratou i te evanelia.

Ua parau na tuahine misionare e, e haapiiraa taa ê to teie mahana. Ua ite atura ia Paulo eaha râ. E bapetizohia Nuno raua Miriam, mai ta Iesu iho i haapii ra! Ua hinaaro atoa Paulo i te pee i te hi'oraa o te Faaora.

« E te mau tuahine, e nehenehe atoa anei ta'u e bapetizo i te mahana

maa i muri nei ? » ua ani oia ma te hiaai rahi e te Buka a Moromona i faahoho'ahia i roto i to'na rima.

Ua hi'o au mai te tuahine Silva ma te ta'iri i te upoo. « Aita e nehenehe, e Paulo. Ua parau mai te Fatu ia matou e, e ti'a ia tatou i te bapetizohia ia na'ehia râ ia tatou te va'u o te matahiti. E ono matahiti noa to oe, no reira eita â oe e faautu'ahia no ta oe mau ma'itiraa ».

« E te tuahine » pato'i mai nei Paulo, « ua pure ho'i au e ua tai'o vau i te Buka a Moromona e te utuafare mai ta orua i haapii mai. Te haere nei au i te Paraimere i te mau hepetoma atoa e te tupuna vahine e te metua tane fetii ra o Mário. Ua ite au e, e parau mau te Ekalesia ! Eita atoa anei e nehenehe e bapetizo ia'u na muri iho ia Nuno e Miriam ? »

« E ohipa maitai roa ta oe i te oraraa i te mau faaueraa e te haapiiraa i te evanelia », te parau ia a te tuahine Lopes. « E ti'a râ ia oe ia tia'i â e piti matahiti no te bapetizoraa ».

Pe'ape'a roa ino Paulo, haamata atura te roimata i te tahe mai. Ti'a ihora e horo atura i roto i to'na piha i ni'a, i reira ho'i oia e to'na na taea'e e tuahine e taoto ai.

I muri mai i to'na ta'iraa i roto i

to'na turu'a te tahi maa minuti, ua faaroo Paulo i te hoê taata e pa'uma mai ra. Parahi mai nei te metua tane fetii Mário i ni'a i te ro'i o Paulo.

« Eaha tera, e Paulo ? » te uiraa ia a te metua fetii Mário.

« Ua parau mai te tuahine Silva e te tuahine Lopes eita ta'u e nehenehe e baptizohia, e nehenehe râ ta Nuno raua Miriam », ta Paulo ia parau. « Ua hinaaro vau ia riro mai ei melo no te Ekalesia ! » E mea au na'u ia himene i te mau himene i te pureraa oro'a na reira atoa te haapiiraa no ni'a i te mau papa'iraa mo'a i te Paraimere. Aita vau e hinaaro ia vaiihohia vau i muri.

Pahono mârû mai nei Mário « Paulo, e nehenehe â ta oe e riro ei tuhaa no te Ekalesia, noa'tu pai e, aita â oe i paari no te baptizoraa ».

« Nahea ia ? » Muhumuha a'era Paulo i roto i to'na turu'a.

« Ua ite oe e, te faaineine nei te

Paraimere i te hoê faanahoraa no te pureraa oro'a », te na reira ra o Mário. « Ua parau mai to orometua no te Paraimere ia'u e, te imi ra oia i te tahi mau taata no te faaite i to ratou iteraa papû i roto i te faanahoraa. Teie te tahi rave'a no oe ia ohipa i roto i te ekalesia », te faataaraa ia a Mário.

« Oia mau anei ? » Parahi mai ra o Paulo e fariu atura i ni'a i to'na metua tane fetii. Feruri ihora maa minuti. « Peneia'e e nehenehe atoa ta'u e faaite i to'u iteraa papû i te baptizoraa o Nuno raua Miriam ! »

« E mana'o maitai roa te reira ! » Te parau ia a Mário. « Noa'tu e, e mea apî â oe no te baptizoraa, e nehenehe râ ta oe e farii i te hoê iteraa papû ».

Ou'a a'era Paulo i raro i to'na ro'i e horo atura i te tahua i raro.

« Te haere ra oe i hea e Paulo ? » Te piiraa ia a Mário.

« Te haere ra vau e haapiipii ia faaite i to'u iteraa papû i te mau misionare ! » Te pahonoraa ia a Paulo ma te oaoa. « E faaite noa vau i te reira e tae roa'tu i to'u baptizoraa ! » ■

« Te faaoroma'i o te tia'i-ito-ito-raa ia e te tape'a-noa-raa ia. O te rave tamau-noa-raa ia i te tahi mea e te raveraa i te mau mea atoa ta tatou e nehenehe te raveraa i te ohipa, te tiaturiraa, e te faaohiparaa i te faaroo ».

Peresideni Dieter F. Uchtdorf, Tauturu Piti i roto i te Peresideniraa Matamua, « Tamau noa na roto i te faaoroma'i », *Liahona*, Me 2010, 57.

Te ahuraa mai te hoê diakono

Na Hilary M. Hendricks

No roto mai i te hoê aamu mau

1. I teie mahana te mahana fanauraa o Eli. E maha matahiti to'na.

E maha faahou matahiti, e bapetizohia oe.

E maha atu â matahiti i muri iho, e riro oe ei diakono e e opere ia oe i te oro'a.

2. I muri mai, te tauturu ra mama ia Eli ia tau i te ahu taoto i te ahu pureraa.

3.

E piripou «superhero» anei to te mau diakono i te pureraa?

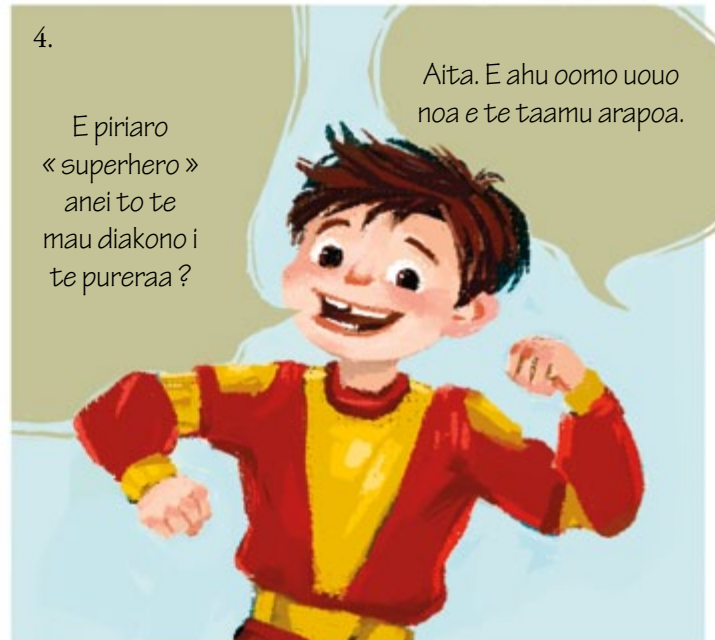
Aita. E piripou avae roa noa to te mau diakono.

4.

E piriaro «superhero» anei to te mau diakono i te pureraa?

Aita. E ahu oomo uouo noa e te taamu arapoa.

5.

Ua hinaaro vau i te oomo i te ahu uouo e te piripou avae roa. Ua hinaaro vau ia ahu mai te hoê diakono te huru.

Tauturu mama ia Eli i te oomora i te piripou avae roa e te ahu uouo e te taamu arapoa.

6. I te pureraa, ua tufene Eli i to'na na rima a hi'o noa ai i te mau diakono e opere i te oro'a.

7. I to te diakono tororaa i te oro'a ia Eli, rave mai nei Eli i te faraoa e horo'a atura i te vairaa ia mama ra.

8. Ataata mai nei mama ia Eli. Ua oaoa roa oia i te tautururaa. Ua mana'o roa oia ia'na mai te hoê diakono.

TE MAU HOHO‘A HUNA

Ua hinaaro o Eli ia ahu mai te hoê diakono. A tauturu ia'na ia ite mai i te mau mea i roto i to'na piha no te ahu mai mai te hoê diakono te huru.

API NO TE PENIRAA

E farii tatou i te mau oro'a no te faoraraa na roto i te autahu'araa.
« E teie atoa o ratou atoa o te farii i teie autahu'araa nei, e farii atoa mai ia ia'u,
te na reira maira te Fatu » (PH&PF 84:35).

Te mau parau apî o te Ekalesia

A haere i ni'a i te news.lds.org no te tahi atu â mau parau apî e mau ohipa a te Ekalesia.

Te feia apî no Beretiria i ni'a i te reni no te aamu utuafare, ohipa hiero

Na Melissa Merrill

Te mau parau apî e te mau ohipa a te Ekalesia

No José A. Moscão, te ite ra oia i te hoê peu apî: No te feia apî e haere mai nei i te hiero no Campinas Brazil, e « taima vata » rahi to ratou.

No reira, no te taea'e Moscão, te tî'a faatere no te pû aamu utuafare i piha'i iho noa i te hiero, ua ite roa oia e, no te atea, e rave rahi feia apî e ratere mai no te haere i te hiero, e no te rahiraa o ratou, e tere pûpû mai ratou na ni'a i te mau purumu tere atea e e faaea mai ratou no te tahi tau mahana te maoro. Aita atura ia e nehenehe e ape i te mau taima tia'iraa, no te tia'i anei i te mau oro'a baptizoraa e te tamaaraa, no te tia'i i to ratou na metua e te feia faatere tei haere i te tahi atu mau oro'a hiero.

Tera râ, ua mana'o oia e, peneia'e e ohipa ta'na no te feia apî ei monoraa i te ori-haere-raa na roto i te aua hiero ia vata ana'e ratou.

E ua na reira oia.

Te hoê tauraa manihini

Ua haamata oia i te titau manihini i te feia apî ia haere mai i te pû no te haapii ia ratou ia rave i te faahororaa parau tuatapaparaa i ni'a ia FamilySearch.

I te haamataraa, ua haamâ rii vetahi e aore ra, ua otohe rii. Ua parau râ te taea'e Moscão e, i to'na paraparauraa ia ratou no ni'a i te faoraraa i te mau taata i roto i te pouri e te hopoiraa mai i to ratou mau i'oa i te vahi maramarama no te haapa'o i te mau parau a te peropheta ora, ua putapû roa te feia apî (hi'o David A. Bednar, « E Riro te Aau o te mau Tamarii i te Fariu mai », *Liahona e Ensign*, Novema 2011, 24–27).

E mea maitai roa ia te mea e, ua patuhia te hiero e te pû aamu utuafare i roto i te hoê â aua ; te faahoho'a nei te reira, i te hi'oraa pae tino e, e tuhaa na mea toopiti, te hiero e te aamu utuafare, no te tutavaraa hoê. Te parau nei ho'i o George A.

Oakes, peresideni no te hiero no Campinas Brazil, te reira te hoê mea ta te feia apî i te area o te hiero e ite atu.

« Na mua a'e teie ohipa no te faaô ia ratou i roto i te aamu utuafare e te faahororaa parau tuatapaparaa, ua riro noa to ratou tere hiero no te rave i te baptizoraa no te feia pohe. I teie nei râ, e ohipa atoa na ratou te faahororaa parau tuatapaparaa », te na reira ra oia.

Te hoê faaiteraa matamua

Ia haere mai te feia apî i te pû, e hohora te taea'e Moscão e te mau misionare tauturu i te pû i te mau parau tumu i muri nei, na roto i te hoê faaiteraa poto noa e te ohie:

- Te riro nei ratou ei faaora i ni'a i te mou'a no Ziona (hi'o Obadia 1:21).
- Te faaroo nei ratou i te piiraa a te peropheta (hi'o « E Riro te Aau o te mau Tamarii i te Fariu mai »)
- Te faaora nei ratou i te taata mai te pouri mai—te pouri o te mau « microfilm » e te mau buka tivira e te mau buka a te mau ekalesia tei i te hu'a repo. Na te faahororaa parau tuatapaparaa e haamahuta mai i te reira mau i'oa, ua nehenehe atura ia e imi ia ratou e ua nehenehe i to ratou mau utuafare e ite mai ia ratou.
- Na roto i te faaôraa i roto i teie ohipa, e rave ia ratou i te tahi atu pae o « te parau hanahana roa a'e i te mau parau atoa ra no te evanelia mure ore, oia hoi, te baptizoraa no te feia i pohe ra » (PH&PF 128:17).
- E faaohipa ia ratou i to ratou taima i roto i te ohipa rahi o te faaoraraa i te feia i pohe, e haamaitai ho'i te reira i te mau utuafare.
- E tuhaa tatou paatoa no te utuafare a te Atua, no reira, ia rave ratou i te faahororaa parau tuatapaparaa no te i'oa o te mau taata aita ratou i matau, te tauturu nei â ia ratou i to ratou utuafare.

I roto i te mau tere hiero, e rave te feia apî no te mataeinaa no te hiero no Campinas Beretiria i te ohipa faahorora parau tuatapaparaa i ni'a i te FamilySearch ia faaoti ana'e te mau oro'a baptizoraa.

- Ua taa ana'e ia ratou nahea i te rave i te faahorora parau tuatapaparaa, e nehenehe atura ia ta ratou e haapii atu i te mau melo o to ratou utuafare e te tahi atu feia apî i roto i ta ratou paroisa e amaa no te rave atoa i te reira.

I muri iho, e faaohipa te taea'e Moscão e te mau misionare i te mau matini roro uira no te faaite i te mau taure'are'a nahea i te haamata i te faahorora parau tuatapaparaa e nahea atoa e faaineine e e faatere i taua faanahoraa ra i te fare. Te parau ra te taea'e Moscão e, i te taima ihoa ua taa mai ia ratou i teie ohipa, e « haamata ratou i te rave i te faahorora parau tuatapaparaa ma te puai aita e faaauraa ».

Te hoê anaanatae no te ohipa

Na te numera e faaite mai i te reira anaanatae. No na ava'e matamua e piti no te matahiti 2012, ua ravehia 6370 i'oa e te mau taata ratere; 3305 o te reira na te feia apî matahiti 12 e tae atu i te 18. E no te pahono i te hinaaro rahi no te rave i te faahorora parau tuatapaparaa, pinepine roa te pû aamu utuafare no Campinas i te faanuu i to'na mau hora matarohia, hora 8:00 i te po'ipo'i e tae atu i te hora 6:00 i te ahiahi e haere roa i te hora 10:00 i te pô.

Tera râ, aita te feia apî e faaru'e i te faahorora parau tuatapaparaa ia faaru'e ratou i te hiero. Ia tae ratou i to ratou fare, e tamau noa ratou i te amo i ta ratou hopoi'a i roto i ta te taea'e Moscão e pii nei « te nuu o na 170 000 taata rave i te

faahorora parau tuatapaparaa a te Ekalesia i teie mahana ». E rave rahi o ratou tei faaoti roa i te tahi tuhaa no te Hopoi'a i te Atua e Te faahaereraa ia'u iho i mua na roto i te raveraa i te faahorora parau tuatapaparaa.

Te hoê faaûruraa no te maitai

I te omurara o teie matahiti, ua tere Isabela A., 16 matahiti, no Vila Velha, Espírito Santo, i Beretiria, e to'na metua vahine e to'na tuahine i te hiero ; te mahana hopea o te tere, o te mahana oro'a matamua ia no te poheraa o to'na tupuna vahine. Ua baptizohia o Isabela ei mono no to'na tupuna vahine, e na to'na metua vahine i rave i te tahi atu mau oro'a hiero no'na.

« I te roaraa o teie tere, te mana'o i roto i to'u aau e, e ti'a ia'u ia rave i te hoê ohipa maitai, », te na reira ra Isabela i te faataa. « Ua hinaaro vau i te haapii i te ohipa faahorora parau tuatapaparaa, e na te taea'e José Moscão i tauturu mai.

« I muri mai, i to'u baptizoraahia no to'u tupuna vahine, ua farii au i te Varua i te hohonuraa o to'u aau. Ua ite a'era vau e, e rave rahi taata e tia'i noa ra i ô mai i te paruru, e ua hinaaro ratou i ta'u tauturu. Ua mana'o atura vau e, e nehenehe ta'u e horo'a i te tahi tuhaa o to'u taima no te tavini, e e nehenehe ta'u e tauturu rahi i teie mau taata. E ohipa aroha te faahorora parau tuatapaparaa ». ■

No te tahi atu â parau no ni'a i teie aamu, a haere i ni'a i te news.lds.org.

Te tītī matamua i te fenua Initia

Na Elder E. Jack e te tuahine Pamela Kellerstrass

Misioni no Bangalore Initia

E anaanatae rahi e te mau-ruuru tei itehia i rotopu i te naho'a rahi, hau atu i te 1500 melo e te mau hoa tei putu-putu i te Novotel Convention Center i Hyderabad i Initia no te faati'araa i te tītī no Hyderabad Initia, te tītī matamua i tera fenua, i te 27 no me 2012. Na Elder Dallin H. Oaks no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo i peresideni e ua apeehia oia e Elder Donald L. Hallstrom no te

Peresideniraa o te Hitu Ahuru e o Elder Anthony D. Perkins no te Hitu Ahuru e peresideni atoa no te area no Asia. Ua tae atoa mai te mau vahine a teie na feia faatere i te amuiraa.

Ua paturuhia o John Gutty ei peresideni tītī e o Suresh Natarajan ei tauturu matamua e o Rajaratnam Bushi ei tauturu piti. O Prasad Rao Gudey te paterareha matamua no Initia, oia te peresideni mataeinaa tahito.

Fatata i te 600 feia apī mai te mau fenua Initia, Nepal e Sri Lanka tei putu-putu no te hoē amuiraa na mua a'e i te faati'araa o te tītī matamua no Initia.

I mua i teie naho'a rahi feia mo'a tei putu-putu i Initia, ua parau o Randy D. Funk, te peresideni no te misioni no Bangalore Initia e, « E hi'oraa hanahana teie i mua i to'u nei mata i teie mahana rahi, e

Te peresideniraa tītī no te tītī apī no Hyderabad Initia (mai te pae aui haere i te pae atau) Suresh Natarajan, te tauturu matamua; John Gutty, te peresideni; Rajaratnam Bushi, te tauturu piti.

TE MAU HOHO'A NA JAMES DAIRYRIE

mahana o ta tatou e haamana'o noa. E haamana'o noa tatou e, ua tae mai te hoê aposetolo o te Fatu i ô nei ».

Ua faatae Elder Perkins i te here o te peresideniraa area no Asia i te mau melo no Initia e ma te parau atoa e, « Te ite ra tatou i te mau haamataraa no te hoê ohipa hanahana i roto i teie fenua. Te haapa'ohia ra te tupuraa o te Ekalesia e te faati'araa i te tîti mai tei itehia i roto i te mau parau tumu mure ore o te evanelia e te mau faanahoraa mana a te autahu'araa ».

Ma te faaite atu e, ua riro oia ei ite piti no te piiraa o te peresideniraa tîti apî, ua faataa mai Elder Hallstrom i te faanahoraa o te heheuraa i roto i te ma'itiraa i te feia faatere apî no te tîti. Te parau ra oia e, ei melo no te Hitu Ahuru, e mea tonohia oia e e tae mai oia ma te faati'a pae tahi ore e te matau ore i te tahi e te tahi. E tae mai oia ia au i te faanahoraa a te Fatu, ma te turu'i i ni'a i To'na Varua no te farii i te heheuraa. « Teie te hinaaro o te Fatu, ia riro te peresideni Gutty ei peresideni tîti », te parau ia a Elder Hallstrom.

No Kristen Oaks, tei apee i ta'na tane, ua paraparau oia no ni'a i te haapiiraa i te mau tamarii ia tiaturi ratou e « no te mea ua ite to ratou metua vahine i te reira » (hi'o Alma 56:48).

Ei taata a'o hopea i roto i te amuiraa, ua faatae Elder Oaks i to'na mauruuru i te nunaa no Initia, te hoê fenua vî ore i te pae faaroo o te faati'a nei i te mau melo o te Ekalesia « ia putuputu e ia paraparau i te mau parau tumu no to ratou faaroo ».

Ua faaite papû Elder Oaks e, ua farii oia i te faaiterara a te Varua e, ua faaineine e ua ma'iti te Fatu i te feia faatere tei pihia. Ua paraparau atoa Elder Oaks no ni'a i te mau hopoi'a apî a te hoê tîti.

Ua parau oia e, i roto i te Faufaa Tahito ua faahoho'a te peropheta Isaia ia Iseraela i te hoê tiahapa e tapo'i ra i te mau tamarii a Iseraela. « I teie

Elder Oaks. « E faaite atoa te hoê haamaitairaa patereareha i te mau haamaitairaa e te mau fafauraa o ta tatou e nehenehe e titau mai te peu e vai haapa'o noa tatou ».

Te parau faahou ra oia e, « A tupu noa ai te Ekalesia i Initia nei, e tae mai te taime e farii te peropheta i te faaûruraa ia patu i te hoê hiero i Initia. Ia rahi ana'e te mau tîti tei

I roto i to ratou tere i Hyderabad i Initia, ua farerei Elder Oaks e te tahi atoa feia faatere o te Ekalesia i na hanere melo no te fenua Initia, Nepal e Sri Lanka.

mahana, o te Ekalesia te tiahapa. Ua ite tatou e, e hutihia te tiahapa i te mau tîti. I teie nei e tîti no Ziona o Hyderabad, e titauhia outou ia haere i mua ma te horo'a i te tauturu rahi a'e i roto i te tuhaa ahuru e te mau misionare ».

Aua'e te faati'araa o te tîti, ua fana'o te mau melo no Hyderabad i te mau haamaitairaa patereareha. Ua tatara Elder Oaks eaha te mea i roto i te haamaitairaa patereareha, ma te parau i te reira ei « mau papa'iraa mo'a no te taata iho ».

« E faaite te haamaitairaa patereareha i te opu o Iseraela no reira mai outou, na roto mai ho'i i te reira te mau haamaitairaa e fariihia ai », te parau ia a

faati'ahia, e rahi atoa te hinaaro no te patu i te hoê hiero. Ia faaite te mau taata i te parau-ti'a e te hinaaro mau, e ti'a mai te hoê hiero ».

No te opaniraa, ua ani Elder Oaks i te hoê haamaitairaa : « I roto i teie tîti matamua i ni'a i teie fenua rahi no Initia, te haamaitai nei au ia outou ia haamana'o outou i te mau haapiiraa no teie nei hora. Te haamaitai nei au ia outou ia haamana'o outou i te mau fafauraa o ta outou i rave i to outou bapetizoraahia. Te haamaitai nei au ia outou ia roaa ia outou te haamana'oraa e te hinaaro mau no te haapa'o i te mau faauerua a te Atua ia farii outou i Ta'na mau haamaitairaa ». ■

Ua haamo'a te aposetolo i te PHM ap'i i te fenua Firipino

I te pū haapiiiraara misionare no te fenua Firipino, o ta Elder Russell M. Nelson no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo i haamo'a i te 20 no me 2012, e nehenehe e fariihia 144 misionare no Firipino mai, no Cambodge (Taputiha), no Hong Kong, no Initia, no Indonésie, no Mongolie, no Pakistan, no Sri Lanka, no Taiwan e no Thailande. E farii teie mau misionare i te haapiiiraara na roto i to ratou iho reo.

I roto i teie pū ap'i, e piti fare, te hoē piha amuiraara rahi, te tahi mau piha no te iritiraara parau, te hoē piha no te mau matini roro uira, te hoē vahi pu'araa ahu, te mau piha haapiiiraara e te materia hi'ofaaroo, te mau piha ta'oto no te mau misionare, e te tahi atoa mau piha haapiiraara e te mau piha toro'a.

I roto i ta'na pure haamo'araa no teie paturaa ap'i, ua parau Elder Nelson i to'na mauruuru no te Taraehara a Iesu Mesia e no te mau misionare haapa'o e te mau melo o te Ekalesia na te ao atoa nei o te here nei e o te tavini nei i te Fatu. Ua ani oia i te hoē haamaitairaa i ni'a i te Repupirita no te fenua Firipino ia « vai mataraa noa te uputa no te fariiraara » i te mau tavini atoa o te Fatu e ua pure oia ia haamaitaia te mau nunaa taata e

I te pū haapiiiraara misionare ap'i i te fenua Firipino, fatata 144 misionare no Firipino, no Cambodge, no Hong Kong, no Initia, no Indonésie, no Mongolie, no Pakistan, no Sri Lanka, no Taiwan e no Thailande te haapiiiraara nei na roto i to ratou iho reo.

te « ti'amāraa e te hopoi'a no te tupu i roto i te parau-ti'a, i te pae tino e i te pae varua ».

Te hiero no Manaus Beretiria, te 138raa ia o te hiero a te Ekalesia na te ao atoa nei e te 6raa i Beretiria

Na te peresideni Dieter F. Uchtdorf, Tauturu Piti i roto i te Peresideniraara Matamua i haamo'a i te hiero no Manaus Beretiria—te 138raa o te hiero a te Ekalesia na te ao atoa nei e te 6raa i Beretiria—i te 10 no tiunu 2012.

Te faaroo e te hinaaro mau o te feia mo'a i Beretiria, hau atu i te mirioni melo i reira, e nehenehe e faahoho'ahia i te anavai rahi Amazon—te hohonu e te puai, te parau ia a te peresideni Uchtdorf.

No na 20 matahiti i ma'iri, no te mau melo o te Ekalesia no Manaus, te hoē oire mo'emo'e i te tahi pae o te mau anavai rahi e te mau uru raau, ua na ni'a noa ratou i te puomu tere atea no te haere i te hiero no São Paulo, Beretiria—15 mahana no te haere e no te ho'i mai na ni'a i te pahie e te pereoo mataienaa—e i muri iho no te haere i te hiero no Caracas i Venezuela—8 mahana tere na ni'a i te pereoo mataienaa.

Ua tavini Elder Claudio R. M. Costa no te Hitu Ahuru ei peresideni no te misioni no

Manaus i Beretiria i te haamataraa te reira i te matahiti 1990.

« Ua mana'o ihoa vau e, e tere noa te ohia i te hiero no Manaus, i te mau mahana atoa, no te mea ho'i e, e mea here teie mau taata i te hiero », te parau ia a Elder Costa. « Te haapii nei ratou i ta ratou mau tamarii ia here i te hiero. E tao'a faufaa rahi te hiero no ratou ».

Te faahanahana nei te mau melo o te Ekalesia no Samoa i te 50raa o te matahiti no te Ti'amāraa e no te titi matamua

I te mahana pae 1 no tiunu 2012, ua taea te 350 feia mo'a i Samoa tei apee i te tahi atu mau taata Samoa no te poroteraa na roto i te mau aroa no Apia no te faahanahana i te ti'amāraa. A pae ahuru matahiti i teie nei, i te matahiti 1962, ua farii te fenua i to'na ti'amāraa i te hau no Niu Terani.

Ua amui mai te mau pūpū, te mau fare haapiiraara, te mau ekalesia e te tahi atoa mau faanahoraa na te ara mai. Ua ha'uti te upaupa piahi feia mo'a i mua i na ahuru tauasini feia mata'ita'i.

I tera atoa hopea hepetoma, ua faatupuhia te hoē faahanahanaraa na te feia mo'a no Samoa; o te reira atoa te 50raa o te matahiti no te titi matamua tei faati'ahia i roto i te fenua, i Apia.

I te mahana sabati, te 3 no tiunu, ua paraparau Elder James J. Hamula raua Elder Kevin W. Pearson no te Hitu Ahuru, e melo atoa no te peresideniraara Area no Patifita, i te Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei e te mau hoa i roto i te hoē putuputuraa taa e tei haapararehia na roto i te mau fare pureraa o te fenua.

Ma te hi'o noa i mua, te tamata nei te Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei i Samoa ia tavini e ia haapuai i te mau utuafare, te mau oire rii e te nunaa taatoa, ua parau Elder Hamula, te peresideni Area. Te parau ra oia e « Te tupu maitai nei tatou i o nei ei Ekalesia, e te tupu atoa nei tatou i roto i to tatou mau utuafare e i roto i to tatou iho oraraa ia imi tatou ia pee i te mau haapiiraara e te hi'oraa a Iesu Mesia ». ■

HOHO'A NA NOEL MAGIAQUE

MANA’O

E patu te reira i to’u iteraa papû

Ua tai’o tamau noa vau e ua tuatapapa ho’i i te *Liahona* mai te matahiti 1967 mai â, e ua tauturu te reira ia’u ia tupu i te pae varua. E tia’i noa vau i te mau ava’e atoa i te ve’a no te haapii mai ia’u, no te faaroo mai i te muhumuhu o te Varua a te Fatu e no te faarahi mai i to’u iteraa papû no ni’a i te evanelia. Ua au taa ê au i te parau poro’i « *Imiter et honorer notre famille céleste* » (*Liahona*, Fepuare 2012, 80) Ua ti’a ia’u ia taa maitai i te parau a te taata papa’i no te mea ho’i, e taata opua tauihaa nihi (designer) atoa vau.

Fabio Fajardo, Colombie

E orometua e e hoa

Ua here au i te *Liahona*—te haapii mai nei te reira ia’u, te turu nei ia’u e te faatitiaifaro nei i to’u oraraa. Ia tai’o vau i te tahi mea maitai i te po’ipo’i, e tamata vau i te haamaitai a’e ia’u i te mahana taatoa. E puai a’e to’u here e to’u faaroo ia tai’o vau i tera ve’a. Te horo’a atoa nei au i te *Liahona* i to’u mau hoa ei tao’a horo’a. Mauruuru maitai no teie orometua maitai e teie hoa maitai !

Anastasia Naprasnikova, Ukraine

A hapono mai i to outou mau mana’o e aore râ mau mana’o tauturu i te liahona@ldschurch.org. E nehenehe te papa’iraa e tau-i-rii-hia no te roaraa e aore râ no te maramaramaraa.

TE MAU MANA’O TAUTURU NO TE PURERAA PÔ UTUAFARE

I roto i teie numera, te vai nei te tahi mau parau papa’i e te tahi mau ohiparaa e nehenehe e faaohipa no te pureraa pô utuafare. Teie te tahi mau hi’oraa i muri nei :

« **E faaineine mai te oraraa atuatu ia tatou no ananahi** », api 12: A tai’o i na ono tuhaa no te faarava’iraa ia’na iho tei faahitihia i roto i te parau papa’i. Eaha te tahi mau ohipa ru e aore râ, te tahi mau fifi o te nehenehe e aphia na roto i te faarava’iraa ia’na iho i roto i teie mau tuhaa ? A ani manihini i te mau melo utuafare ia feruri na roto i te pure tei hea tuhaa o ta ratou e ti’a ia haamaitai mai, e ia haamau roa ratou i te tahi mau opuaraa no te faarahi i te faarava’iraa ia’na iho i roto i te reira mau tuhaa.

« **Te viivii-ore i roto i te hoê ao viivii** », api 42: A paraparau e te mau melo utuafare no te mau uiraa i roto i te reira parau poro’i. A opua ia faaite atu i te mau parau tumu e te mau ohipa tei haapuai i to oe iho iteraa papû no ni’a i te viivii-ore. A tauaparau i te tahi mau rave’a no te faaohipa i te mau mana’o i roto i te parau poro’i.

« **Ia vai paari e ia riro ei hoa** », api 48: A haamata na roto i te tai’oraa i te rave’a a Elder Hales no te ite mai i te mau hoa maitai. A opua ia tauaparau i te faufaa rahi ia riro ei hoa maitai. A ani manihini i te melo utuafare tata’itahi ia feruri e toru rave’a no te riro ei hoa maitai a’e.

« **E Amiga here e** », api 60, e « **Manava i te hoê tau apî o te ora** », api 61: A tai’o i te parau no teie mau tamarii o te Paraimere e te huru no ta ratou faaineineraa no te tomo i roto i te Feia Apî Tamahine e te Feia Apî Tamaroa. Ei utuafare, a opua ia tauaparau i te mau mea ta teie mau tamarii i rave no te faaineine. A ani i te mau melo utuafare ia tai’o i te mau buka iti *Te faahaereraa ia’u iho i mua e aore râ Hopoi’a i te Atua* no te ite mai i te tahi mau ohiparaa ua hinaaro ratou e faaoti atu.

Hoê pureraa pô utuafare, piti haapiiraa

I te hoê pô, ua haere mai to’u na metua e to’u papa ruau e o mama ruau i te pae o to’u metua vahine no te pureraa pô utuafare. E mea au roa na ta’u na tamarii e toru i te haapa’o mai i te tahi tuhaa, e i te reira pô, na ta’u tamaiti 7 matahiti te haapiiraa. Ua faaineine maua i te hoê faaiteraa, ua tuu i te tahi mau hoho’a no te Poieteraa i ni’a iho e ua tuatapapa e ua hi’o faahou i te mea ta’na e haapii atu. Ua ineine roa ta’u tamaiti e te anaanatae atoa.

I te taime no te haapiiraa, ua faaroo maitai matou i te mea ta ta’u tamaiti i parau. I to’na faaotiraa i ta’na tuhaa, ti’a mai nei Samuel, 3 tiahapa matahiti, no te horo’a atoa mai i te hoê haapiiraa. Ua rave ihora oia i te mau hoho’a e te faaiteraa e tuu atura i ni’a i te airaa maa.

Ma te reo mārû e te tahi mau parau papû ore, ua horo’a mai Samuel i te hoê haapiiraa pureraa pô utuafare. E noa’tu e, aita oia i faaineine, ua faaroo maitai râ oia. Ua faataa mai oia ia matou nahea te ao i te hamaniiraahia e ua parau mai oia no te here o lesu Mesia no tatou tata’itahi.

Ua maere roa matou i te hi’oraa ia’na i te haapii-ohie-raa mai i te haapiiraa—ma te pee maite i te mea ta to’na taea’e i rave. Maere roa to’u na metua e te metua tupuna, e te oaoa atoa. Ua papû maitai ia matou i te here rahi to teie mau tamarii no te evanelia—na reira atoa te here o lesu Mesia no ratou.

Lizbeth Sánchez Fajardo, Mexico

E TAE MAI Â TE MAU MEA MAITAI

Na Caitlin A. Rush

Epô mahana pae te reira, mai te tahi atu pô mahana pae. Te parahi ra maua to'u hoa rahi i roto i to maua nohoraa tuhaa, ua oti maua i te mata'ita'i i te hoê hoho'a, ua paraparau rii na ni'a i te itenati e ua paho atoa te ata. E au e, e oaoa tei roto i te reva, e aita ta'u ata e faaea no te mau aamu e te mau mana'o e ohu ra i roto i te piha. Te vai ra te taata ta'u i matau aita i maoro a'enei; te vai ra, ua matau vau a 25 matahiti i teie nei.

I tera taime, te paraparau ra maua te hoê hoa, ua maoro roa maua i te hoaraa, e te faahaamana'o ra maua i te tahi mau hoa no te haapiiraa tuatoru no na maa matahiti i ma'iri. I to maua paraparauraa, ua mana'o vau e, ua mihi rii au i teie nau hoa, ua arearea maitai ho'i matou e ua piri roa atoa ho'i matou. I teie nei, ua noaa ta matou mau parau tu'ite e ua tere i tera e tera vahi na te ao atoa nei, i tera e tera atoa oraraa aita matou i mana'o a'enei. Auta rii atura vau no teie mau taime i ma'iri, i reira ti'a haere atura vau na roto i te piha e te mata ata-ata atoa ei reira puta mai nei te mana'o : *E tae mai â te mau mea maitai.*

E mana'o ohie e e mana'o huru hohonu atoa râ, no to'u ihoa râ huru au ore i te tauiraa e te hinaaro ore i te mau mea maitai ia ma'ue atu. E mihi noa vau i te mau mea i ma'iri noa'tu pai e, no teie noa nei taime, imi noa vau i te mau taime oaoa rahi i reira vau e ora papû ai ma te hinaaro mau. Ua ite au e, e ohipa maitai ana'é ta'u, e hinaaro roa vau i te tape'a noa i te reira e eiaha e tuu faahou; i tera pô mahana pae ra, o te hoê ia o tera mau

Mai te hoê taata tei mihi i te huri-oioi-raa teie tau i roto i te tau ma'iri, ua mauruuru roa vau i te faahaamana'oraa e, ia oaoa noa i te taime nei e ia tiaturi i to ananahi.

taime oaoa. Pinepine roa, ia ite au i te maitai o te tahi mau ohipa, oioi roa vau i te feruriraa i te ma'iriraa o teie mau mea, te mana'o e, e mo'e te reira ia tere te tau e te oraraa.

I teie râ pô, aita te mana'o mihi i hiti mai. Te parahi-hau-noa-raa, e te feia ta'u i here e faaati nei, ua ite au e, noa'tu e, e hopea to te mau mea maitai e noa'tu e, e faura mai te mau taime fifi ananahi, e tamau noa mai te mau ohipa maitai. E tamau noa â te reira—ia tuu ra vau i te reira ia tae mai. Noa'tu e, e ma'iri tera mau pu'erraa ta'u e au nei, e faa'ihia te mau apoo e te tahi faahou taata apî e te faa'ihia na reira atoa e te tahi mau iteraa apî aita vau i mana'o a'enei.

Te tahi taime e mea fifi ia faanuu i mua, e mea ti'a roa râ ia na reira tatou. E hau atu â, eita te faanuuraa i mua i te haamo'eraa i te mau hoa e te haamorohiraa i te mau haamana'oraa. Te auraa ia, ia hohora i te aau i te oaoa hau atu e te mau iteraa hau atu.

Te tahi noa maa hepetoma i muri mai i taua mahana pae ra, ua haamauruurua te peresideniraa o ta'u amaa feia apî paari. Mai tei matauhia e te feia i roto i te hoê amaa na'ina'i, ua fifi matou i te feruriraa i te mea e tupu mai aita ana'é ta te amaa e nehenehe e turu'i i ni'a i teie mau tane e ta ratou vahine, o ta matou ho'i i haapii ia here e ia tiaturi. Ua tapiri râ vau i te to'u na mata e ua parau noa vau i roto ia'u i te mau parau i puta mai i tera ra mahana pae : *E tae mai â te mau mea maitai.* Ua faahauhia vau e ua ineine atura vau no te tauiraa.

Te tauiraa, o te faanahoraa ia a te Fatu. Ua hinaaro Oia ia tatou ia vai oaoa e ia tupu i te rahi, ia vai anaanatae i te fanuuraa i mua i roto i to tatou nei oraraa. E tere te oraraa, e a oaoa ai tatou i te taime no teie nei e a faaineine atoa ai tatou no te mau tauiraa e tae papû mai, e mea titauhia ia tatou ia haere i mua ma te mana'o anaanatae, ma te aau matara i te mau iteraa e te mau ohipa maitai e vai papû nei i mua ia tatou. ■

Iteie matahiti i roto e rave rahi *Liahona* e itehia te tahi mau taata no te papa'iraa mo'a i roto i te Buka a Moromona. No te haapaari e no te faaohipa ohie i te reira, a tapu i te reira e a tapiri i ni'a i te api parau paari, i te pute parau, e aore râ, i ni'a i te raau iti. A haaputu i te reira i roto i te hoê vehi rata e aore râ, i te hoê pute, e te orapa maha o te faaitera i hea e itehia ai te aamu no taua mau taata ra.

Te mau ofa'i

Iesu Mesia

Te taea'e o lareda

Te mau pahi

Ua arata'ihia te mau ati lareda i te fenua i fafauhia

Etera 1-3, 6

Ua haapii te Peresideniraa Matamua e te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo e, « Te manuïa o te mau faaipoiporaa e o te mau utuafare ua faatumuhia ïa e ua haamauhia ïa i ni'a i te mau parau tumu no te faaroo, te pure, te tatarahapa, te faaoreraa hara, te faatura, te here, te aroha, te ohipa, e te mau faaoaoaraa maitai » (« Te utuafare : E Poro'i i to te Ao nei »). No te mau mana'ò no te faaohiparaa i teie mau parau tumu i roto i to outou oraraa e to outou utuafare, a hi'o i te mau api 4, 16, 20 e 22.

TE EKALEZIA A
IESU MESIA
I TE FEIA MO'A
I TE MAU MAHANA
HOPEA NEI